Anul IX. — No. 504. 10 Bani în toată țara Joui 4 Ianuarie, 1907

ZIARUL CĂLĂTORIILOR

SI AL INTÂMPLARILOR DE PE MARE SI USCAT

COSTUL ABONAMENTULUI
Leĭ 5. — pe an în toată țara
« 2.60 « ½ « «

Redacția și Administrația :
No. 11, Strada Brezoianu, No. 11.

ZIARUL CĂLĔTORIILOR
apare o dată pe sĕptĕmână
— MARȚEA —

Prin fereastra deschisă leopardul își făcu vînt în mijlocul baluluĭ—(Vezĭ pag. 1560).

Un leopard în mijlocul unuĭ bal

In luna Maiŭ anul 1905, plantaţia de tabac a d-luĭ G. Schepers prezenta o animaţie extraordinară.

Fiica proprietaruluĭ se logodise cu un comerciant din Padang, fiul administratoruluĭ civil al provincieĭ (insula Sumatra din Oceania).

Catul de jos al clădireĭ, care avea maĭ multe deschiderĭ într'o frumoasă verandă înflorită, fu transformat în sală de bal.

Balul începu, în mijlocul veselieĭ generale.

In timpul nopţeĭ, o furtună violentă izbucni, una din acele furtunĭ care sunt aşa de dese sub cerul înflăcărat al Sumatreĭ; serbarea se continuă totuşĭ, fără nicĭ o grijă, lumea fiind deprinsă cu asemenea schimbărĭ brusce de temperatură.

Abia se terminase primul vals, când din mijlocul uneĭ grupe de vizitatorĭ, carĭ eraŭ maĭ apropiaţĭ de verandă, porniră nişte strigăte teribile de groază.

Ce se întâmplase? Un leopard, înspăimântat de bubuiturile tunetelor, o luase razna peste câmpiĭ, într'o goană nebună.

Ajuns în dreptul clădireĭ bogatuluĭ plantator şi fiind atras de lumină, leopardul îşĭ făcu vânt, şi prin fereastra deschisă a verandeĭ, pătrunse în sala baluluĭ.

Bietul animal, vĕzându-se în mijlocul aceleĭ luminĭ orbitoare, rămase el însuşĭ tot aşa de zăpăcit, ca şi mulţimea invitaţilor, carĭ îl înconjuraŭ.

Cu puţină prudenţă, leopardul ar fi putut să fie făcut prizonier; dar unul dintre invitaţĭ făcu prostia de a descărca asupra bestieĭ un glonte de revolver.

Atuncĭ, leopardul înfuriat, se repezi în mijlocul uneĭ grupe de dansatorĭ.

Prima victimă fu o tînără femee, care se alese cu obrazul sfâşiat. Bărbatul eĭ, d. Schmit, se repezi s'o scape; el maĭ avu timpul să zmulgă un pumnal de la cingătoarea unuĭ negru care servea la masă.

O luptă teribilă se încinse.

Femeile fugeaŭ toate în spre eşire; bărbaţiĭ, lipsiţĭ de arme, se văzură nevoiţĭ să apuce şi eĭ aceiaşĭ cale. Numaĭ câţĭ-va, maĭ curagioşĭ, rămaseră şi alergară în ajutorul d-luĭ Schmit. Lupta ameninţa să devie cu totul tragică, când d. Schepers, care alergase în cabinetul sĕŭ, se întoarse cu o carabină Whinchester.

Fiara, fulgerată drept între ochĭ, se rostogoli la pămênt, scoţând nişte mugete îngrozitoare.

Sala baluluĭ, care cu câte-va momente maĭ înainte fusese aşa de elegantă, prezenta acum aspectul unuĭ câmp de bătae. Toate mobilele eraŭ pline de sânge.

Victimele eraŭ destul de numeroase; d. Schmit, cu toate ajutoarele grabnice care-ĭ fură date, nu putu scăpa cu viaţă. Rănile pe care le primise eraŭ de o gravitate excepţională.

Soţia nenorocituluĭ cu faţa oribil mutilată, nu maĭ avu curajul să se întoarcă în lume; ea rămase pentru tot-d'auna în casa d luĭ Schepers.

De alt-tel, din ziua fatală, şi-a cam perdut puţin raţiunea.

D. Schepers a organizat maĭ multe vînătorĭ, pentru a stîrpi toţĭ leoparziĭ de prin împrejurimĭ.

Era puţin cam prea târziŭ..

C. Arg.

LĂCUSTELE

Prima noapte pe care am petrecut-o în Algeria, n'am putut dormi de loc. Noua localitate, agitaţia drumuluĭ, urletile şacalilor, căldura înăbuşitoare,—care era aşa de grozavă în cât ţi se părea că roiurile de ţînţarĭ nu maĭ lăsaŭ să treacă nicĭ o adiere a aeruluĭ printre ele, — toate acestea influenţaŭ într'un mod prea puternic asupra mea, pentru ca să maĭ pot dormi.

In zoriĭ zileĭ, când îmĭ deschiseiŭ fereastra, o ceaţă de vară, greoae, colorată pe margenĭ cu roş şi cu negru, plutea în aer ca un nor de fum într'un câmp de bătae.

Nicĭ o frunză nu se mişca, şi în frumoasa grădină care 'şĭ desfăşura priveliştea încântătoare dinaintea ochilor meĭ, viţele, fructele, portocaliĭ, mandariniĭ, totul prezenta acelaşĭ aspect posomorît; în nemişcarea frunzelor, ţi se părea că întrezăreştĭ o fantomă.

Chiar şi bananiĭ— acele trestiĭ gigantice de un verde aşa de frumos—carĭ veşnic sunt agitaţĭ de vre-o adiere, stăteaŭ acum nemişcaţĭ.

Un moment rămăseiŭ şi eŭ nemişcat, contemplând tabloul. Intre lanurile de grâne şi masivurile stejarilor de plută, şerpuia un mic pârâiaş, pe care privindu-l numaĭ, ţi se părea că te maĭ răcoreştĭ.

Admirând ordinea şi luxul carĭ mĕ înconjuraŭ de pretutindenĭ în ferma în care poposisem, mĕ gândeam că cu douĕ-zecĭ de anĭ în urmă, când coloniĭ se instalaseră în valea Sahel, nu găsiseră acolo nimic alt-ceva de cât un pămênt incult, presărat cu palmierĭ piticĭ.

Trebuiseră să creeze totul, să construiască totul; avuseseră să se lupte la fie-care moment cu revoltele arabe, cu boalele, cu lipsa de elemente necesare pentru cultivarea pămêntuluĭ, cu o administraţie mărginită, dispusă în tot-d'auna să le pue piedicĭ.

Ce de sforţărĭ!.. Ce de ostenelĭ!..

Chiar şi acum, cu toate că timpurile aceleĭ nesigure de altă-dată trecuseră de mult, din toată ferma tot stăpâniĭ eraŭ ceĭ d'întâiŭ sculaţĭ.

Iĭ auzeam umblând prin curte, prin bucătărie, supraveghiând de aproape totul.

De odată auziĭ sunetul unuĭ clopot întrerupând tăcerea. Era semnalul de plecare al lucrătorilor. Vierĭ din Bourgogne, lucrătorĭ kabylĭ cu fesurĭ roşiĭ, muncitorĭ mahonezĭ cu picioarele goale, hamalĭ maltezĭ, în sfârşit un popor întreg.

Fermierul stătea în picioare, la poartă, şi cu vocea scurtă şi poruncitoare, spunea fie-căruia ce avea de făcut în ziua aceea.

Când sfârşi, ridică capul în sus, cercetă cerul cu un aer întrebător şi zărindu-mĕ la fereastră, îmĭ zise:

— Timp rĕŭ pentru cultură; prevăd un «sirocco».

In adevĕr, pe măsură ce soarele se ridica la orizont, un vânt sufocător ne venea din spre sud, ca prin uşa unuĭ cuptor înroşit.

Toată dimineaţa a trecut ast fel.

Am luat cafeaua împreună, fără să avem curajul să ne mişcăm saŭ să vorbim.

Câiniĭ, lungiţĭ la umbră, respiraŭ zgomotos, pentru a se maĭ răcori.

Eram aproape să ne sculăm de la masă, când, prin fereastra care era închisă din pricina căldureĭ, un strigăt ajunse pînă la noĭ:

— Lăcustele!

Gazda mea se îngălbeni de moarte şi eşirăm amândouĭ în curte. Timp de zece momente, în locuinţa ceea aşa de linişttită de obiceiŭ, domni o dezordine nebună. Servitoriĭ eşiră afară din umbra sălilor, unde căldura îĭ făcuse să se ascundă şi începură să lovească cu furcĭ, cu ciomege, cu orĭ-ce le eşea înainte în toate obiectele carĭ puteaŭ scoate un zgomot sonor, cum eraŭ de exemplu căldările de aramă, tingirile, tinicheaua.

Ciobaniĭ suflaŭ din trâmbiţele şi din buciumele lor, făcênd o larmă asurzitoare; d'asupra tuturor zgomotelor, se înălţaŭ nişte strigăte discordante: iu!... iu!.. iu!.. strigăte pe carĭ le scoteaŭ femeile arabe, sosite dintr'un sat de alăturĭ.

Se pare că adese-orĭ este de ajuns un zgomot mare, o tremurare sonoră a aeruluĭ, pentru ca lăcustele să fie înspăimântate şi silite să-şĭ poarte maĭ departe stolurile lor pustiitoare.

Dar unde eraŭ aceste teribile animale?

Pe cerul care vibra de căldură, nu ve-

deam nimic alt-ceva de cât un nor care se ridica la orizont, un nor bronzat, des, compact, ca un nor de grindină, un nor care în mişcarea luĭ făcea un zgomot asemănător cu freamătul uneĭ pădurĭ în timp de furtună.

Eraŭ lăcustele. Lipite una de alta, ele veneaŭ mereŭ în spre noĭ, din ce în ce maĭ repede, din ce în ce maĭ aproape; cu tot zgomotul enorm pe care îl făceam, câmpia se umbrea din ce în ce tot maĭ mult.

In curênd norul fu d'asupra capetelor noastre. Cum cad primele cocoloaşe de grindină, tot ast-fel câte-va lăcuste se desfăcură din stol şi căzură la pământ. Apoĭ, tot norul se sparse şi ploaia de insecte începu.

Cât vedeaĭ cu ochiĭ, câmpiile eraŭ acoperite de lăcuste enorme, marĭ cât un deget.

Atuncĭ începu masacrul.

Cu grăpĭ, cu sape, cu plugurĭ, vânturaŭ lucrătoriĭ acel stol mişcător şi cu cât omoraŭ maĭ multe, cu atât se părea că sunt maĭ multe.

Cincĭ fermierĭ luaŭ şi dênşiĭ parte la masacru. Peste puţin două batalioane de «turccos» veniră în ajutorul colonilor şi masacrul îşĭ schimbă aspectul.

In loc de a zdrobi, soldaţiĭ le ardeaŭ; risipeaŭ praf de puşcă pe câmpie şi-ĭ dădeaŭ foc.

In interiorul clădireĭ eraŭ aproape tot atâtea lăcuste ca şi afară; intraseră pe uşi, pe terestre, pe coşurĭ. In ziua aceea a trebuit să ne lipsim de apă; cisternele, bazinurile, puţurile, şanţurile, toate fuseseră infectate.

Noaptea n'am putut dormi de loc; de altmintrelĭ nimenĭ în jurul fermeĭ nu se culcase. Dintr'un capăt pînă la celalt al câmpieĭ alerga o flacără pe suprafaţa pământuluĭ: batalioanele de «turccos» devoraŭ mereŭ.

A doua zi dimineaţa, când am deschis fereastra, lăcustele plecaseră; dar ce ruină era în urma lor!...

Nicĭ o floare nu maĭ rămăsese, nicĭ un fir de iarbă: totul era negru, ros, calcinat.

Bananiĭ, caişiĭ, persiciĭ se maĭ cunoşteaŭ numaĭ după ramurile lor despuiate, fără nicĭ o urmă de frunze.

Se curăţiră maĭ întâiŭ cisternele şi puţurile; peste tot, lucrătoriĭ săpaŭ pământul, pentru a distruge ouăle lăsate de lăcuste. Fie-care brazdă era întoarsă şi sfărîmată cu îngrijire.

Şi inima ţi se strângea de durere, când vedeaĭ miile de rădăcinĭ albe, pline de sevă, amestecate la o laltă cu ţărîna.

Dar bieţiĭ oamenĭ eraŭ bucuroşĭ că scăpaseră aşa de uşor. Eĭ ştiaŭ dintr'o experienţă precedentă, cât de rea năpaste e molima lăcustelor.

A. D.

Un noŭ aparat de salvare

Nenumĕrate sunt aparatele de salvare, carĭ aŭ fost inventate pentru a face cu putinţă naufragiaţilor de a se ţine la suprafaţa apeĭ atâta vreme până când sunt salvaţĭ.

Se pare însă că încă nicĭ unul din aparatele inventate, orĭ cât de excelent aŭ funcţionat la încercare, nu s'a dovedit perfect în cazurĭ serioase.

Inventatoriĭ însă sunt tenacĭ şi nu se sperie de dificultăţile pe care le întâmpină. Eĭ inventează în tot-d'auna noŭĭ aparate saŭ lucrează la perfecţionarea celor existente.

O maşină de salvare, cu totul nouă, este aceea care se vede în ilustraţia noastră. Această maşină oferă deosebitul avantagiŭ că, cu aiutorul eĭ, cine-va se poate menţine drept în picioare în apă.

OBICEIURI, CREDINŢE, LEGENDE

Strigoiĭ

In toate timpurile, «strigoiul», fiinţa supra naturală, emblema pasiunilor omeneştĭ, a figurat în tradiţia faptelor miraculoase.

In cea maĭ mare parte a Germanieĭ, în Ungaria, în Polonia, de-a lungul Dunăreĭ până departe în Turcia, poporul crede în strigoĭ. Strigoiĭ sunt morţiĭ carĭ în timpul nopţeĭ es din mormintele lor, pentru a chinui pe ceĭ viĭ, fie sugîndu-le sîngele, fie gâtuindu-ĭ până ce-ĭ omoară.

Prin unele părţĭ se crede că indiviziĭ care aŭ fost vizitaţĭ de strigoĭ devin la rândul lor strigoĭ, şi urmează să facă aceleaşĭ lucrurĭ.

In toate părţile pe unde există cre-

dinţa în strigoĭ, s'a luat obiceiul de a se desgropa cadavrele bănuite, pentru a fi descântate şi vindecate de fatala lor aplecare. Obiceiul acesta variază în formă după locurĭ, dar în fond este acelaş pretutindenĭ.

Un spaniol de prin secolul XVIII, povesteşte într'o lucrare a sa «asupra spiritelor», păţăniile unuĭ oare-care haiduc, numit Arnold.

Treĭ zecĭ de zile după moartea acestuĭ bandit, care fusese călcat de o căruţă, patru persoane muriră subit, prezentând toate aceleaşĭ simptome,—simptomele omorîţilor de către strigoĭ.

«Banditul a fost desgropat—continuă autorul—şi s'a vĕzut cum că credinţa mulţimeĭ ar fi fost îndreptăţită.

In adevĕr corpul banditului era poleit, părul şi unghiile crescute, iar linţoliul în care fusese înfăşurat, era plin peste tot de sânge.

«S'a bătut în corpul banditului un ţăruş care-ĭ trecu drept prin inimă. Apoĭ i se tăiă căpul, şi restul corpuluĭ fu ars.

Aceiaşĭ operaţie fu repetată şi cu ceĭ patru omorîţĭ de strigoĭ, carĭ, după credinţa generală, trebuiaŭ să devie şi eĭ la rândul lor tot strigoĭ.

Credinţele acestea există şi pe la noĭ, dar nu sunt aşa de adînc înrădăcinate ca prin alte părţĭ.

Şi apoĭ, sentimentul de respect pentru morţĭ, este prea puternic, pentru ca să i se poată îngădui cuĭ-va profanarea mormintelor.

Streiniĭ însă povestesc prin revistele lor că s'aŭ vĕzut la noĭ cadavre desgropate şi ţintuite cu ţăruşĭ; sunt probabil nişte povestirĭ făcute pentru a umplea coloanele gazetelor lor şi a înşela buna credinţă a cetitorilor.

Alimoş.

In căutarea uneĭ patrii

Boeriĭ, vestiţiĭ şi curagioşiĭ boerĭ, aŭ dispărut ca naţiune; dar rasa trăeşte mereŭ, eternă, puternică.

Trebue să recunoaştem că englezii s'aŭ ţinut de cuvînt: colonia Transvaalului a căpătat o constituţie liberală, care îngădue boerilor să nu simtă prea mult pierderea libertăţeĭ lor.

Dar, sunt printre boerĭ, numeroşĭ iredentiştĭ, care nu voesc să primească noua stare de lucrurĭ, şi fug de dominaţia engleză, preferând maĭ bine să se exileze.

Din nenorocire, încercările lor n'aŭ prea avutr ezultatele dorite; acţiunea de emigrare, care fusese pornită cu putere chiar din primele zile, şĭ-a pierdut mult din vigoarea eĭ iniţială.

Emigrarea fusese îndreptată în treĭ saŭ patru direcţiunĭ; vom vedea îndată că în nicĭ una din aceste părţĭ, nu s'aŭ căpătat rezultate îndeajuns de satisfăcătoare.

Sute de familiĭ boere, maĭ cu seamă la început, s'aŭ îndreptat spre coloniile germane din Africa australă; alţiĭ s'aŭ îndreptat spre coloniile portugheze.

Emigrarea aceasta se făcea în mase compacte. Sute de familiĭ plecaseră la un loc, încărcându'şĭ pe care marĭ tot avutul, plecaŭ în căutarea unuĭ teren necultivat pe care să-l ia în stăpânire.

Aceia carĭ se îndreptaseră spre coloniile portugheze, fură ceĭ maĭ deziluzionaţĭ; funcţionariĭ coloniali portughezĭ le făceaŭ atâtea mizeriĭ, în cât bieţiĭ oamenĭ, după un an de muncă, fură nevoiţĭ să se reîntoarcă îndărăt.

Aceia carĭ se îndreptaseră spre Africa germană de sud-vest, fură maĭ bine primiţĭ; maĭ inteligenţĭ de cât veciniĭ lor, germaniĭ se siliră să păstreze printre dânşiĭ elementele acelea, viguroase şi muncitoare, care sunt atât de necesare uneĭ coloniĭ tinere.

Dar fatalitatea se amestecă şi aicĭ; teribilul rĕsboĭ al Hereroşilor interveni şi opri mişcarea de emigrare. Bieţiĭ boerĭ se vĕzură nevoiţĭ să părăsească terenurile carĭ le fuseseră concedate de către colonia germană.

O altă mişcare, care avea oare-care şansă de reuşită, şi a datorit neizbânda altor motive. Guvernul american, solicitat de către o grupă de ex-generalĭ boerĭ, pusese la dispoziţia lor un teritoriŭ vast, foarte potrivit pentru creşterea vitelor, în turme marĭ.

O delegaţie plecă în Mexic, şi vizită terenurile oferite; răspunsul adus fu favorabil; terenurile eraŭ foarte potrivite ca climă cu temperamentul boerilor.

Dar delegaţiĭ cerură guvernuluĭ mexican nişte garanţiĭ, care nu puteaŭ fi primite. Eĭ voiaŭ să fondeze un stat în stat, să-şĭ păstreze limba şi obiceiurile lor naţionale. Proiectul căzu.

Un alt proiect consta în transportarea maĭ multor miĭ de boerĭ pe un teritoriŭ din Far-West, care le era oferit de către nişte speculatorĭ americanĭ.

Numaĭ câte-va familiĭ primiră oferta aceasta.

Maĭ serioasă a fost mişcarea încurajată de către guvernul argentin.

Se ştie că Argentina, care posedă ţinuturĭ întregĭ, abia explorate, a organizat o vastă reclamă care atrage în fiecare an, miĭ şi miĭ de emigranţĭ europenĭ.

La sfîrşitul rĕsboiuluĭ, bărbaţiĭ de Stat argentenĭ se gîndiră îndată la folosul cel mare pe care l'ar putea avea patria lor dintr'o colonizare cu boerĭ. Emisarĭ specialĭ fură trimeşĭ îndată în Transvaal autorizaţĭ să ofere condiţiile cele maĭ avantagioase.

Nu ştim bine din ce pricină mişcarea aceasta de emigrare în Argentina, care la început era cât se poate de înfloritoare, a dat îndărăt.

Anul acesta emigrarea a fost aproape nulă, ba chiar uniĭ colonĭ s'aŭ întors îndărăt în Africa de Sud.

O altă mişcare de emigrare, tot aşa de puternică, a fost începută prin anul 1902, de către secta desperată a Swanepoelilor. Maĭ multe miĭ de oamenĭ hotărîră să emigreze maĭ spre centrul Africeĭ, pentru a forma acolo o republică independentă.

Un profet al acesteĭ secte prevesti că Transvaalul avea să fie complect distrus de pe suprafaţa pământuluĭ. Iohanesburgul şi Pretoria aveaŭ să se prăbuşiască, înghiţite de un abis care avea să se deschidă dintr'o dată.

Fanaticiĭ boerĭ hotărîră să plece fără întârziere.

O societate de căĭ ferate se oferi să-ĭ transporte până la nordul Rodesie cu suma de 100.000 leĭ. Ne putând să plătiască o sumă aşa de mare, bieţiĭ oamenĭ se hotărîră să plece pe jos, cu carele lor, în etape micĭ.

Când vor ajunge oare la ţinta pe care o urmăresc?.. De sigur că tocmaĭ peste vre-o doĭ anĭ. Vor trebui să se oprească de maĭ multe orĭ pentru a culege recoltele pe care le vor fi semănat, pentru ca să nu moară de foame.

Emigrările acestea ne fac să ne gândim la popoarele din vechime, care emigraŭ cu totul, îndreptîndu-se din fundul Asieĭ, spre câmpiile Europeĭ.

Victor.

Sfîrşitul unuĭ vis

Senor Toma Estrada Palma, care după ce a condus timp de treĭ anĭ destinele republiceĭ Cuba, a intrat în domeniul uităreĭ, merită fără îndoială, maĭ mult de cât 'ĭ-aŭ consacrat laconicele telegrame ale ziarelor europene, după demisia sa.

Multă lume a avut ocazia să aibă relaţiunĭ personale cu ex-preşedintele Palma, pe vreme când dînsul nu era de cât un modest institutor într'un sat din statul New-York.

Palma s'a născut în Cuba, de unde a fost alungat de către spanioli, cu puţin înainte de rĕzboiul de la 1870. De la epoca aceasta înainte, insula a fost agitată mereŭ de revoluţiĭ, şi mulţĭ cubanĭ aŭ fost nevoiţĭ să se exileze.

D. Palma crezu că spusese un adio etern patrieĭ sale; el ceru naturalizarea în America, şi intră în învĕţămînt.

Palma venea foarte des la New-York unde exilaţiĭ cubanĭ formaseră un club.

Când mişcarea revoluţionară fu organizată maĭ cu putere în insulă; când energia generaluluĭ Weyler dădu curentuluĭ o nouă impulsiune, clubul acesta se transformă în «Junta» şi d. Palma fu ales preşedinte.

Fostul institutor îşĭ petrecea acuma

timpul, primind în audienţă pe emisariĭ resculaţilor.

El n'a luat nicĭ odată o parte activă la revoluţie; grija aceasta a lăsat-o luĭ Maximo Gomez, călugărul dominican trecut la răzvrătiţĭ şi întreprinzătoruluĭ mulatru, Antonio Maceo. Junta l'a desemnat ca preşedinte, din pricina abilităţeĭ sale; ştia să placă tuturora; se pricepea să împace cele maĭ opuse curente. Pentru acelaş motiv a fost ales şi preşedinte al tinereĭ republice, când în anul 1904, Statele-Unite aŭ proclamat independenţa insuleĭ.

In cele din urmă î-să, nu se ştie din ce pricină, Palma a nemulţumit pe multă lume; probabil din pricină că prea voia să-ĭ mulţumească pe toţĭ.

Poate că demisia preşedinteluĭ Palma înseamnă ultima pagină pe care o scrie insula Cuba în istoria timpurilor.

Fostul preşedinte intră din noŭ în mijlocul vieţeĭ modeste. Aşa se schimbă vremurile.

A. Leb.

MAŞTILE GALBENE

MARE ROMAN DE AVENTURI

PARTEA INTÂIA

MISTERELE MARSILIEI

— Urmare —

— Vezĭ că aveam dreptate, d-ră Violeto, începu dânsul... Adevĕrul legal nu este de cât o chestiune de banĭ... Iată-l pe d. Landre, detectiv, care a făcut ancheta în afacerea doamnelor din casa doctoruluĭ Elleviousse. El va putea să-ţĭ spue că doamnele acelea sunt în adevĕr nebune şi că intreaga lor povestire nu este de cât o fantazie romantică.

Englezul se aştepta s'o vadă pe tînăra fată supărându-se, dar aşteptările iĭ fură înşelate.

Dânsa îşĭ îndreptă privirea-ĭ surâzătoare asupra luĭ Max, şi nu răspunse. Dar privirea aceasta avu rezultatul de a atrage atenţia luĭ Lobster asupra vizitatoruluĭ.

— Ah!. murmură dânsul, vĕ cer ertare... Credeam că eştĭ singură.

Violeta răspunse surâzând.

— D. Cezar Landrun, un vechiŭ prieten, pe care l'am cunoscut la Paris, şi pe care îl revĕd cu cea maĭ mare plăcere.

— Sunt încântat că iĭ pot face şi eŭ cunoştinţa, zise Lobster, înclinându-se.

Şi de astă-dată, englezul spunea adevĕrul; noul venit avea părul prea cărunt, pentru ca să maĭ poată deştepta neliniştea în sufletul unuĭ logodnic suspinător.

— Imĭ daţĭ voe să urmez, reluă Iohn. Iată-te prin urmare, d-ră Violeto, lipsită de plăcerea uneĭ fantasiĭ dramatice, pe care o împlântase în spiritul d-tale francezul acela uşuratec.

— D. Max Soleil, murmură tînĕra fată cu dulceaţă.

Liniştea aceasta deplină îl puse în încurcătură pe Lobster. Se aştepta s'o vadă pe Violeta nervoasă... Cu toate acestea, continuă :

— Atuncĭ, am crezut că datoria mea de logodnic...

— D-ta nu eştĭ logodnicul meŭ!.. întrerupse tînĕra fată cu vioiciune.

— Nu, după părerea d-tale, nu sunt; dar după părerea mea, îţĭ sunt logodnic, şi am dreptul să-mĭ daŭ orĭ-ce epitet îmĭ va plăcea.

— A!.. foarte bine... Inţeleg dreptul acesta... Imĭ eştĭ logodnic după părerea d-tale... Şi maĭ departe?..

Ironia liniştită a tinereĭ fete, îl încurcă şi maĭ mult pe englez. De astă dată, dânsul continuă cu maĭ puţină siguranţă :

— Am avut ideia de a înlocui senzaţiile imaginare în care sperai, prin altele echivalente.

— Eştĭ prea bun!

— Şi sunt foarte fericit că am găsit un mijloc.

— Ce mijloc?

— D. Landré este însărcinat cu o anchetă, şi îşĭ propune să ne ia şi pe noĭ, în calitate de spectatorĭ, pentru a asista la cercetările poliţieĭ.

Un surîs flutură pe buzele englezoaiceĭ; dar d. Iohn adăugă :

— E vorba despre o nouă aventură a nebunelor carĭ ne interesează.

— Ducesa şi Mona Labianov?

— Chiar ele. In urma uneĭ telegrame disperate a doctoruluĭ Elleviousse, d. Landré a fost însărcinat să facă o anchetă, pentru a stabili în ce mod aŭ putut să fugă astă noapte, cele două femeĭ, din casa de sănătate.

— Aŭ fugit? !...

Cuvintele acestea ţîşniră ca un muget din gura Violeteĭ, şi din aceia a numituluĭ Landrun.

Dintr'odată, Iohn îşĭ recăpătă tot curajul. Acuma obţinuse în adevăr un succes.

— Aŭ fugit! repetă tânăra fată.

— Fugit!.... murmură Max, înăbuşindu-şĭ vocea.

— Da; aŭ fugit în timpul nopţeĭ.

— Dar cum asta? In ce mod?...

— Asta nu se ştie. Punctul acesta îl va lumina ancheta d-luĭ Landré.

Şi pe urmă?...

— Pe urmă... pentru moment, am trimes să ni se aducă o trăsură închisă... D. Landré ne dă voe să-l întovărăşim.

— Oh!... aş fi cât se poate de încântat să merg şi eŭ cu d-tră, zise cu dulceaţă scriitorul.

— Cu cea maĭ mare plăcere, răspunse Lobster... In Franţa, d-tră spuneţĭ: «Prieteniĭ prietenilor noştri, sunt prieteniĭ noştri...» D-ta eştĭ amicul d-reĭ Violeta; eŭ sunt logodnicul domnişoareĭ—cel puţin după apreciarea mea,—de aceia îţĭ spun : Vino cu noĭ.

— Dar d. Landré?...

— Se învoeşte şi dânsul... Nu-ĭ aşa? Poliţistul făcu un gest afirmativ.

— Atuncĭ să plecăm fără întârziere. Eŭ mă duc în camera mea să-mĭ iaŭ pălăria; pregăteşte-te şi d-ta de drum, d-şoară Violeto...

— Nu voĭ perde nicĭ un moment.

— Noroc să dea Dumnezeŭ!... La revedere.

Şi luând braţul luĭ Landré, d. Iohn Lobster, peste măsură de încântat, eşi împreună cu dânsul.

Max se pregăti să-ĭ urmeze dar Violeta îl opri cu un gest.

— Iată un lucru care va fi foarte supărător pentru ancheta d-tale, nu-ĭ aşa?..

— Poate... Dar în acelaşĭ timp, mulţumită agentuluĭ, voĭ putea întreprinde o anchetă, pe care în alte condiţiĭ, numaĭ cu mare greutate mi-ar fi îngăduit o doctorul Elleviousse.

— Ah!...

— Şi-apoĭ... şi-apoĭ... acuma e o luptă pe viaţă şi pe moarte cu oameniĭ aceia, care aŭ încercat să mă asasineze noaptea trecută.... Voĭ merge până la capăt.

— Şi eŭ de asemenea, zise tânăra fată cu gravitate, întinzându-ĭ mâna.

Dar tânărul îşĭ retrase mâna cu vioiciune.

— Nu, nu... murmură dânsul; d-ta nu trebue să mă urmezĭ... Calea aceasta este prea primejdioasă!...

Dar dânsa stărui, plină de drăgălăşie:

— Vom fi dar în luptă... De alt-fel, sunt ferm hotărâtă... De când mi-aĭ povestit afacerea aceasta, nu m'am maĭ plictisit nicĭ un singur moment... Nu cum-va voeştĭ să mă readucĭ la starea de maĭ înainte?

Şi în ochiĭ eĭ albaştri era o strălucire aşa de dulce, aşa de transparentă şi de încrezătoare, în cât Max, puţin emoţionat, nu maĭ avut curajul să se împotrivească voinţeĭ eroiceĭ englezoaice.

Aproape fără voia luĭ, întinse mâna şi cuprinzând mâna întinsă a tinereĭ fete, murmură, fără să'şĭ dea bine seamă de cuvintele pe care le pronunţa:

— Fie, să mergem amândouĭ pe calea rĕzboiuluĭ.

Şi cu sângele încălzit pe neaşteptate,

cu inima zguduită de o palpitaţie foarte dulce, tînĕrul romancier eşi din camera tinereĭ fete.

Ajuns în vestibul, vĕzu un landoŭ, care staţiona la intrarea principală a hotelului.

Portarul se apropie de un om, care stătea în biuroul săŭ.

— Iată trăsura, domnule.

— Ah! foarte bine; mulţămesc.

Max recunoscu vocea luĭ Landré.

Poliţistul se sculă îndată şi merse spre trăsură.

Romancierul îl urmă.

— Tu ne veĭ conduce la casa de sănătate a doctoruluĭ Ellviousse? întrebă poliţistul, adresându-se vizitiuluĭ.

— Da, domnule Landré, răspunse acesta.

Agentul tresări.

— Aşa dar, tu mĕ cunoştĭ?

— Aşa cred! Şi d-ta de asemenea mĕ cunoştĭ... Saŭ, poate că nu-ţĭ maĭ aducĭ aminte?

«In timpul afacereĭ de la vila Loursinade, am fost în serviciul d-tale...

— Fie? Aşteaptă puţin! Nu cum-va eştĭ...

— Felix... Eram fără ocupaţie în timpul acela... Şi până să'mĭ găsesc ceva, mĭ-aĭ dat d-ta de lucru...

— Ah! foarte bine! Dar ştiĭ că întâmplarea este cam curioasă? Şi acum e la mijloc tot afacerea celor două d-ne.

— Cele două nebune?

— Da... Aŭ evadat amândouĕ astănoapte.

— Şi d-ta eştĭ însărcinat să le regăseştĭ. E în adevĕr, o coincidenţă cam bizară.

Max nu maĭ asculta.

O impresie bizară îĭ cuprinsese întreaga fiinţă.

Vocea aceluĭ vizitiŭ nu-ĭ era de loc necunoscută.

Avea siguranţa absolută că maĭ auzise unde va nuanţele acelea grave şi sonore.

— Dar unde? Dar când?

Nu putea s'o spue. Se vedea în faţa uneia din acele amintirĭ vagĭ, cărora le lipsesc cu totul noţiunea de timp şi de loc.

De alt-fel, nicĭ n'avea timp să aprofundeze maĭ mult chestiunea.

Aproape în acelaş moment, d. John Lobster şi d-ra Violeta apărură la poarta hoteluluĭ.

Se instalară cu toţiĭ în trăsură, care plecă îndată în fuga cailor, vizitiul părând foarte mândru că avea ocazia să-l conducă pe d. Landré, zis şi Dodo, inspector de poliţie.

CAP. VII

Casa de sănătate

Rară clădire ar putea să aibă o maĭ rîzătoare înfăţişare de cât casa de sănătate a doctoruluĭ Elleviousse, situată la o distanţă de câţĭ-va metri de Marsilia.

Era o clădire foarte vastă, care se distingea maĭ ales prin bogăţia, prin frumuseţa, prin întinderea, prin varietatea parculuĭ care o înconjura.

Parcul acesta era opera unuĭ bancher grec capricios, al căruia nume devenise popular în întreg departamentul.

Florinopulos, pe care poporul îl supranumise «bancherul cel darnic», uimise întreaga Marsilie prin luxul şi prin caritatea sa.

Intr'o bună zi, greculuĭ îĭ venise gustul să construiască casa acea în afara oraşuluĭ.

Pentru ce?

Nimenĭ n'ar fi putut s'o spue.

Dar, mulţumită baghetei magice a auruluĭ, în timp de sease lunĭ, clădire şi parc se ridicaseră ca din pămînt.

Florinopulos pusese să se graveze în litere de aur, pe porţile de la intrare, o inscripţie, pe care în zadar se încercase poporul s'o tălmăcească:

Luludi-floare

Inscripţia era gravată cu caractere greceştĭ.

La ce se gândise bancherul când adoptase numele acesta?... Nu voise s'o spue nimănuĭ. De asemenea, dênsul nu voise să spuu nimănuĭ din ce pricină se desgustase de această clădire după ce o văzu terminată, din ce pricină plecase aşa pe neaşteptate în Grecia, fără să se fi folosit vre-o dată de costisitoarea-ĭ clădire.

Şi după plecarea sa, notarul însărcinat cu lichdarea avereĭ sale imobile, scosese în vânzare castelul Luludi cu un preţ foarte scăzut: abia două-zecĭ şi cincĭ la sută din valoarea sa reală.

Elleviousse se folosise de această împrejurare şi castelul Luludi devenise cunoscuta casă de sănătate.

Clădirea aceea, saloanele-ĭ luxoase destinate serbărilor, fastuluĭ şi străluciriĭ, se transformaseră în camere triste, în carĭ gemeaŭ nenorociţiĭ învinşĭ de nebunie, biruiţiĭ societăţeĭ.

Era cea maĭ neagră dintre dramele vieţeĭ jucată în cel maĭ răzător cadru pe care ni l'am putea închipui vre-o dată.

De la grilajul aurit al drumuluĭ de onoare, pietruit cu un bun gust şi împrejmuit cu boschete de florĭ, şi pînă la faţada caseĭ, susţinute de coloane de marmură şi ornamentate după moda bătrâneĭ Helade, totul te chema la plăcerĭ.

D. Elleviousse era în cabinetul sĕŭ de lucru şi primi îndată pe vizitatorĭ.

Doctorul era un om mic de statură şi ar fi putut să fie foarte bine clasat printre tipurile comune, dacă întreaga sa persoană n'ar fi fost iluminată de douĭ ochĭ negri, marĭ, a cărora scânteere avea o influenţă magnetică considerabilă.

— Oh! exclamă dênsul, eşind înaintea vizitatorilor, incidentul acesta nu mĕ îngrijeşte tocmaĭ mult... Cele două pensionare dispărute eraŭ cu totul inofensive... Aşa în cât nu e nicĭ o primejdie nicĭ pentru ele, nicĭ pentru siguranţa publică.

— Eştĭ sigur de lucrul acesta? întrebă Landré cu un aer plin de importanţă.

— Foarte sigur. Ducesa de la Roche-Sonnaille îşĭ petrecea tot timpul citind şi plimbându-se. De câte-va zile credeam chiar că starea eĭ se maĭ îmbunătăţise, de oare-ce puteam vorbi în voe în faţa eĭ despre vila Loursinade fără să maĭ înceapă a vorbi tot soiul de lucrurĭ imposibile.

— Dar d-şoara Mona Labianov?

— Oh, aceasta e nebună în ultimul grad; nu cred să poată fi vindecată vreodată. Orientul exercită o influenţă considerabilă asupra întregeĭ sale personalităţĭ.... orientul şi lumina.... O primeam de multe orĭ în cabinetul meŭ de lucru; experienţele mele de colorĭ transmise prin prisme, păreaŭ că o intereseazā foarte mult.

— Şi cu toate acestea ea nu putea să le înţeleagă.

— Vĕ cer ertare... Această nebună specială, al căreia spirit părea cu totul închis orĭ căror altor lucrurĭ, devenea cât se poate de inteligentă îndată ce era vorba despre răsărit. De multe orĭ mi-a pus nişte întrebărĭ carĭ m'aŭ lăsat cu totul surprins.

— Foarte curios!.. murmurară ceĭ douĭ englezĭ.

Numitul Cezar Landrun făcu un semn afirmativ din cap, fără să pronunţe vre-un cuvênt.

Landré înălţă din umerĭ cu nepăsare.

— Foarte bine, zise dênsul; dar toate lucrurile acestea nu ne privesc pe noĭ. Cele două nebune, după părerea d-voastră, nu sunt primejdioase, şi acesta este punctul interesant... Acum să vedem în ce mod aŭ părăsit ele casa d-voastră.

La această întrebare, doctorul Elleviousse îşĭ perdu puţin seninătatea sa; ridică braţele la cer şi răspunse iritat:

— In privinţa asta nu ştiŭ nimica.

— Cum?... Pentru nişte nebune, lucrul trebue să fie foarte uşor de aflat...

— Pentru d-ta, poate, domnule inspector; dar pentru mine, nicĭ de cum.

— Veţi bine-voi să-mĭ îngăduiţĭ o mică cercetare?

— De sigur... de sigur... voĭ face tot ce 'mĭ va sta în putinţă pentru a vă uşura sarcina.

Max, Violeta şi sir Iohn însuşĭ, ascultaŭ uimiţĭ; ultimele cuvinte ale doctoruluĭ li se păreaŭ bizare.

Evadărĭ de nebune s'aŭ văzut adeseorĭ; dar nişte nebune să evadeze în aşa mod, în cât să nu se poată reconstitui fuga, lucrul era în adevăr bizar şi inexplicabil.

Violeta schimbă o privire cu romancierul; privire care voia să zică lămurit:

— D-ta singur aĭ dreptate; cele două femeĭ nu sunt nebune.

Dar atenţiunea sa se îndreptă aproape îndată asupra d-luĭ Landré.

Inspectorul întrebase:

— Când aŭ fost zărite cele două doamne pentru cea din urmă dată?

— Erĭ seară, pe la orele zece.

— Cine le-a văzut?

— Sidonia Lugé şi Berta Maroy, cele două supraveghetoare care eraŭ maĭ de aproape însărcinate cu paza lor.

— Bine; voiŭ lua interogatorul acestor două femeĭ îndată. Unde eraŭ bolnavele atuncĭ?

— In camerile lor.

— Şi camerile acestea sunt situate?.

— La catul al douilea; sunt două camere vecine, comunicând între ele prin ajutorul unuĭ mic cabinet de toaletă.

— Ce eşirĭ există?

— Două uşĭ care se deschid într'un culoar păzit de gardienĭ. La orele zece seara, cele două supraveghetoare fac o inspecţie generală şi închid toate uşile.

— Atuncĭ, după părerea d-tră, domnule doctor, ar fi cu neputinţă să iasă cine-va în timpul nopţeĭ, prin culoarul acesta?

— Absolut imposibil... Şi chiar dacă lucrul s'ar putea, un fugar ar trebui numaĭ de cât să fie zărit în catul de jos. Poarta care dă în grădină, este de asemenea închisă cu cea maĭ mare îngrijire...

Landré clătină din cap şi zise:

—Atuncĭ, nu maĭ putem sta la îndoială. catul al douilea e puţin cam prea înalt pentru nişte doamne... dar în sfârşit fugarele aŭ trebuit să treacă pe fereastră.

— Vaĭ!... nu.

Vocea doctoruluĭ era din ce în ce maĭ iritată; se vedea bine că poliţistul făcea rând pe rând aceleaşĭ presupunerĭ pe care le făcuse dânsul deja.

— Spuneţĭ că eĭ aŭ fugit pe fereastră?.. exclamă Landré, pe a căruia figură era zugrăvită cea maĭ adâncă mirare.

— In adevăr, am spus lucrul acesta.

— Şi motivele care vă fac să'l credeţĭ?...

— Azĭ dimineaţă, când aŭ intrat în camerile nebunelor, ferestrele eraŭ închise... Ferestrele acestea se închid pe dinăuntru; admiţând că aŭ eşit pe ferestre, cum ar maĭ fi putut în urmă să le închidă?

— Cine a văzut ferestrele închise?

— Cele două supraveghetoare: Sidonia şi Berta. In fie-care dimineaţă, cele două femeĭ fac înconjorul săleĭ examinând totul de aproape...

Inspectorul bătu cu piciorul în pământ:

— Asta e prea mult!... exclamă dânsul. Cu toate acestea, cred că doamnele noastre aŭ trebuit să iasă pe unde-va?..

— Drace!

— Sunteţĭ sigur că nu maĭ există altă cale afară de acestea două?

— Era maĭ înainte şi o a treia eşire; dar din diferite motive, am condamnat-o... Barele groase de fer care ţintuesc o uşă aŭ fost găsite neatinse...

— La naiba!... murmură d. Landré, supărat; pe cheia broaşteĭ, cred că nu vor fi eşit cele două doamne... Să mergem să vedem lucrurile maĭ de aproape...

Când n'are cine-va deprinderea anchetelor, nu prea vede bine lucrurile... Sunt sigur că toate acestea vor deveni în curând foarte clare...

Nimenĭ nu răspunse. acesteĭ afirmaţiunĭ puţin cam pretenţioase, a inspectoruluĭ de poliţie.

Doctorul Elleviousse se sculase, şi eşiră cu toţiĭ din cabinetul de lucru.

Mergeaŭ cu toţiĭ în urma stăpânuluĭ caseĭ, îndreptându-se spre intrarea principală. Jos la capătul peronuluĭ, era un fel de ghişeŭ de sticlă.

— Biuroul de supraveghere din catul de jos, zise doctorul.

Landré se înclină.

In catul de sus era un ghişeŭ la fel, pe care doctorul se mulţumi să-l arate cu mâna.

Toţĭ înţeleseseră. Era un lucru cu totul imposibil să treacă cine-va neobservat pe lângă aceste ghişeurĭ; lămpile electrice eraŭ foarte numeroase, şi-ţĭ arătaŭ că în timpul nopţeĭ, lumina trebuia să fie încă şi maĭ mare de cât ziua.

Vizitatoriĭ se opriră în catul de sus.

— In ghişeul acesta, adăugă doctorul, a stat de pază astă noapte, Sidonia.

— Bine, mormăi inspectorul; aş putea să ştiŭ unde este doamna aceasta?

— Trebue să fie în camera eĭ; supraveghetoarele de noapte se odihnesc în timpul zileĭ.

— Foarte bine; ne vom duce să-ĭ luăm interogatorul îndată.

— Să trimet pe cine-va s'o înştiinţeze.

— Nu e nevoe; voesc maĭ bine s'o surprind.

— Nu cum-va aĭ vre-o bănuială?.. Eŭ răspund de personalul meŭ. Nu primesc pe nimenĭ în serviciŭ până când n'am maĭ întâĭ relaţiĭ complecte. De altfel, personalul este bine plătit, aşa în cât maĭ am încă o garanţie că toată lumea îşĭ face datoria în conştiinţă.

D. Elleviousse pronunţase cuvintele cu vocea hotărâtă. Se vedea bine că dânsul are o încredere absolută în subalterniĭ săĭ, şi că era gata să-ĭ apere de orĭ-ce acuzare.

— Dar Berta Maroy? maĭ întrebă poliţistul.

— Dânsa a luat serviciul azĭ, dimineaţă; trebue s'o găsim unde-va pe aicĭ.

Ca şi cum ar fi voit să răspundă la întrebarea poliţistuluĭ, o siluetă de femee se arătă la capătul coridoruluĭ.

Era o femee înaltă şi slabă, între două vârste. O roche de lână neagră mărea şi maĭ mult încă austeritatea ţinuteĭ şi a mersuluĭ săŭ.

O melancolie plină de gravitate era întipărită pe figura eĭ ovală; îţĭ făcea impresia uneĭ femeĭ din lumea mare, lovită de cine ştie ce nenorocire.

— Doamnă Maroy, îĭ zise doctorul, domniĭ aceştia aŭ venit să se intereseze asupra moduluĭ în care aŭ evadat pensionarele noastre.

— Domniĭ doresc poate, să viziteze camerile celor două bolnave?

— Da... înţelegĭ bine...... ancheta era numaĭ de cât necesară.

— Şi eŭ doresc din toată inima să vĕ reuşească, domnule doctor; căcĭ, de azĭ dimineaţă, îmĭ chinuesc mereŭ mintea, pentru a vedea cum aŭ putut două nebune să găsească un mijloc de fugă, pe care noĭ nu îl putem descoperi.

Şi cu demnitate, deschise două uşĭ, care eraŭ despărţite printr'o distanţă de numaĭ treĭ metri.

— Intraţĭ, doamnă şi domnilor. Incăperea din dreapta este aceia a d-neĭ ducese; cea din stânga era ocupată de către d-ra Mona. La mijloc, era odaia de tualetă, comună amândorora, odae care n'are nicĭ o eşire specială.

Supraveghetoarea spunea toate lucrurile acestea cu graiul plin de indiferenţă,— graiul persoanelor acelora carĭ aŭ suferit mult în viaţa lor şi la carĭ emoţiunile nu se prea manifestă în afară. Vocea eĭ chiar, de şi foarte lămurită, avea ceva zdrobit într'însa.

Năvăliră cu toţiĭ în camerile celor două nebune.

Violeta se simţea turburată. Ochiĭ îĭ eraŭ plinĭ de lacrămĭ. Un moment, tînĕra fată rămase maĭ în urmă, lângă Max, şi îĭ murmură:

— Sărmanele femeĭ!

Tînĕrul rĕspunse:

— De acum înainte, ele aŭ douĭ prietenĭ.

Violeta îĭ mulţumi cu un surâs, apoĭ se apropie de cel-alt grup, în mijlocul căruia, d. Landré perora, plin de mândrie.

— Ferestrele eraŭ închise, nebunele n'aŭ putut trece pe acolo. De alt-minterĭ, admiţând că aŭ avut vre-un complice, zidurile, cercevelele ar păstra urmele uneĭ escaladărĭ.

— In momentul acesta, continuă agentul, voĭ proceda prin metoda reduceriĭ la absurd. Soluţia care rămâne după această eliminare, va fi adevĕrata soluţie.

Aşa dar, ferestrele sunt scoase afară din cauză. Să vedem acuma coşurile.

— Oh! declară doctorul Elleviousse, sunt prea înguste.

— Vĕ cred; cu toate acestea, să vedem.

Şi inspectorul deschise portiţa sobeĭ.

— Oh!.. oh!.. exclamă dânsul aproape îndată, aşa dar, pensionarele d-tale făceaŭ foc?

Urmă un strigăt general de uimire:

— Foc?

— Priviţĭ şi d-tră.

Aŭ fost arse aicĭ nişte hârtiĭ... şi încă în mare cantitate.

Probabil că eraŭ nişte ziare.

(Va urma)

De-ale marinarilor

Resturile uneĭ comorĭ

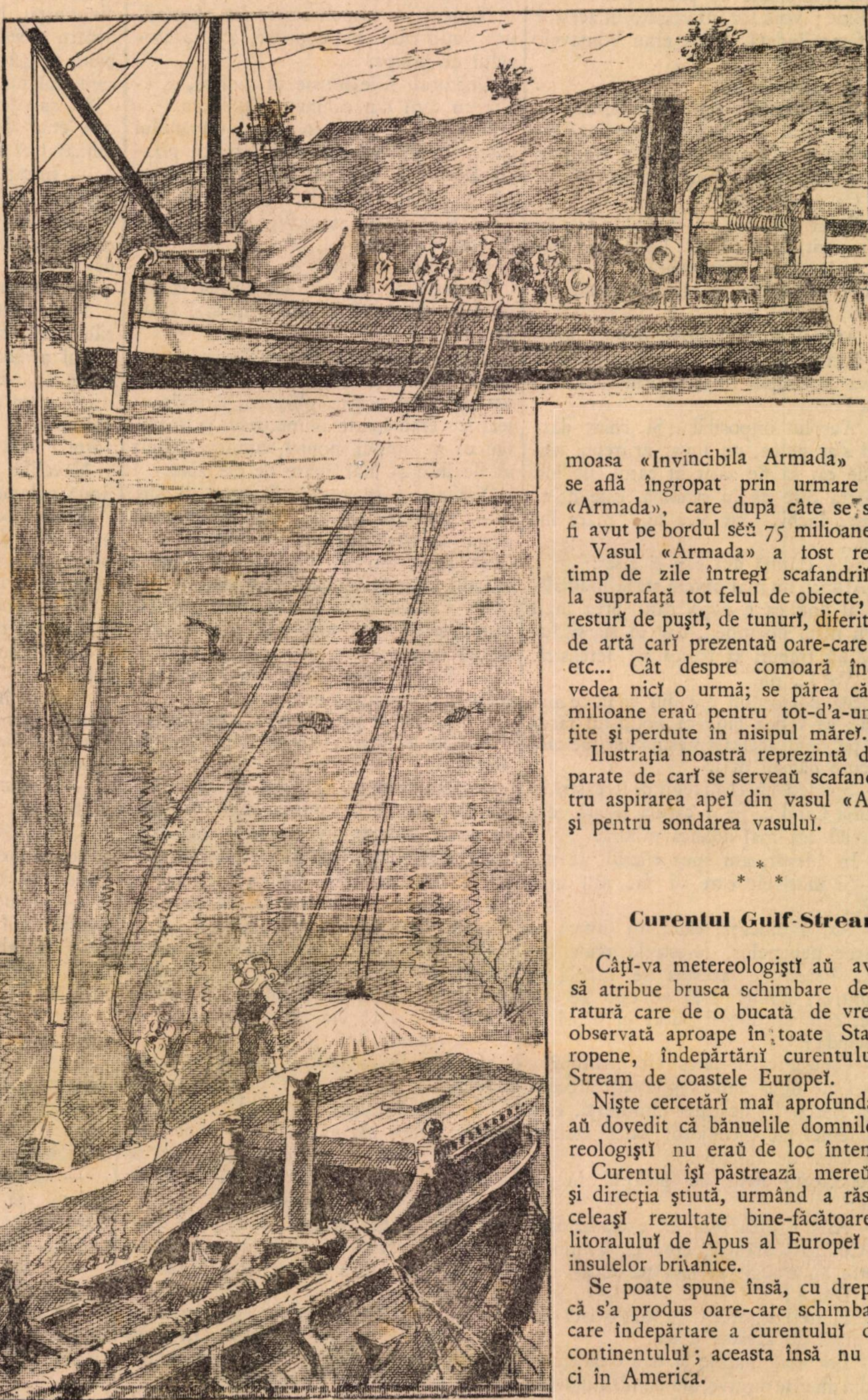
După un interval de timp de 317 anĭ, nişte încercărĭ aŭ fost făcute în sfârşit pentru desgroparea bogăţiilor aşezate în fundul măreĭ, odată cu distingerea celebreĭ «invincibile armada» a luĭ Filip II, ambiţiosul rege spaniol.

Mulţĭ s'aŭ gândit —şi în repeţite rândurĭ—să facă lucrul acesta; dar se pare că operaţia presenta prea marĭ dificultăţĭ. S'a maĭ adăogat şi întâmplarea că ducele de Argyl, căpătase dreptul exclusiv de căutare a acestor bogăţiĭ; actualul duce de Argyl, vĕzând că numaĭ cu propriile sale mijloace n'avea să poată face mare lucru, a cedat dreptul sĕŭ de cercetare unuĭ sindicat scoţian care şi-a luat obligaţia de a ceda duceluĭ jumĕtate din aurul găsit.

Societatea aceasta şi-a început fără întârziere cercetările, în faţa oraşuluĭ scoţian Tobermon, unde a fost distrusă faimoasa «Invincibila Armada» şi unde se află îngropat prin urmare şi vasul «Armada», care după câte se spune, ar fi avut pe bordul sĕŭ 75 milioane de aur.

Vasul «Armada» a fost regăsit, şi timp de zile întregĭ scafandriĭ aŭ scos la suprafaţă tot felul de obiecte, precum: resturĭ de puştĭ, de tunurĭ, diferite obiecte de artă carĭ prezentaŭ oare-care valoare, etc... Cât despre comoară încă nu se vedea nicĭ o urmă; se părea că cele 75 milioane eraŭ pentru tot-d'a-una înghiţite şi perdute în nisipul măreĭ.

Ilustraţia noastră reprezintă diferite aparate de carĭ se serveaŭ scafandriĭ pentru aspirarea apeĭ din vasul «Armanda» şi pentru sondarea vasuluĭ.

1) O pompă specială pentru aspirarea apeĭ din vasul Armada. 2) Vasul a fost sondat cu lăncĭ anume construite,

* * *

Curentul Gulf-Stream

Câţĭ-va metereologiştĭ aŭ avut ideia să atribue brusca schimbare de temperatură care de o bucată de vreme este observată aproape în toate Statele europene, îndepărtăriĭ curentuluĭ Gulf-Stream de coastele Europeĭ.

Nişte cercetărĭ maĭ aprofundate însă, aŭ dovedit că bănuelile domnilor metereologiştĭ nu eraŭ de loc întemeiate.

Curentul îşĭ păstrează mereŭ poziţia şi direcţia ştiută, urmând a răspândi aceleaşĭ rezultate bine-făcătoare asupra litoraluluĭ de Apus al Europeĭ şi asupra insulelor britanice.

Se poate spune însă, cu drept cuvînt, că s'a produs oare-care schimbare, oarecare îndepărtare a curentuluĭ de coasta continentuluĭ; aceasta însă nu la noĭ, ci în America.

Pregătirile expediţieĭ Wellmann

Intr'un articol trecut, vorbind despre expediţia Wellmann, ne exprimam bănuiala că dată fixată pentru plecare va fi probabil amânată.

In adevăr, vasul *Frithjof*, de care se servise şi d. Nansen, n'a putut transporta dintr'o singură dată la Spitzberg, tot materialul adunat la Tromşoe.

Călătoria aceasta trebui să fie repetată de maĭ multe orĭ, pe când în insula Danejilor, exploratoriĭ mureaŭ de nerăbdare.

Balonul cu cârmă era gata umflat, când d. Wellmann trebuĭ să se încline în faţa uneĭ imposibilităţĭ materiale, pe care energia sa n'ar fi putut s'o învingă. Şi expediţia a fost amânată pentru anul 1907.

Era o hotărîre cât se poate de înţeleaptă. Ce importanţă poate avea o întârziere de un an, când se urmăreşte o ţintă aşa de vastă!

Dacă nenorocitul Andrée n'ar fi fost aşa de pripit poate că expediţia sa ar fi avut nişte rezultate maĭ puţin tragice. Moartea imprudentuluĭ suedez, n'a adus nicĭ măcar un cât de mic progres cunoştinţelor noastre geografice.

D. Willmann şi tovarăşiĭ săĭ vor pleca decĭ vara viitoare; acuma când tot materialul este adunat, vor fi liberĭ să-şĭ aleagă ziua pe care vor crede-o maĭ nimerită.

Trebue să spunem că reşedinţa expediţieĭ în Spitzberg n'a fost de loc sterilă. D. Wellmann a stabilit în timpul acesta depozite de aprovizionare, în părţile cele maĭ septentrionale ale insuleĭ. Depozitele acestea vor putea fi de un foarte mare folos, în cazul nenorocit când expediţia, neputênd învinge greutăţile care i s'ar ridica în cale, ar fi silită să dea îndărăt.

Se maĭ poate de asemenea presupune că balonul, odată ajuns la polul Nord, să dea dintr'o dată îndărăt, sub influenţa vr'uneĭ brusce schimbărĭ a vîntuluĭ şi să fie readus la punctul de plecare.

In cazul acesta, de asemenea, depozitele aranjate vor putea fi de un mare folos.

D. Wellmann şĭ-a întrebuinţat de asemenea, o mare parte a timpuluĭ, studiind vînturile care domnesc prin regiunele acelea; de netăgăduit că o maĭ amănunţită cunoaştere a acestor vînturĭ, îĭ va putea fi de un real folos pentru reuşita expediţieĭ sale.

Indrăzneţiĭ exploratorĭ s'aŭ desfătat tot timpul vînând urşĭ albĭ şi foce; aŭ făcut o colecţie foarte frumoasă.

Plecarea d-luĭ Wellmann este aşteptată cu foarte mare nerăbdare în toate cercurile ştiinţifice.

Poate că, până la vară, ştiinţa aeronauticeĭ, care merge progresând în fiecare zi, va fi în măsură să-ĭ dea un balon şi maĭ perfecţionat încă, de cât acela pe care 'l posedă acuma.

Va fi o şansă de reuşită maĭ mult.

Victor

Gusturĭ americane

Un aventurier, despre care am maĭ vorbit şi altă dată—George Schiling—, şi care a făcut ocolul pămîntuluĭ, dorind să atragă asupra-şĭ, chiar de la început, atenţia şi buna-voinţa preseĭ, şi-a confecţionat un costum foarte original.

Cu o răbdare foarte mare, el a adunat vre-o două zecĭ de miĭ de mărcĭ, de toate colorile şi din toate ţările, şi şi-a dublat complet un costum de haine, împreună cu pălăria.

Costumul acesta unic în felul sĕŭ va face fără îndoială deliciul tuturor filateliştilor din lume.

Fericitul proprietar afirmă că n'a purtat nicĭ odată un costum care să-ĭ ţie maĭ cald.

Costumul e făurit în întregime din mărcĭ poştale

Valoarea costumuluĭ acesta însă nu este tocmaĭ mare; timbrele sunt toate uzate şi din seriile în mers actualmente.

In această ordine de ideĭ, ne aducem aminte de un costum analog, pe care l'a purtat acum câţĭ-va anĭ un multimilionar american, la un bal mascat.

Costumul acela preţios, care a stârnit admiraţia tuturor invitaţilor, era compus dintr'o simplă dublură satinată, pe care un croitor abil, aplicase o colecţie întreagă de „bancnote". Eĭ, dar nu toată lumea îşĭ poate plăti luxul multi-milionaruluĭ american.

America e ţara în care lumea nu ştie cum să-şĭ maĭ întrebuinţeze baniĭ; ceĭ carĭ n'aŭ, la rândul lor, îşĭ daŭ toate silinţele, îşĭ întrebuinţează toată activitatea şi toată puterea de cugetare, numaĭ şi numaĭ pentru a face banĭ! Bine înţeles, că şi aceştia, la rîndul lor—dacă aŭ fost favorizaţĭ de soartă, devin fantezişĭĭ.

C. L.

Populaţiile Africeĭ australe

KAFIRII

Populaţiile din Sudul Africeĭ pe care le numim Kafri, n'aŭ nimic în limba lor care să samene cu numele pe care li-l dăm.

Cuvîntul cu care îĭ numim, nu este de loc numele lor; «Kafru» vine de la cuvîntul arab «Kaffir», care înseamnă pungaş, asasin, eretec.

Discipoliĭ luĭ Mohamed, care sunt fanaticĭ în religiunea lor, aŭ observat că negriĭ din Africa australă sunt în totul lipsiţĭ de orĭ-ce urmă de religie, şi de aceia aŭ început să-ĭ numiască cu epitetul acesta, care în ochiĭ lor constitue cea maĭ mare înjurie.

Cum arabiĭ aŭ fost ceĭ dintâĭ carĭ aŭ avut relaţiĭ cu populaţiile din Sudul Africeĭ, cele-l'alte popoare aŭ

Un vrăjitor bantu

adoptat porecla de «Kaffir», transformând-o cu timpul în «Kafru».

Cafriĭ se numesc în realitate Bantu saŭ, într'un singur cuvînt Bantu. Eĭ se împart în patru familiĭ marĭ dintre care, cele două maĭ principal sunt Amakosaiĭ şi Zuluşiĭ.

Dintr'o prejudecată, nu numaĭ ne-

Un șef bantu consultând un vrăjitor

dreaptă, dar și ridiculă, populațiile acestea sunt considerate ca sălbatece.

Kafriĭ n'aŭ civilizația noastră europeană; dar orĭ-cum își aŭ și dinșiĭ o civilizație proprie. Aŭ legĭ; aŭ instituțiĭ militare; aŭ o limbă frumoasă, sonoră, armonioasă și ceia ce este maĭ curios, o limbă maĭ perfectă din punctul de vedere gramaticale de cât multe dintre limbele europene.

Nu cunosc însă alfabetul, și nu știŭ a număra de cât pe degete.

Prima și cea maĭ de căpetenie virtute a acestor populațiĭ, este curajul, ardoarea războinică.

Toțĭ bărbațiĭ sunt datorĭ să facă serviciul militar; există și la dinșiĭ recrutarea, ca și pe la noĭ.

Cadrele sunt împărțite în două; cadrele active și veteraniĭ, saŭ rezerva.

Un rege zulus, Saka, a inventat un fel de falangă macedoneană, și a reușit să pue în linie de bătae o armată de cincĭ-zecĭ de miĭ de oamenĭ.

Regele unuĭ trib bantu este în același timp și șeful suprem al armateĭ. Ofițerimea constitue un fel de nobleță: nobleță militară care este foarte mult considerată.

Din punctul de vedere al legilor civile, o mare neegalitate domnește printre negri. Eĭ sunt împărțițĭ în treĭ clase: «Abazanziĭ» saŭ nobiliĭ, „Amaholiĭ" saŭ tributariĭ carĭ plătesc toate impozitele, și «Abentlaiĭ» saŭ sclaviĭ.

Populațiile «bantu» posedă un cod penal și aŭ instituțiĭ judecătorești. Pentru delictele maĭ micĭ pedeapsa este amenda și loviturile de baston.

Pentru delictele maĭ grave, există treĭ soiurĭ de pedepse capitale: 1°, ciocanul; capul vinovatuluĭ este sfărîmat cu câte-va loviturĭ; 2°, spânzurătoarea; 3° tăiarea capuluĭ.

Aceia carĭ aŭ comis delicte impotriva obiceiurilor sfinte strămoșeștĭ, impotriva datinelor intrate în însășĭ ființa poporuluĭ, sunt arșĭ de viĭ.

Didi

DIVERSE

Lătratul câinilor

Celebrul naturalist englez Hodgson a îmblânzit o specie de câine din India, (Canis primaevus) făcându-l să devină iarășĭ vesel, inteligent, ca toțĭ câiniĭ de vârsta luĭ.

Obiceiul de a lătra este o particularitate a tuturor câinilor domesticĭ, ce se pierde de îndată ce câinele se sălbăticește.

Să nu se creadă că această proprietate odată perdută nu se maĭ recapătă. De îndată ce câinele sălbatic devine domestic, cu alte cuvinte se îmblânzește, numaĭ de cât începe a lătra.

Se citează un caz foarte curios al unor câinĭ sălbăticițĭ, carĭ încetaseră de a maĭ lătra în insula luĭ Juan Fernandez.

Naturaliștiĭ însă susțin că acest mutism s'a produs într'un interval de 33 anĭ și că n'aŭ amuțit de o dată.

Se semnalează faptul că niște câinĭ fiind răpițĭ din această insulă de naturalistul Ulloa, puțin câte puțin și-aŭ recăpătat facultatea de a lătra, după ce aŭ fost îmblânzițĭ.

In vecinătatea rîuluĭ Mackenzie, (un fluviŭ din Canada, ce ese din lacul Sclavuluĭ și se varsă în marea Arctică) se află specia de câinĭ așa numită «lătrătoare (Canis latrans) din care aŭ fost adușĭ o pereche în Anglia.

Lucru curios, aceștĭ câinĭ eraŭ muțĭ și n'aŭ lătrat nicĭ o dată.

S'a întêmplat însă că un individ din această specie s'a născut la grădina zoologică din Londra. Acesta crescênd și auzind pe alțĭ câinĭ lătrând, s'a încercat și el să latre. Se zice că a lătrat maĭ tare de cât toțĭ ceĭ-l'alțĭ câinĭ de vêrsta luĭ.

Nillson ne spune ca un puĭ de lup fiind crescut de o cățea, a început să latre și el.

I. Geoffroy Saint-Hilaire a arătat un șacal, ce lătra întocmaĭ ca un câine.

M. G. Clarke vorbește de niște câinĭ ce se sĕlbăticiră în insula luĭ Juan de Nova, carĭ pierduseră obiceiul lătratuluĭ și evitaŭ societatea celor-l'alțĭ câinĭ.

Se maĭ spune că aceștĭ câinĭ trăesc în cete și aŭ o ușurință foarte mare de a prinde păsările întocmaĭ ca vulpile.

O excepție însă de la regula generală o fac câiniĭ din vecinătatea fluviuluĭ La Plata, carĭ odată sălbătăcițĭ nu-șĭ pierd facultatea lor de a lătra. Aŭ însă particularitatea de a-șĭ construi vizuinĭ întocmaĭ ca lupiĭ și șacaliĭ, vênând isolațĭ saŭ chiar în cete dar nicĭ odată aliațĭ cu lupiĭ saŭ cu șacaliĭ.

Către cititorĭ

Anunțăm pe cititoriĭ noștri că vom publica bucuros orĭ-ce articole interesante privitoare la călĕtoriĭ saŭ vînătorĭ, în țară saŭ strĕinătate, ce ne vor fi trimise.

Articolele, scrise pe o singură parte a hârtieĭ, în scrisorĭ francate, vor fi adresate redacțiuneĭ «Ziaruluĭ Călĕtoriilor», str. Brezoianu 11, Bucureștĭ.

REGELE REVOLVERULUI

SCENE

DIN VIATA CĂUTĂTORILOR DE AUR

— Urmare —

Noul «strip» era o mare loterie deschisă lăcomieĭ lor. Acuma, nu maĭ aveaŭ nevoe de cât de un singur dram de noroc, pentru ca dintre eĭ, din mulţimea aceia murdară şi mizerabilă, să iasă peste câte-va lunĭ, milionarĭ, oamenĭ purtând titlurĭ de «rege al arămiĭ», «rege al grâuluĭ» saŭ al cărbuneluĭ, oamenĭ carĭ aveaŭ să uimească lumea întreagă prin fastul splendid pe care aveaŭ să-l desfăşoare.

Bine înţeles, din mijlocul acesteĭ mulţimĭ degradate, cârciumele, cantinele nu puteaŭ să lipsească. Eraŭ de asemenea acolo şi tripourĭ de joc; aceia carĭ maĭ aveaŭ ceva banĭ, îşĭ potoleaŭ nerviĭ prea încordaţĭ cu emoţiile delicioase ale pokeruluĭ.

Loviturile de cuţit plouaŭ ca grindina şi şueratul gloanţelor, înlocuia melodiile dulcĭ ale păsărelelor cântătoare.

Poliţia care era pe acolo numaĭ în mic număr, trebuia să închidă ochiĭ. Mizerabiliĭ eraŭ acolo într'o prea mare majoritate şi apărătoriĭ ordineĭ şi aĭ moraleĭ eraŭ prea puţinĭ, pentru ca să poată apăra într'un mod demn întocmirile şi legile societăţeĭ civilizate.

Acum înoptase; era ultima noapte pe care aveaŭ s'o petreacă dincoace de linia sentinelelor, şi în tot câmpul colonilor domnia o animaţie extra-ordinară.

Uniĭ voiaŭ să rămâe în picioare până la primele raze ale auroreĭ, de teamă ca nu cum-va somnul să-ĭ fure şi să fie ast-fel întrecuţĭ de către ceĭ-l'alţĭ.

Alţiĭ — aceia carĭ şi-aŭ putut îngădui luxul unuĭ cal, saŭ al vre-unuĭ alt mijloc repede de locomoţie — îşĭ îngrijeaŭ animalul saŭ trăsura, ştiind bine că de multe orĭ în asemenea împrejurărĭ, un cal poate purta o avere întreagă în agilitatea picioarelor sale.

Maĭ de o parte, culcaţĭ în iarbă, sprijiniţĭ în coate, douĭ oamenĭ convorbiau cu voce înceată.

— Vezĭ tu, bătrânul meŭ John, spunea unul dintre eĭ, dacă examinăm bine lucrurile, vedem că nu ne stă la îndămână de cât numaĭ mijlocul acesta...

— Te înţeleg foarte bine Bob, dar vezĭ că mijlocul acesta este cât se poate de primejdios.

— Ştiŭ şi eŭ. Dar, cum situaţia noastră nu este de loc aceia a unor rentierĭ, cum însăşĭ prezenţa noastră aicĭ, alăturĭ de această mulţime, e un semn vădit că nu ne-am sfiit să ne primejduim viaţa...

— Ştiŭ ce vreĭ să-mĭ spuĭ. Orĭ cum însă, putem juca partida cu oare-care şanse de câştig... Dar dacă ne vom apuca să furăm caĭ şi vom fi prinşĭ, ne aşteaptă frânghia. Şi mărturisesc că mie nu'mĭ place de loc felul acesta de moarte.

Bob înălţă din umerĭ, plin de filosofie.

— Oh! maĭ mult ideia ne îngrozeşte, zise dînsul. Aşa de exemplu, eŭ, când m'am spânzurat pe jumĕtate acum treĭ anĭ, la Dawson-City, nu eram de loc emoţionat. Şi-ţĭ declar formal că spânzurătoarea n'are un gust tocmaĭ aşa de răŭ.

John Fructury făcu o strâmbătură.

— Se prea poate, zise dînsul, dar când e vorba de ales, îmĭ plac maĭ mult alte lucrurĭ.

— Drace!... Şi mie de asemenea... Fără îndoială că un loc bun pe terenul care se deschide acum în faţa noastră, mĭ-ar conveni mult maĭ bine. E un teren care conţine sute şi sute de miĭ de dolarĭ; sunt tot aşa de sigur de lucrul acesta, cum sunt sigur că în momentul acesta luna are aparenţa unuĭ glob de aur.

«E heĭ! bătrânul meŭ John, continuă dânsul după o pauză, se vede bine că maĭ aĭ mare dorinţă să deviĭ din noŭ milionar, cum eraĭ acum două lunĭ; se vede bine că maĭ eştĭ atât de dori-tor să reintri în posesiunea palatuluĭ tĕŭ şi să poţĭ face din noŭ curte frumoaseĭ domnişoare Ana!

John apucă mâna prietenuluĭ sĕŭ şi o strânse cu energie, murmurând:

— Tacĭ! Ştiĭ bine că te-am oprit să îmĭ maĭ vorbeştĭ vre-odată despre dînsa.

— Şi eŭ îţĭ voiŭ vorbi mereŭ; îţĭ voiŭ vorbi mereŭ, pentru că mi se pare că acesta este un mijloc sigur, pentru a te face să părăseştĭ raţionamentele tale de temeĭ. Nu e acuma momentul să stea cine-va zile întregĭ la îndoiaăl.

«Voeştĭ să trăeştĭ mereŭ în starea mizerabilă în care te găseştĭ astă-zĭ?... Saŭ aĭ dorinţa de a redeveni din noŭ milionar?

«Intru cât mĕ priveşte, socot că ar fi un lucru prea dobitocesc să fi făcut cine-va tot ce-am făcut noĭ până acuma, şi-apoĭ, să se oprească dintr'o dată, tocmaĭ la mal.

«O incordare de energie—cea din urmă poate—ne va îngădui să cucerim «Eldorado»; maĭ putem oare sta la îndoială? Nicĭ de cum. De alt-fel veĭ face ce veĭ pofti; dacă nu voeştĭ să viĭ cu mine, voiŭ lucra singur.

John Fructury protestă cu un gest larg.

— Foarte bine, zise dînsul; dar nu striga aşa... Vĕd bine că aĭ dreptate.

— Gândeşte-te, urmă cel-l'alt... având la îndămână nişte caĭ bunĭ, vom alerga ca nişte săgeţĭ, drept asupra terenuluĭ.

«E o afacere sigură, fără nicĭ o putinţă de înfrângere.

— Numaĭ dacă nu cum-va proprietariĭ cailor ne vor surprinde şi gloanţele carabinelor ne vor trânti la pămînt.

— Asta bine înţeles. Dar orĭ-ce operaţie îşĭ are şi părţile sale bune şi părţile sale rele.

— Unde maĭ puĭ, adaogă Fructury, că noĭ nu ne putem încerca lovitura, maĭ înainte de a porni bomba tunuluĭ şi că cu mult înainte de ora aceea, toată lumea va fi în picioare, gata să se avînte.

— Eŭ cred că ar fi bine să punem mâna pe caĭ de maĭ înainte şi apoĭ să ne perdem în mulţime... Va fi cu neputinţă să ne descopere cine-va.

«Ne-am înţeles?

— Ne-am înţeles, răspunse Iohn Fructury, reseuînat.

Amândouĭ se ridicară şi porniră braţ la braţ, ca douĭ fraţĭ spre grămada mişcătoare a colonilor.

Mare parte dintre viitoriĭ proprietarĭ aĭ terenurilor aurifere eraŭ gata de plecare; uniĭ îşĭ încărcaŭ tot materialul în în care, alţiĭ îşĭ înşeuiaŭ caiĭ. Ştiaŭ cu toţiĭ că în lupta care avea să se dea peste câte-va ore, repeziciunea avea să joace rolul principal.

Şi ceĭ doĭ tovarăşĭ înaintau mereŭ blestemând activitatea aceia febrilă, care avea să le zădărniciască planurile.

— Dobitociĭ aceştia aŭ de gând oare să-şĭ ţie caiĭ de coadă toată noaptea!... bolborosi Bob, peste masură de furios.

In sine însuşĭ, Fructury se ruga ca lucrurile să se petreacă ast-fel. In Far-West, furtul unuĭ cal este considerat ca cea maĭ grozavă dintre crime.

Căcĭ, lipsit de cal, exploratorul acelor deşerturĭ imense este expus să moară de foame.

De aceia, tâlharul, îndată ce este prins este judecat fără întârziere şi executat; de multe orĭ toată afacerea nu durează de cât abia un sfert de oră.

Ceĭ doĭ prietenĭ îşĭ continuaŭ mereŭ cercetările, dar şi le continuau în zadar.

Pretutindenĭ oameniĭ eraŭ deşteptĭ, şi orĭ-ce încercare de furt devenia o nebunie.

Iohn vorbi cel dintâĭ.

— Suntem păcăliţĭ! zise el.

— Pentru ce?

— Pentru că, nu putem avea pretenţia absurdă, că vom ajunge pe jos, înaintea tuturor acestora.

Şi arătă cu mâna mulţimea călăreţilor care aşteptaŭ, înşiraţĭ într'o linie lungă, gata de pleeare.

Bob, răspunse furios:

— Cu toate acestea, cred că venind aicĭ, nu te-aĭ gândit nicĭ-o clipă că-ţĭ va cadea din cer un cal gata înşeuat?..

— De sigur că nu !.. Dar, credeam că afacerea va fi ceva maĭ uşoară.

Fructury ridică mâna în aer şi adaogă:

— Intotdeauna, trebue să ţinem socotială şi de intervenţia neprevăzutuluĭ !..

— Apoĭ de-o dată, o idee nouă păru că-ĭ străbate creerul.

— Tu cunoştĭ bine terenul în chestiune, nu-ĭ aşa ?

— Ţi-am spus doară de atâtea orĭ că am vînat timp de doĭ anĭ prin ţinutul acesta, pe vremea când era locuit încă de către indieniĭ Cherokee. De la indieniĭ aceştia am aflat pentru întâia oară că terenurile acelea conţineau noroiurĭ aurifere.

— Şi la ce distanţă este cîmpul acesta de locul în care ne aflăm acuma ?

— Vre-o treĭ-zecĭ de mile, cel puţin.

— Poate că până în zoriĭ zileĭ, am putea străbate această distanţă pe jos...

Bob îşĭ privi tovarăşul surprins de gîndul pe care-l exprimase.

— De acum până în zoriĭ zileĭ ? repetă dînsul. Dar, până în zorĭ, n'are nimenĭ voe să pătrundă în rezervă...

— După regulament. Lăsând însă la o parte dispoziţiile luate.

— Dar porţile?... dar sentinelele ?..

— Nu ţi se pare că cu o sentinelă afacerea va fi maĭ uşor de rezolvat de cât cu un cal ?...

Bob înţelese. El rămase tăcut, cîntărind bine, şi din toate punctele de vedere, propunerea pe care i-o făcea tovarăşul sĕŭ.

După o pauză destul de lungă, murmură :

— Lucrul se poate încerca.

— Atuncĭ, nu maĭ avem nicĭ un moment de perdut, rĕspunse Fructury.

Din noŭ, rĕmaseră tăcuţĭ amândouĭ; inima le bătea cu putere, respiraţia le era ferbinte.

— Să mergem ! zise de odată Bob.

Fără să 'şĭ maĭ vorbească, ceĭ douĭ oamenĭ se înţeleseseră.

Se strecurară încetişor prin toată mulţimea aceea, iluminată de reflectele bizare ale torţelor şi ale lanternelor.

Puţin câte puţin se îndepărtară de grămada zgomotoasă şi se văzură într'un loc deşert, pe unde liniştea nu era turburată de cât de paşiĭ tăcuţĭ şi ritmicĭ aĭ sentinelelor. Baionetele, iluminate de razele luneĭ, străluceaŭ în umbră cu nişte licărirĭ palide.

Soldatul era la o distanţă numaĭ de o sută metri de dênşiĭ ; stătea pe o mică ridicătură de pămênt, observând cu atenţie terenul de jur-împrejur, pentru a nu putea fi surprins.

Spre dreapta, ca şi spre stânga, la distanţe de câte o jumătate de milă, se zăreaŭ alte douĕ siluete omeneştĭ.

Prin unul din aceste treĭ puncte trebuiaŭ să treacă aventurieriĭ noştri.

Intinşĭ la pămênt, îndărătul unor stufişurĭ carĭ îĭ apăraŭ de privirile scrutătoare ale santineleĭ, ceĭ douĭ prietenĭ deliberaŭ.

— Să nu facem uz de arme, spunea Bob; un foc de carabină atrage în tot-d'auna atenţia. Lama unuĭ cuţit e mult maĭ nimerită ; numaĭ mâinele îţĭ pot face un serviciŭ sigur.

— Ca în timpurile când furam caiĭ de prin Kansas, zise Iohn surîzând.

— Cu singura deosebire, adăogă Bob, că atuncĭ nu eram ameninţaţĭ de primejdia de a vedea o sută de miĭ de oamenĭ alergând pe urma noastră.

«Căcĭ, nu-ĭ aşa, că dacă s'ar prinde de veste că cine-va s'a încercat să treacă într'un mod brutal, toată lumea ar voi să facă la fel ?..

— Şi guvernul s'ar grăbi să declare luarea în posesiune, ilegală, de oare-ce se va fi făcut înaintea semnaluluĭ oficial.

— Prin urmare, atâtea şi atâtea motive carĭ ne dictează să lucrăm cu cea maĭ mare prudenţă.

Şi zicênd acestea, scoase din buzunar un cuţit cu lama tăioasă şi începu să tae una câte una tufele stufoase carĭ îĭ ascundeaŭ.

Iohn îl privea, fără ca să-ĭ poată cunoaşte gândurile.

— Ia douĕ tufe, zise în sfârşit Bob, şi du-le înaintea ta ; eŭ voiŭ face la fel. In modul acesta vom simula nişte stufişurĭ adevărate ; în mijlocul întunericuluĭ, sentinela nu va putea să bage de seamă că stufişurile îşĭ schimbă locul.

— Şi când va băga de seamă, va fi prea târziŭ.

— Să ne îndepărtăm unul de altul şi să înaintăm pe aceiaşĭ linie.

«Când vom fi aproape de tot, ne vom repezi în acelaşĭ timp; vom pândi momentul când cele-l'alte douĕ sentinele vor fi cu spetele întoarse. Trebue să operăm cu cea maĭ mare repeziciune.

Bob vorbea cu un ton plin de siguranţă, ca un comandant de armată care dictează nişte ordine şefuluĭ sĕŭ de stat major.

Iohn Fructury ascultă fără să facă vre-o obiecţiune; pe nesimţite, tufele îndărătul cărora eraŭ ascunşĭ, se desparţiră în douĕ grupe şi fie-care dintre ele începu să înainteze cu încetineală spre ţinta comună.

Soldatul continua să se plimbe nepăsător, cu paşĭ înceţĭ şi legănaţĭ, adormit aproape de monotonia propriuluĭ sĕŭ mers.

Cu toate acestea se opri o clipă şi ducêndu-şĭ mâna la ochĭ, privi bănuitor împrejurimile. Fără îndoială, vre-un zgomot imprudent trădase mersul înainte al celor douĭ aventurierĭ.

Dar tăcerea absolută a câmpieĭ, nemişcarea complectă a celor douĕ corpurĭ, carĭ, ascunse după tufele portative, eraŭ una cu pămêntul, îl înşelară pe soldat. Cu aceiaşĭ nepăsare îşĭ continuă monotona-ĭ plimbare.

Cu mişcărĭ nesimţite, Iohn şi Bob ajunseră acum foarte aproape.

Un moment se opriră; nişte privirĭ repezĭ aruncate împrejur, le arătară că cele douĕ sentinele eraŭ la capătul curseĭ lor, cu spetele întoarse.

Dintr'o singură mişcare, dictată de interesele lor comune, se repeziră ca douĕ fiare sălbatice asupra nenorocituluĭ soldat, care fu abătut la pămênt şi gâtuit cât aĭ clipi din ochĭ.

— Repede, comandă Bob; puşca în pămênt, mantaua şi capela d'asupra....

Iohn înţelese; cu o repeziciune uimitoare, el plantă baioneta în pământ şi aruncă mantaua şi capela soldatuluĭ d'asupra puşteĭ.

De departe, confundându-se cu umbra nopţeĭ, silueta aceasta putea foarte bine să treacă drept aceea a soldatuluĭ.

— Şi acum la drum ! . mormăi Bob.

Şi ceĭ douĭ aventurierĭ porniră veselĭ înainte spre adâncimile terenuluĭ deschis exploră̆reĭ.

Farsa era jucată, trădarea era îndeplinită : Iohn Fructury şi Bob Sindleton mergeaŭ acum pe calea bogăţieĭ...

CAP. V

In ce împrejurărĭ îşĭ aduc aminte Iohn Fructury şi Bob Sindleton de timpurile de altă-dată.

Era aproape de apariţia primelor raze ale zorilor; o lumină nehotărâtă încă, începea să se profileze la răsărit, masele întunecate de verdeaţă, căpătaŭ puţin câte puţin o formă definită, luaŭ o coloare destinată.

In frunzişurĭ, păserelele se întreceaŭ în cântărĭ melodioase, şi în adâncimele desişurilor, viaţa intensă a tropicelor începea.

— Afurisită pădure ! mormăi Bob printre dinţĭ; oare n'are de gând să se maĭ sfîrşească odată ?

John înălţă din umerĭ, fără să rĕspundă.

De-odată însă, acesta din urmă, se opri pe loc, sprijinindu-se cu mâna de o ramură.

— Ce te-a apucat ? întrebă Bob, întorcându se spre el.

— Nu maĭ pot, răspunse John, cu o voce care 'ţĭ stârnea mila.

— Oh ! murmură Bob, jumătate cu durere, jumătate cu ironie, iată la ce rezultat ajunge cine-va, când a avut milioane ! Viaţa luxoasă pe care aĭ dus-o timp de treĭ anĭ, culcându-te în paturĭ moĭ, nestrăbătând pe jos de cât distanţe foarte micĭ, te-a făcut leneş.

«Când mĕ gândesc că sunt abia cincĭ ore de când am pornit la drum...

«Imĭ amintesc că altă data, mergeam amêndouĭ câte o zi întreagă, fără să poposim.

John clătină din cap.

— Aş vrea să dorm, se rugă dânsul.

— Să dormĭ ? eştĭ nebun ? Până peste o oră, se va face ziuă, şi vom avea în urma noastră, o sută de miĭ de indivizĭ.

«Nu, nu ! nu se poate ! Inainte !

— Lasă-mĕ să dorm puţin... numaĭ o oră ! se rugă John, cu vocea slabă.

— Nicĭ un singur moment. Indată ce tunul va fi bubuit, vom avea de luptat impotriva bicicletelor şi a trăsurilor, şi distanţa pe care cu atâta greutate am câştigat-o, va fi repede pierdută.

«Ca să câştigăm partida, trebue să ne apropiem cât maĭ mult posibil de terenul pe care-l voim. La drum !»

Dar cu tot îndemnul tovarăşuluĭ sĕŭ, John Fructury se abătu la pămînt, ca o masă nesimţitoare, şi rĕmase nemişcat pe iarbă.

— Miĭ de tunete ! mugi Bob furios; John ! John !

Şi apucând umeriĭ camaraduluĭ sĕŭ, îl zguduia cu putere.

Dar acesta dormea, cu picioarele strînse cu pumniĭ încleştaţĭ ; dormea un somn adânc, un somn de neĭvins.

— Luate-ar o mie de dracĭ !

Şi melancolic, resemnat, Bob se aşeză alăturĭ de tovarăşul sĕŭ.

Clipele trecură repezĭ ca nişte fulgere. In jurul luĭ, Bob simţia redeşteptarea natureĭ, şi în fie-care moment, nerăbdarea îl cuprindea, din ce în ce maĭ intensă şi maĭ imperioasă.

Privirile sale se fixaŭ pline de furie asupra luĭ John, care rĕmânea mereŭ inert; căcĭ fie-care moment care trecea îĭ depărta tot maĭ mult de norocul pe care l'ar fi putut avea, de a ajunge ceĭ dintêĭ în ţinutul acela minunat, care cuprindea grămezĭ întregĭ de aur.

Să se oprească ast fel, numaĭ din pricina uneĭ oboseiĭ mizerabile ; să primejduiască posibilitatea pe care ar fi avut-o de a scăpa pentru tot-d'a-una din ghiarele mizerieĭ care îĭ rodea !.. Să compromită într'un mod atât de prostesc soarta uneĭ loteriĭ, în care, fără îndoială, ar fi câştigat lozul cel mare !...

— Iohn !.. Eĭ !.. Iohn !.. strigă dânsul în cele din urmă, scuturându-l cu putere de umerĭ.

— Staĭ ! strigă Iohn, sărind de odată în sus ; vin soldaţiĭ !

Şi rămase nemişcat, cu ochiĭ holbaţĭ, cu faţa acoperită de o sudoare de ghiaţă.

Cel-l'alt îl privea, uimit.

— Ce ?... exclamă dânsul, te-aĭ apucat de visurĭ acuma ?

— Oh ! ce prostie !.. bolborosĭ Iohn recunoscându-şĭ prietenul. Mă gândeam la sentinela aceia, pe care am ucis-o, pentru a intra în cuprinsul concesiuneĭ.

Bob, răspunse, cu mutra întunecată :

— Aĭ face maĭ bine să laşĭ trecutul la o parte şi să nu te maĭ gândeştĭ de cât la terenul pe care trebue să-l cucerim.

Cuvintele acestea avură darul de a redeştepta energia somnorosuluĭ.

— Ah !.. acuma mă simt maĭ bine, murmură dânsul, întinzându-şĭ leneş braţele.

— Bine că a dat Dumnezeŭ !.. răspunse cel-l'alt, cu vocea plină de ironie.

In acelaşĭ timp, ecoul înăbuşit al uneĭ detunărĭ îndepărtate răsună în spaţiŭ...

— Tunul !... mugĭ Bob ; iată-ne acum într'o frumoasă situaţie !.

— Câte ceasurĭ să fie oare ? întrebă Iohn, ridicând ochiĭ în sus, pentru a consulta bolta cerească.

— Eŭ cred că a sosit ora să ne luăm picioarele la spate, murmură Bob nemulţumit ; şi fără să maĭ aştepte răspunsul tovarăşuluĭ săŭ, porni înainte.

— Numaĭ aturisita aceasta de pădure ne-a întârziat !... zise Iohn după o pauză.

— Era drumul cel maĭ scurt pe care-l puteam alege; alt-fel, ar fi trebuit să facem un înconjur de cel puţin şase-spre-zece mile.

Adevĕrul era, că la fie-care pas, ceĭ douĭ aventurierĭ trebuiaŭ să se lupte cu rădăcinele şi cu lianele învolburate care le aţineaŭ calea.

Insfârşit, arboriĭ începură să devie maĭ rarĭ, stufişurile maĭ puţin întunecate ; semne sigure că pădurea era aproape de sfârşitul eĭ. Peste puţin, zăriră un orizont maĭ larg, maĭ luminos... Era câmpia.

— Cel puţin de acum înainte, vom putea să câştigăm timpul perdut, declară Iohn.

— Numaĭ dacă nu cum-va ne vor ajunge ceĭ-l'alţĭ din urmă, observă camaradul săŭ.

Peste un sfert de oră eraŭ în câmpie ; o mare de verdeaţă se întindea înaintea lor ; o mare ondulată şi nesfârşită ale căreia hotare se vedeaŭ la orizont.

Bob întinse mâna spre un punct maĭ întunecat, care părea că se confundă cu noriĭ.

— Indărul aceleĭ pădurice este situat terenul nostru ; încă treĭ ore de drum, şi vom deveni milionarĭ.

«Milionarĭ !.. Mă auzĭ, tu, bunul meŭ Iohn ?.. Hm !... Nu-ţĭ vine poftă să alergĭ ceva maĭ repede, când te gândeştĭ că-ţĭ veĭ putea cumpăra din noŭ palatul şi veĭ putea să facĭ din noŭ curte frumoaseĭ tale logodnice ?

Amintindu-şĭ de aceste lucrurĭ, Iohn Fructury îşĭ simţi faţa împurpurată de un val de sânge ; el se aruncă înainte, alăturĭ de Bob, care se simţea fericit, văzând noua revărsare de energie a amiculuĭ sĕŭ.

Străbătură maĭ multe mile în fugă, cu dinţiĭ strânşĭ, cu respiraţia scurtă şi şuerătoare.

De odată, Bob se opri şi apucă braţul luĭ Iohn.

— Ascultă !.. murmură dânsul, întinzând gâtul îndărăt.

Iohn trase cu urechea, ca şi tovarăşul săŭ.

Un murmur vag, nedesluşit, un murmur care avea în el ceva din sgomotul valurilor care se izbesc de stâncĭ, ajungea până la dânşiĭ ; şi eraŭ în adevăr nişte valurĭ care alergaŭ de-alungul câmpieĭ imense, valurĭ omeneştĭ.

Mulţimea colonilor se repezea spre cucerirea nouilor teritoriĭ deschise de guvernămînt.

— Miĭ de tunete !... urlă Bob, suntem perduţĭ.

Işĭ lipise urechea de pămêntul tremurător şi asculta cu atenţie.

— Dânşiĭ sunt, bolborosi aventurierul, sculându-se în picioare; ce e de făcut acuma ?.. Ne vor întrece !... Vom rămânea în urmă, călcaţĭ în pic'oarele cailor !...

— Pierduţĭ!... murmură Iohn visător; poate că... nu suntem încă pierduţĭ !..

Işĭ muiă un deget în gură şi ridicând mâna deasupra capuluĭ, o ţinu un moment nemişcată.

— Vântul ne este favorabil !.. Declară dînsul ; afacerea se poate face.

Bob îl privia cu uimire.

— Ia-o spre dreapta, comandă Iohn, şi mergĭ în aceiaşĭ linie cu mine ; când veĭ fi numărat cincĭ sute de paşĭ, opreşte-te, şi dă foc cîmpieĭ... Vântul va împinge flacările şi fumul în spre dînşiĭ şi vor fi nevoiţĭ să se oprească.

«In timpul acesta, noĭ vom alerga cât ne vor duce picioarele, şi de sigur că vom ajunge ceĭ dintâĭ.

— Genială idee !.. exclamă Bob, vesel; tu nu prea aĭ adese-orĭ ideĭ ; dar când aĭ câte una, apoĭ e în adevĕr bună.

Câte-va momente după aceia, din douĕ puncte opuse, câte-va licărirĭ de flacărĭ se ridicară în spre cer, şi aproape îndată, se transformară în dungĭ lungĭ, arzătoare, întinzându-se peste câmpie, întocmaĭ ca o mare de foc.

Vântul era puternic, şi valurile de foc eraŭ împinse cu o repeziciune uimitoare, în direcţiunea acelora care alergaŭ în spre teritoriile fericite.

Aerul devenise greoĭ, imposibil de respirat. Pămîntul se înfierbântase aşa de mult, în cât Bob şi Iohn, care ajunseseră acuma destul de departe, îşĭ simţiaŭ picioarele îndurerate.

Cu toate acestea înaintaŭ ; înaintaŭ cu greutate, e adevĕrat, dar nu-şĭ perdeaŭ nădejdea.

Indăărt, cîmpia îşĭ făcea impresia unuĭ focar enorm ; flacărĭ gigantice se ridicaŭ în sus, şi se prăbuşiaŭ dintr'o dată, cu nişte zgomote care puteaŭ fi asemănate cu acelea ale uneĭ canonade puternice.

Coloane marĭ şi negre de fum se ridicaŭ în spre cer, întunecând orizontul.

Bob mormăi printre dinţĭ :

— Acuma ştiŭ că vor avea unde să-şĭ coacă păinea.

Iohn adaugă :

— Fără această mică stratagemă, noĭ am fi rĕmas ceĭ pîrliţĭ.

Şi după ce rămase pe gîndurĭ un moment, maĭ zise :

— Acuma, numaĭ de am avea norocul să nu găsim terenul ocupat.

— Eĭ, dragul meŭ frate, rĕspunse celalt, cu oare-care filozofie ; avem datoria

să fim cât se poate de prudenţĭ..

«Nicĭ-o dată nu ştim ce ni se poate întâmpla; şi maĭ bine este să deschidă cine-va amîndouĭ ochiĭ, de cât unul singur.

«Nimic nu ne dovedeşte că nu maĭ eraŭ şi alţiĭ care să cunoască bogăţia aceluĭ teren auriter.

«Indieniĭ care posedau altă-dată terenul, puteaŭ foarte bine să aibă limba tot aşa de lungă, ca şi acela care mi-a încredinţat mie secretul.

«In cazul acesta se poate prea bine, ca cu toate ostenelile pe care ni le-am dat să găsim terenul ocupat.

Iohn îşĭ simţi corpul zguduit de un fior instinctiv strînse pumniĭ, într'un gest teribil de ameninţare.

Maĭ străbătură în tăcere încă douĕ saŭ treĭ mile; din când în când întorceaŭ capul îndărăt.

— Ia spune, zise de-o dată Iohn, înfricoşat; dacă vântul şi-ar schimba direcţia?

— Ah!.. m'am gîndit eŭ şi la asta, murmură Bob, căzând pe gândurĭ; dar ce putem noĭ să facem?

— Nu cum-va ne vom vedea nevoiţĭ să părăsim terenul, fără a putea lua măsurile de prevedere pe care le arată legea?

Bob rĕspunse cu vocea întunecată.

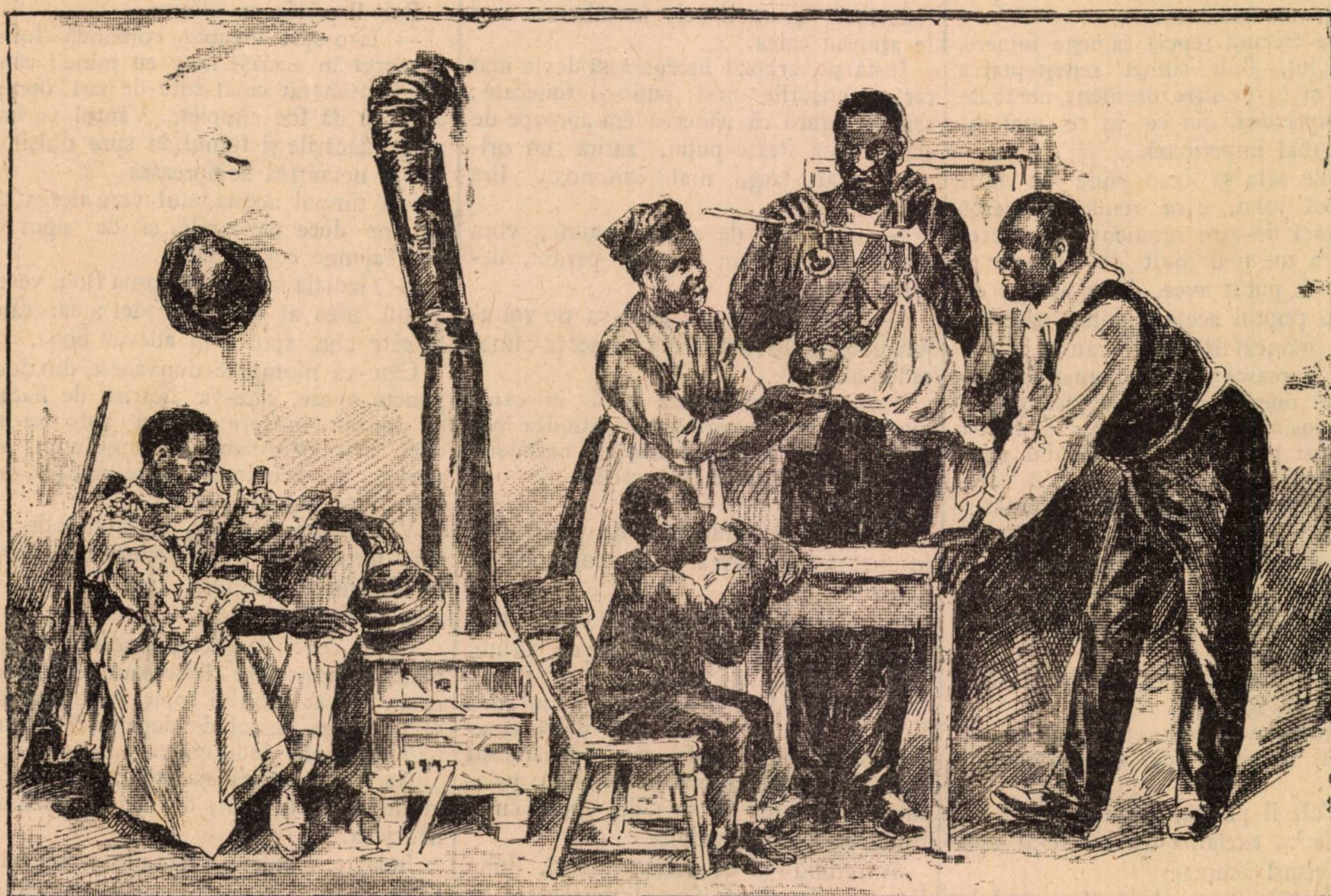
— Vom avea destul timp să ne gîndim la toate lucrurile acestea, după ce vom fi ajuns. Pentru moment, să alergăm cât se poate maĭ repede...

Şi-şĭ îndoi iuţeala paşilor.

Iohn se încercă să-l oprească.

— Avem destul timp înaintea noastră, zise dînsul; nu trebue să ne grăbim prea mult.

(Va urma)

Tatăl negru îşĭ cântăreşte copilul.

CÂNTĂRIREA COPIILOR NEGRI

Obiceiul cântărireĭ copiilor a străbătut până şi în familiile negrilor.

Priv'nd ilustraţia de maĭ sus, se poate observa gravitatea solemnă cu care tatăl procedă la cântărirea progenitureĭ sale. Ceremonia aceasta este considerată ca un lucru de o deosebită importanţă.

Dar această rafinare, ca să zicem astfel, într'ale igieneĭ, nu trebue să ne surprindă de loc, căcĭ negriĭ se îndeletnicesc şi îşĭ fac o plăcere de a împrumuta civilizaţieĭ diferite obiceiurĭ şi procedee. Pentru eĭ lucrul acesta constitue o noutate de înveselire, ceva în care găsesc distracţie.

Şi într'adevăr nu este o plăcere pentru toţĭ, mamă, frate saŭ soră de a urmări cu ochĭ nerăbdătorĭ oscilaţiile balanţeĭ şi de a constata cu satisfacţie şi mândrie că «plodul» a crescut şi creşte în greutate pe fie-care zi?

Blaz.

MAŞINA DE EXPLORAT TIMPUL

— Urmare —

«Am strâns maĭ cu tărie mâna Weeneĭ, pentru a o asigura; după aceea am lăsat-o un moment singurică, şi am izbutit să mĕ înarmez cu un baston de fier destul de solid, pe care l'am deslipit de la o maşină.

«Simţiam în mine un fel de sete nebună, de a ucide fără întârziere câţĭ-va Morloki. Veţĭ zice poate că sentimentul acesta nu era de loc omenesc şi că nu îmĭ face onoare; dar vĕ asigur că Morlokiĭ îmĭ făceaŭ impresia unor adevĕrate fiare sălbatice şi că a-ĭ ucide, mi se părea o datorie, un fel de misiune sfântă, pe care trebuia numaĭ de cât s'o îndeplinesc.

«Cred că dacă Weena n'ar fi fost cu mine, m'aş fi repezit îndată în jos, în spre partea de unde venea huruitul maşinelor, şi mi-aş fi potolit setea.

«Dar n'o puteam lăsa pe Weena, şi apoĭ, mĕ gândeam că în urma unuĭ asemenea act de sălbătăcie, maşina mea ar fi putut să sufere vre-un neajuns... cine ştie?

«Decĭ, cu arma improvizată într'o mână, şi ţinând-o pe Weena de cea-l'altă mână, am eşit din această galerie, şi am intrat în alta maĭ mare, care la prima vedere îmĭ aminti o capelă militară.

«Dar aproape îndată am recunoscut că eraŭ acolo urmele uneĭ bibliotecĭ distruse; pe icĭ, colo se maĭ vedea câte o bucată de carton maĭ mare.

«In faţa acestuĭ spectacol, am rĕmas un moment ca împietrit; mĕ gândeam la tot ce se tipăreşte în timpurile noastre şi la soarta pe care aveaŭ s'o aibă cele maĭ savante volume ale învĕţaţilor modernĭ. Mĕ gândeam de asemenea şi la cele şeapte-spre-zece broşurĭ asupra «opticeĭ», pe care le tipărisem până atuncĭ.

«Am pătruns după aceea într'o sală care era plină cu diferite produse chimice; bucuria mea a fost foarte mare, căcĭ m'am gândit îndată că voiŭ găsi acolo unele lucrurĭ folositoare. In adevĕr, aşteptările nu mĭ-aŭ fost înşelate. Intr'o cutie de sticlă am descoperit nişte chibriturĭ, care eraŭ cât se poate de bine conservate. Nicĭ un pic de umezeală nu le atinsese. M'am întors atuncĭ în spre Weena:

— Dansează! îĭ strigaĭ eŭ, în propria eĭ limbă. Căcĭ acuma, aveam în adevĕr în mâinele mele, o armă îngrozitoare împotriva oribilelor făpturĭ de care ne temeam.

«Şi, în mijlocul acestuĭ muzeŭ părăsit şi plin de praf, spre cea maĭ mare mulţumire a Weeneĭ, am executat un dans improvizat, fredonând una dintre cele maĭ vesele melodiĭ pe care le ştiam.

«Mă gândesc şi acuma la marea influenţă pe care aŭ avut-o asupra mea chibriturile acelea. Am maĭ descoperit în sala aceia şi puţin camfor, l'am găsit într'un borcan foarte hermetic închis.

«Mi-am adus îndată aminte că camforul era o substanţă inflamabilă, şi l'am strîns cu îngrijire în buzunar.

N'am găsit însă nicĭ un explosiv, care mi-ar fi fost de mare folos pentru rezolvarea problemeĭ Sfinxuluĭ-alb.

«Cu toate acestea, am eşit din acea galerie cât se poate de mulţămit.

«Nu pot să vĕ spun tot ce mi s'a întâmplat în acea lungă după amiază. Ar trebui să fac o prea mare sforţare de memorie, pentru ca să-mĭ amintesc explorările mele într'o ordine oare-care. Imĭ amintesc de o galerie lungă plină de arme ruginite; de acolo am ales o sabie şi o secure. Eraŭ acolo de asemenea, o mare cantitate de puştĭ şi de carabine, cea maĭ mare parte dintre ele eraŭ cu totul ruginite şi absolut improprii pentru a fi utilizate. Am observat însă câte-va care păreaŭ făcute dintr'un metal noŭ, mult maĭ rezistent decât ferul saŭ oţelul din zilele noastre. Cartuşe saŭ praf nu vedeam nieăerĭ. Un colţ al acesteĭ galeriĭ fusese incendiat; se produsese probabil o explozie.

«Intr'un alt colţ, am găsit o colecţie întreagă de idolĭ, aparţinând tuturor populaţiilor sălbatice din timpurile noastre. Nu ştiŭ ce poftă prostească mi-a venit, dar îmĭ amintesc bine că mi-am săpat nume'e pe nasul unuia dintre aceştĭ idolĭ.

«Pe mĕsură ce noaptea se apropia, interesul meŭ pentru toate acele lucrurĭ devenia treptat maĭ mic. Trecem repede prin galeriile tăcute, prăfuite şi minate; obiectele expuse, în multe părţĭ, nu maĭ eraŭ decât nişte simple grămezĭ de rugină.

«Intr'un colţ, din întâmplare, am descoperit într'o căsuţă foarte hermetic închisă, două cartuşe de dinamită.

«Am strigat în gura mare:

— Evrka!.. şi plin de bucurie, am sfărmat sticla caseteĭ.

Eram nerăbdător să fac o experienţă. Dar vaĭ!.. mĕ înşelasem; era ceva care semăna cu dinamita, dar nu era dinamită. Am încercat să produc o exploxie, dar silinţele mi-aŭ rămas zadarnice.

«După aceea, dacă ţiŭ bine minte, am pătruns într'o mică curte descoperită, care era situală în interiorul palatuluĭ de cristal.

«Acolo eraŭ treĭ arborĭ plinĭ de fructe; ne-am odihnit şi ne-am maĭ întremat puţin, mâncând fructe.

«Noaptea se cobora, încetul cu încetul şi eŭ nu găsisem încă un refugiŭ sigur. (Va urma)

CURIOSITĂTI

NATURALE

Capriciile natureĭ.—Un papagal vegetal

De multe orĭ am vorbit cititorilor noştri despre fenomenele natureĭ cunoscute sub numele de mimetism.

Vĕ amintiţĭ de sigur despre acele insecte curioase, care semănaŭ aşa de bine cu ramurile pe care trăiaŭ, în cât puteaŭ fi confundate, chiar fiind privite de aproape.

Sunt numeroase exemplele de animale semănând cu vegetalele; exemplele contrare însă, sunt cu mult maĭ rare.

Un specimen al acesteĭ ultime categoriĭ, îl vom prezenta astăzĭ cititorilor noştri.

Dacă v'ar întreba cineva ce reprezintă fotografia pe care o aveţĭ dinaintea ochilor, de sigur că a-ţĭ exclama cu toţiĭ într'un glas:

— Dar acesta este un papagal!..

Aţĭ avea dreptate, dar în acelaşĭ timp v'aţĭ înşela; pentru că nu e de loc un papagal: e un simpu castravete, care seamănă foarte bine cu pasărea despre care aţĭ vorbit.

Un castravete papagal

Acest castravete original şi preţios a fost cules în sera d-luĭ O. H. Poecock, locuitor al oraşuluĭ Clochester din Anglia. Proprietarul a fixat castravetele acesta pe o ramură, fapt care face ca iluziunea papagaluluĭ să devie şi maĭ perfectă încă.

E o curiozitate rară care merită o menţiune onorabilă. Aceia dintre cititoriĭ noştri carĭ cunosc vre-un caz simil de mimetism natural sunt rugaţĭ să ni-l comunice...

eL-am rĕmânea recunoscătorĭ.

D. Poecock a fost rugat să-şĭ expue castravetele într'un muzeŭ de istorie naturală; dar până acuma a refuzat categorie toate propunerile ce i s'aŭ făcut.

Armand.

Anul IX. — No. 505. 10 Bani în toată țara Miercurĭ 10 Ianuarie, 1907

ZIARUL CĂLĂTORIILOR

SI AL INTÂMPLARILOR DE PE MARE SI USCAT

COSTUL ABONAMENTULUI
Leĭ 5. — pe an în toatățara
« 2.60 « 1/2 « « «

Redacția și Administrația :
No. 11, Strada Brezoianu, No. 11.

ZIARUL CĂLĔTORIILOR
apare o dată pe sĕptĕmână
— MARȚEA —

Capetele prizonierilor răsăreaŭ din pământ. — (Vezĭ pag. 1576).

UN SECERIȘ ÎNGROZITOR

Pe timpul năvălireĭ Moscoveĭ de către Polonĭ.

Se ţinea sfat de către boerĭ.

Dimitri, şeful boerilor, un bătrân robust, cu barba albă, cu faţa energică şi aspră, se ridică şi pronunţă aceste vorbe:

«Ivan, duce de Moscova, pentru că am isbutit să triumfăm faţă de orgolioasa Polonie, voim să dăm duşmanilor noştri învinşĭ o lecţie nemaĭ auzită de răzbunare!»

Ivan dădu din cap in semn de aprobare şi răspunse:

«A sosit timpul ca libertatea recucerită să fie definitivă pentru noĭ.

Din timpurile cele maĭ depărtate, când Rurik coborî la Boristene în bărcile sale îndrăsneţe, poporul nostru a fondat maĭ întâĭ Novgorod, apoĭ ducatul de Kiew, apoĭ ducatul de Wladimir, în sfârşit ducatul de Moscova.

Dar abia ne stabiliserăm şi regiĭ Polonieĭ făcură să cădem în odioasa lor putere. Şi pe când părinţiĭ noştri purtaŭ jugul, Mongoliĭ conduşĭ de fiiĭ luĭ Gengis-Khan ne inundară ducatele; acest potop de barbarĭ stăpâni întreaga Rusie timp de două secole. Străbunul vostru, Dimitri, îĭ învinse pe ţărmiĭ Donuluĭ, şi primi de atuncĭ supranumele glorios de Donskoy.

Dar abia scăpă de opresiunea mongolă, şi ţara noastră iar căzu în servitute şi furăm din noŭ tributarĭ Polonieĭ. Cu concursul vostru credincios, eŭ, Iwan, duce de Moscova, voesc să alung pe aceştĭ detestabilĭ Polonĭ. Să dea Dumnezeŭ să fie aceasta pentru cea din urmă oară şi eĭ să păstreze din bătălia asta o amintire înspăimântătoare!»

Adunarea continuă să delibereze. Hotărîrea ce luă fu formidabilă şi crudă.

In adevĕr soldaţiĭ moscovițĭ făcuseră pe o câmpie vastă numeroase găurĭ, adâncĭ cât înălţimea unuĭ om. Fură aduşĭ maĭ multe miĭ de prizonierĭ, fură îngropaţĭ de viĭ şi în picioare în acele găurĭ teribile. Nu se vedeaŭ deasupra pământuluĭ de cât capetele prizonierilor. Era ca un vast şi înspăimântător seceriş spre a forma un tezaur etern de teamă, mânie şi ură.

Atuncĭ boeriĭ veniră să privească acest spectacol ne maĭ pomenit de atroce sub nişte corturĭ ridicate anume. Trupele moscovite fură rânduite de jur împrejurul câmpieĭ. Goarnele răsunară. Oamenĭ de o putere colosală înaintară pe câmpul de capete omeneştĭ. Îşĭ ascuţiră coasele lor marĭ şi sinistre; seceri-şul funebru începu. Câte odată capetele sângerânde eraŭ tăiate dintr'o dată şi săreaŭ pe lângă cele-l'alte încă viĭ: alte orĭ însă o singură sforţare nu era destul aspre a le desparţi de trunchiurĭ şi victimile scoteaŭ strigăte sfâşietoare. In curând câmpia toata fu roşie de sânge.

Multe lunĭ d'pĭ aceasta corbiĭ îşĭ găsiseră acolo hrana de toate zilele. Apoĭ nu maĭ rĕmăsese de cât doar craniĭ.

Oameniĭ neglijaseră să ascundă vestigiile barbarieĭ lor; secolele în urmă însă, le acoperiră.

C. Arg.

Ecourĭ geografice

Salariile funcţionarilor din Japonia.—Viaţa nu este de loc scumpă in Japonia, şi japonezul se mulţămeşte cu foarte puţin. Hrana sa nu variază de loc: orez, peşte, ceaĭ. Ca mâncare de lux, nişte prăjiturĭ de porumb saŭ de meĭ. Japonezul nu se îmbată nicĭ-odată şi nu este jucător. Cu toată starea de civilizaţie înaintată în care se găseşte astă-zĭ, are nevoĭ foarte puţin costisitoare.

Aşa fiind, se va înţelege de ce sunt aşa de reduse salariile funcţionarilor guvernuluĭ.

Un ministru, un mare ofiţer al coroaneĭ, primeşte cel mult 4000 de yen pe an, adică vre-o 1200 de francĭ. Un funcţionar maĭ puţin înalt, să luăm de exemplu un subprefect, primeşte 60 de yen pe lună, adică 160 francĭ. Un funcţionar de prefectură se mulţămeşte cu 20 francĭ pe lună. Făcând oare-care proporţiĭ, se poate judeca cât de reduse sunt salariile funcţionarilor celor maĭ inferiorĭ.

Salariile lucrătorilor ating un minimum despre care nicĭ n'avem idee în Europa.

* * *

O problemă geografică rezolvată mulţămită alcooluluĭ.—Orĭ-cât de puţin recomandabil ar fi alcoolul, nu se va putea spune că abuzul acesteĭ băuturĭ n'a servit şi el odată la ceva. Mulţămită alcooluluĭ, s'a putut rezolva o problemă geografică.

La 12 kilometri spre nord-vest de Pontarlier, ţişneşte dintr'o cavernă un izvor puternic, care este origina frumosuluĭ rîŭ din Sura, «Lu».

Savanţiĭ credeaŭ că acest puternic isvor putea să provie din îngrămădirea uneĭ părţĭ a apelor «Dub-uluĭ», care după cum se ştie, se pierd prin părţile acelea. Apele Dub-uluĭ aŭ fost colorate pentru a se vedea dacă coloarea va fi regăsită în Lu. Dar experienţa n'a dat nicĭ un rezultat.

Când uzina de alcool Pernod, din Portarlier, a ars în anul 1901, s'a făcut dovada decisivă că ipoteza savanţilor era adevĕrată. Milioane de litri de alcool aŭ curs din pivniţele uzineĭ in apele Dub-uluĭ.

După cât va timp, alcoolul a fost regăsit în cantităţĭ marĭ în apele frumosuluĭ Lu. S'a dovedit ast-feĭ că frumosul rîŭ din Sura nu este de cât un braţ subteran al Dub-uluĭ, în care se varsă din noŭ, după un curs de 125 kilometri.

* * *

Un oraş bizar, a fost înfiinţat în deşertul Colorado, unde aerul este foarte curat şi sec; un oraş în care nu sunt admişĭ de cât aceia care declară că se vor supune orbeşte unor anumite regule locale.

Cu toate că nopţile sunt tot aşa de friguroase pe cât de arzătoare sunt zilele, întrebuinţarea sobelor este absolut interzisă. Acoperişurile nicĭ nu sunt prevĕzute cu coşurĭ.

Locuitoriĭ sunt obligaţĭ să facă în fiecare zi câte o bae rece, şi să se culce la orele 9 seara. Nimenĭ n'are voe să vorbească despre medicină saŭ despre bolnavĭ; nimenĭ n'are voe să introducă vre-un medicament în oraş.

Orĭ-ce persoană care nu se conformează în totul regulamentelor, este imediat expulzată.

* * *

Victimă a insectelor a fost în timpul din urmă preotul Robert Nevin, un foarte cunoscut explorator al Mexiculuĭ.

Unele regiunĭ ale Mexiculuĭ, sunt pline de o varietate de insecte, pe care indigeniĭ le numesc «băutoriĭ de sânge», şi de muşcăturile cărora se tem tot aşa de mult, ca de acelea ale şerpilor veninoşĭ.

Lucrul acesta nu-l ştia curagiosul preot, şi când indigeniĭ l'aŭ prevestit, dânsul a înălţat din umerĭ şi a rîs.

O săptămână după aceia, pe când pornise în căutarea unor plante rare, fu găsit aproape mort în coliba în care 'şĭ petrecuse noaptea.

Insectele îĭ supseseră tot sângele.

X. Y. Z.

Spovedania în Japonia

Apa a avut în tot-d'auna o importanţă foarte mare în toate religiunile şi maĭ cu seamă în acelea care aŭ luat naştere în Asia.

In adevĕr, n'avem de cât să ne gândim la botez, dogma fundamentală a creştinismuluĭ.

Mahomedaniĭ sunt obligaţĭ să-şĭ spele

mânele şi faţa de maĭ multe orĭ pe zi, înainte de a şĭ începe rugăciunile.

Se ştie că miĭ şi miĭ de Hinduşĭ se duc în fie-care an la Benares, pentru a se scălda în apele sfinte ale Gangeluĭ.

Apa acestuĭ fluviu a jucat un rol foarte mare în existenţa locuitorilor vasteĭ peninsule industanice; mulţĭ raiahĭ care aŭ venit în timpul din urmă la Londra pentru a lua parte la ceremoniile de încoronare a regeluĭ Eduard al VII-lea, aŭ adus cu eĭ lădiţĭ pline cu apă sfîntă a Gangeluĭ.

In fond, obiceiurile acestea, nu sunt pur religioase. Intemeetoriĭ religiilor aŭ avut în vedere maĭ mult chestiunile de higienă.

Japoneziĭ sunt partizanĭ înfocaţĭ aĭ băilor zilnice. De multe rele îĭ scapă aceste băĭ, care sunt în acelaş timp şi o îndeplinire a unor formalităţĭ religioase şi o ascultare a preceptelor higienice.

Un tînăr niponez a săvârşit o greşală? A furat de la un vecin?.. A fost obraznic cu tatăl săŭ?

Orĭ-care ar fi natura greşeleĭ, trebue să facă penitenţă. Pedeapsa consistă în câte-va băĭ, după gravitatea greşeleĭ. Duhovnicul japonez fixează numărul băilor, cum ar fixa preotul creştin numărul mătăniilor.

Odată cu spălarea corpuluĭ, tînărul japonez se spală şi de păcate!...

Frumos obiceiŭ!.. **Cristian**

Şampionul racilor

Raciĭ carĭ trăesc pe cel-l'alt ţărm al Atlanticuluĭ, adică în apele americane, se deosebesc în unele privinţe de aceia care trăesc pe coastele europene; se admite decĭ în liniĭ generale existenţa unuĭ rac american.

Racul gigantic pescuit în America

Crustaceul acesta este văr primar cu racul nostru, dar îl întrece prin facultatea particulară pe care o are de a se desvolta în nişte dimensiunĭ considerabile. Prin părţile noastre, un rac care are lungimea de 50 centimetri, e considerat ca animal cu dimensiunĭ colosale. Muzeul din New-York a acordat în anul 1902, ospitalitatea în vitrinele sale, unuĭ rac lung de 90 de centimetri, şi care în timpul vieţeĭ sale, adică maĭ înainte de a fi fost încredinţat îngrijirilor naturalistuluĭ, cântăria 15 kilograme şi jumătate. Racul acesta era prin urmare suficient el singur pentru confecţionarea uneĭ maioneze respectabile.

Dar se pare că la Iankeĭ toate lucrurile merg progresând. Racul din muzeul New-York-uluĭ a fost întrecut de către specimenul extra-ordinar a căruia fotografie o reproducem.

E şampionul racilor americanĭ!...

A fost pescuit de curînd, aproape de coasta Canadeĭ şi a fost fotografiat îndată, pentru ca să se poată transmite posterităţeĭ aspectul săŭ exact.

A fost măsurat cu o exactitudine matematică, lungimea sa este de 1 metru şi 15 şi cântăreşte 16 kgr. 327 grame. Toate ziarele din Statele-Unite i-aŭ publicat fotografia şi galeriile de ştiinţe naturale îşĭ dispută posesiunea luĭ.

Acuma, vorba este, va păstra racul acesta titlul luĭ de şampion?

Se ştie că în America s'a întreprins un războĭ înverşunat împotriva racilor; din multe părţĭ a fost distrus aproape cu desăvîrşire. Nu se ştie dacă într'o bună zi nu se va pescui un alt rac, care să aibă nişte dimensiunĭ şi maĭ enorme încă de cât acela despre care vorbim.

S'a constatat că mărimea racilor este în raport cu vîrsta pe care o ating.

Raciĭ sunt în stare de a se reproduce când ajung la vêrsta de cincĭ anĭ; atuncĭ aŭ o lungime de 20 centimetri.

Pe măsură ce animalul îmbătrîneşte, creşterea devine tot maĭ înceată.

Aşa în cât, e foarte greŭ să fixeze cine-va, chiar într'un mod aproximativ, vêrsta unuĭ rac, care a ajuns să aibă o lungime de un metru; în orĭ-ce caz, poate fi considerat ca un patriarh printre locuitoriĭ apelor sărate.

Emil.

REGELE REVOLVERULUI

SCENE

DIN VATA CĂUTĂTORILOR DE AUR

— Urmare —

— Din contră, trebue să ne grăbim, rĕspunse Bob furios; căcĭ pe mine mĕ stăpâneşte mereŭ teama că s'ar putea să fim ajunşĭ din urmă, chiar în ultimele momente...

Iohn îl întrerupse cu un hohot de râs:

— Cine naiba ar fi putut să treacă prin valurile acelea de foc?

Dar, abia pronunţase cuvintele acestea, şi iată că, foarte aproape de dânşiĭ, la extremitatea câmpieĭ, un punct apăru, un punct negru şi mişcător.

— Ce înseamnă asta? întrebă Iohn, tremurând din tot corpul.

Cel-alt ridică din umerĭ.

— Drace!.. murmură dânsul printre dinţĭ; ce crezĭ tu că poate să fie?..

— Ştiŭ şi eŭ!.. Dacă aş şti, nu te-aş maĭ întreba pe tine; şi cu toate acestea...

— Haide, vorbeşte odată! comandă Bob.

Dar Iohn rămase nemişcat, cu buzele contractate de teamă.

— Ce să fie? murmură dânsul; ce să fie oare?

Cel-alt, nemişcat privea în spre punctul mişcător; şi iată că acuma începea şi dânsul să fie coprins de teamă.

De o dată, Iohn murmură, cu vocea tremurătoare de emoţie:

— Ştiĭ că punctul acela blestemat începe să se apropie?

— Eĭ! rĕspunse cel alt furios, vĕd şi eŭ asta, doar nu sunt orb!

— Şi se apropie repede! adăogă Iohn. Şi după un moment de gândire, maĭ zise:

— Să fie oare o trupă de călăreţĭ?

— Nicĭ o dată! Nişte caĭ, orĭ cât se repede ar merge, n'ar putea nicĭ o dată să aibă o asemenea viteză. Şi pe urmă, cum ar fi putut să treacă călăreţiĭ de-a curmezişul incendiuluĭ?

— Şi cu toate acestea, aşa este, rĕspunse Iohn, întinzând mâna în direcţia incendiuluĭ.

Bob nu răspunse; cu ochiĭ fixaţĭ asupra maseĭ întunecate, care se apropia, rămăsese nemişcat, întrebuinţându-şĭ toată puterea inteligenţeĭ sale, pentru a ghici ce era.

Părea că nu se maĭ preocupă nicĭ de gândul fabulosuluĭ săŭ teren; în adevĕr, dacă soseaŭ nişte concurenţĭ, înarmaţĭ cu mijloace de mişcare maĭ puternice de cât picioarele lor, orĭ ce încercare de luptă devenea zadarnică.

De o dată, cu vocea plină de disperare, Bob strigă :

— E un automobil !

— Cum ? exclamă Iohn, aruncându-ĭ o privire nebună; ce aĭ spus ?

— E un automobil !.... Am perdut partida, bătrânul meŭ frate !

Şi se lăsă să cadă pe iarbă, într'o atitudine disperată.

John veni să se aşeze lângă dînsul.

— Dar aceasta este o curată nebunie. Un automobil într'o asemenea câmpie !... Cum naiba poate merge ?

— Vezĭ bine că merge, răspunse Bob, laconic.

— Cum ?..

Acum, cu toate că punctul cel negru era însă foarte îndepărtat, se vedea bine că avea de-a face cu un automobil.

Dacă ceĭ doĭ aventurierĭ ar fi fost maĭ experţĭ în materie sportivă, ar fi putut să fixeze poate şi fabrica din care eşise automobilul.

Dar la urma urmeĭ ce importanţă putea să aibă marca fabriceĭ !.. Pe dânşiĭ nu-ĭ interesa de cât faptul existenţeĭ maşineĭ.

Ca un ecoŭ, Iohn, care era un caracter prea dispus către melancolie, repetă :

— Ce nenoroc !.... Tocmaĭ acuma, când nu maĭ aveam de străbătut de cât câte-va mile, pentru a ne revedea visul cu ochiĭ !..

— Aĭ de gând să tacĭ odată !.. strigă Bob, furios; la ce ne folosesc vaetele tale ?

— Atuncĭ, suntem bătuţĭ ?.. Definitiv bătuţĭ, nu-ĭ aşa ?

— Maĭ putem spera încă într'o catastrofă, răspunse Bob; într'un ţinut ca acesta, un automobil nu poate înainta multă vreme cu o asemenea viteză, fără nicĭ un accident.

Poate că vom avea norocul să scăpăm de el.

— Crezĭ asta ?.. întrebă cel-l'alt, care era gata să se agaţe cu tărie de cea maĭ mică rază de speranţă.

Bob înţelese că era necesar să zguduĭ să trezească puţin energia tovaraşuluĭ săŭ.

— La drum !... comandă dânsul ; şi cât de repede poţĭ... Să mergem ca şi cum nimica nu s'ar fi întâmplat, ca şi cum automobilul acela n'ar veni în urma noastră !..

— E uşor de spun !.. răspunse Iohn ; dar eŭ numaĭ gândindu-mă că automobilul acela aleargă în urma noastră, simţ că mi se tae picioare'e.

— Şi ce voeştĭ să facĭ ?

„Milioanele care ne aşteaptă, nu maĭ au oare nicĭ un farmec pentru tine ?.

Voeştĭ să ne lăsăm comoara în mâinele celuĭ dintâiŭ venit ?

Cuvintele acestea avură din noŭ darul să redeştepte energia luĭ Iohn, care începu să alerge alăturĭ de tovarăşul săŭ.

Din timp în timp, Bob întorcea capul şi cu toate că-şĭ dădea bine seama de progresele enorme care le făcea automobilul, zicea mereŭ.

— Suntem cu mult înainte !.. Victoria va fi a noastră.

Dar în fond, era şi dînsul foarte furios, şi vedea bine că numaĭ o minune i-ar maĭ fi putut face să iasă învingătorĭ.

Şi când te gândeştĭ câte sacrificiĭ făcuseră dînşiĭ, pentru a ajunge la rezultatul visat !...

Fără îndoială, nu maĭ era nicĭ un D-zeŭ pe lumea aceasta!..

CAP. VI

Norocul după ce fusese o bucată de vreme nehotărît, se declară definitiv împotriva luĭ Iohn Fructury

De cât-va timp, ceĭ doĭ tovarăşĭ înaintaŭ cu maĭ multă veselie.

Indărătul lor, câmpia se întindea dedeşartă, imensă, neţărmurită.

Automobilul dispăruse fără îndoială, prevederile luĭ Bob se adeveriseră, un accident intervenise, şi maşina fusese nevoită să se oprească, rămăsese în urmă.

John Fructury era foarte vesel. El începuse să numere toate imensele avantaje pe care le vor avea de la noua lor proprietate.

„Ah! de astă dată nu va maĭ avea imprudenţa să-şĭ compromită averea în nişte combinaţiĭ nesigure !..

„Avea să-şĭ pue toţĭ baniĭ in fondurĭ de Stat, şi avea să se reîntoarcă la Chicago, pentru a cere mâna d reĭ Ana.

«D-ra Ana ! era viziunea scumpă, aminttrea plăcută, pe care şĭ-o evoca, cu ochiĭ pe jumĕtate închişĭ, alergând de-a curmezişul câmpieĭ deşerte, arse de soare cât îĭ puteaŭ duce picioarele.

Revedea faţa roză a iubiteĭ sale, gura mică şi drăguţă, fragedă şi rumenă ; îĭ revedea ochiĭ în formă de migdală, cu genele lungĭ şi mătăsoase. O revedea, blondă, uşoară şi zveltă, cu mijlocul aşa de subţire, că i l'aĭ fi putut trece printr'un inel.

Şi revăzând toate lucrările acestea, simţea un regret amar după averea pe care o pierduse şi o dorinţă nebună de a deveni din noŭ bogat.

Acum dênsul fugea maĭ repede şi Bob abia se putea ţine pe urma luĭ.

— Pe lângă că solul este foarte bogat, spunea Bob, pe lângă că vom putea face o exploatare agricolă de prima ordine, maĭ ştiŭ cu siguranţă că vom da acolo peste nişte filoane de aur de o bogăţie necrezută.

— Oh, de ar fi în adevĕr nişte filoane aşa de bogate, cum spuĭ tu, lucrul ar fi de mult cunoscut.

— Nu ; pentru că şeful indian care poseda terenul, ţinea lucrul secret, de teamă ca nu cum-va să atragă lăcomia albilor.

«Alt-fel, ceea-ce se întâmplă astă-zĭ, s'ar fi întâmplat de multă vreme şi acum Cherokel ar fi unul dintre cele maĭ populate State ale Uniuneĭ.

— Şi eştĭ sigur că nimenĭ nu maĭ cunoaşte secretul tĕŭ ? întrebă Iohn neliniştit.

— Cum aşĭ putea să-ţĭ răspund la această întrebare ? răspunse cel-alt, ridicând braţele spre cer, ca şi cum ar fi voit să-şĭ ia de martor cerul.

In momentul acela Bob se întoarse şi un strigăt îĭ scăpă din gâtlej.

— Mizerie !.. gemu dênsul ; iată-l din noŭ !..

— Automobilul !.. In adevĕr, blestemata trăsură, după ce 'şĭ reparase probabil accidentul pricinuit de proeminenţele prea marĭ ale câmpieĭ, înainta din noŭ în spre dênşiĭ cu o repeziciune prodigioasă.

Dacă nicĭ un obstacol n'avea s'o oprească, peste douĕ-zecĭ de minute ceĭ doĭ aventurierĭ aveaŭ să fie lăsaţĭ cu mult în urmă.

Iohn fu apucat de un fel de delir furios.

— Şi când mĕ gândesc că nu putem face nimic!.. mormăi dênsul.

— Pre lĕgea mea !.. am putea, poate, să-ĭ punem în cale nişte trunchiurĭ de copacĭ, de care să se împiedice în trecere...

— Ah !.. dacă am avea cel puţin instrumentele necesare !..

— Poate că vom reuşi să facem ceva şi aşa !.. mormăi Bob.

Şi se lăsă să cadă pe iarbă, liniştit, ca un om obosit care vrea să se odihnească o clipă, pentru a-şĭ putea continua în urmă drumul.

— Alt-ceva maĭ bun de făcut nu găseştĭ ?.. îl întrebă tovarăşul sĕŭ cu ironie.

— Nu putem face nimica, rĕspunse Bob, resemnat.

De ciudă, John bătea din picioare ca un cal ; sângele îĭ congestionase faţa, şi ochiĭ îĭ eşeaŭ din orbite.

De-odată, deschise cu o mişcare repede cartuşiera pe care o purta la cingătoare, şi'şĭ încărcă carabina.

Cel-l'alt, surprins, îl întrebă :

— Ce facĭ?

— Mĕ pregătesc să primesc automobilul cum se cuvine, rĕspunse John, cu vocea încărcată de ameninţărĭ.

Bob înălţă din umerĭ.

— Ţĭ-aĭ pierdut capul, amicul meŭ.

— Se poate ! Dar nu cum-va, iţĭ închipuĭ tu că eŭ îĭ voĭ lăsa să treacă, aşa nesupăraţĭ ? Ah ! asta ar fi prea mult...

— Veĭ ucide unul, saŭ doĭ dintre dînşiĭ ; dar ceĭ-l'alţĭ vor trece înainte. Cred că nu poţĭ avea pretenţia absurdă că-ĭ veĭ ucide pe toţĭ.

— Cine ştie ? Poate că le va veni în gând să se oprească, pentru a rĕspunde focurilor noastre. Şi atuncĭ, vom avea un prilej foarte nimerit, să ne scutim de prezenţa d-lor.

— Ar trebui să fie prea proştĭ, pen-

tru ca să compromită ast-fel reuşita intreprinderei lor.

John exclamă de-odată, cu vocea inspirată :

— Dacă am trimete două gloanţe în cauciucul roatelor?

«Da, da! adăogă dînsul, mai înainte ca Bob să fi avut timpul să-i răspundă, aşa trebue să facem! Numai în modul acesta vom putea reuşi!

Bob înălţă din umeri :

— Ideia ta, e ca şi cum ar voi să ochiască cine-va în gura unei muşti de la o distanţă de o mie de paşi! zise dînsul.

John răspunse linguşitor :

— Altă-dată, când rătăceam prin câmpie erai în stare par'că să faci şi minuni de acestea.

— Altă-dată, murmură Bob, măgulit de complimentul acesta ; dar de atunci a trecut multă vreme, şi mi se pare că nu mai ochesc aşa de bine ca în trecut.

— Oh! insistă John, în ori-ce caz, putem încerca. Nu se ştie nici odată ce se poate întâmpla.

Bob înălţi din umeri, şi fără să mai răspundă, începu şi dînsul să'şi încarce carabina.

Un gând vesel îi ilumină figura, şi fără de voe aproape, murmură şi dînsul:

— Putem încerca.

Iohn îi strânse mâinele, mulţumindu-i cu căldură.

— Oh! da, să încercăm!.. Un glonte în cauciuc, şi afacerea e gata!.. Automobilul va rămânea plantat în mijlocul drumului, pe când noi vom putea să alergăm mai departe, în spre cucerirea comoarei.

— Ştiu... dar nu prea am multă speranţă.

In timpul acesta, automobilul înainta cu o viteză formidabilă.

Peste puţin avea să i se poată vedea lămurit, şi forma, şi coloarea, şi numărul oamenilor pe care îi purta.

— Iată ce avem de făcut, comandă Bob, cu vocea scurtă şi poruncitoare :

«Ne vom culca la pământ, îndărătul stufişurilor de colo... Automobilul va trece pe aproape, de oare-ce aici e panta cea mai potrivită pentru o cursă repede.

«Tu vei căuta să-mi secundezi lovitura, dacă-ţi va fi cu putinţă.

— Dacă-mi va fi cu putinţă, adaugă John, plin de modestie.

— Vom încerca de multe ori, întâmplarea te serveşte de minune.

Se culcară amândoui la pământ, îndărătul stufişurilor.

Cu carabinele întinse, aşteptaŭ nemişcaţi, una cu pământul.

— Vom ochi roata de dinainte, zise Bob, pentru că numai ast-fel vom putea avea posibilitatea de a o atinge pe cea din dărăt.

— Ca la potîrnichi, observă Iohn.

— Da. Vom ochi la vre-o cinci-zeci centimetri de-asupra solului.

— Bine, răspunse Iohn, ascultător.

Automobilul se apropia cu iuţeala fulgerului.

Il vedeaŭ sărind, zbuciumându-se, trecând peste nişte obstacole serioase, servindu-se de roatele sale, ca de nişte resorturi elastice.

Printr'o manevră îndrăzneaţă, şi în adevăr abilă, obstacolele prea mari eraŭ înlăturate, fără ca viteza maşinei să fie micşorată.

Cei doui aventurieri nu se puteaŭ opri să nu admire abilitatea conducătorului.

Era o maşină din specia acelora cari aŭ fost supranumite «bolide» maşini construite anume pentru câmpii, pentru viteze mari şi curse lungi.

Patru oameni eraŭ înt'însa; patru oameni voinici, cari stăteaŭ cu corpurile aplecate înainte, confundându-se aproape cu maşina lor.

Iohn zise de o dată camaradului său :

— Dacă ne-am încerca să-l trântim la pământ pe conductor?

— Faptul acesta n'ar putea opri mersul maşinei, pentru că socot că nnul dintre tovarăşii săi ar apuca îndată cârma. Ne expunem prin urmare a un ajunge la nici un rezultat.

Tot mai bine este să ochim cauciucurile ; dar să facem economie de gloanţe. Nu se ştie ce s'ar putea întâmpla.

— Ce să se întâmple?

— Ei!.. domnii aceia, văzându-şi maşina distrusă, s'ar putea gândi să angajeze o mică luptă cu noi.

«Acum tăcere.

Automobilul era acuma la o distanţă foarte mică şi din pricina termenului îndoios, mergea cu o viteză scăzută ; împrejurare foarte favorabilă pentru aventurierii noştri.

Bob şi Iohn păreaŭ de piatră; nici un muşchiŭ nu le tresărea.

Motorul gâtâia cu putere, făcându-ţi impresia unei fiare sălbatice încătuşate.

Bob aruncă o privire repede lui Iohn, şi într'o şoaptă, îi murmură :

— Bigare de seamă!

Acuma automobilul pornise din noŭ cu viteza mare.

Dar în aceiaşi clipă aproape, o detunătură se auzi, urmată îndată de o a doua.

Automobilul îşi urmă drumul, nepăsător.

— Foc!.. comandă Bob, cu vocea sunătoare şi stridentă.

Cât ai clipi din ochi, automobilul făcuse o săritură, care îl transportase la o distanţă de vre-o trei-zeci de metri.

Cele două focuri răsunară împreună, confundându-se aproape.

— Mii de tunete!.. mormăi Bob.

— A scăpat!..

Abia pronunţase Iohn aceste două cuvinte desperate şi iată că automobilul făcu o săritură prodigioasă şi se învârti un moment în spaţiu ca un titirez.

Apoi se abătu la pământ, rostogolindu-se şi turtind sub greutatea sa enormă pe cei patru călători.

Cei doui aventurieri se priveaŭ uimiţi, neîndrăznind să-şi creadă ochilor.

— Ah, dar ştii că avem noroc!.. murmură Iohn.

— Ne-aŭ căzut în mâini, cum ar cădea nişte canari în cursă!

De sub masa automobilului porneaŭ gemete, strigăte desperate.

Aventurierii înălţară din umeri şi punându-şi carabinele la cingătoare, porniră înainte.

— Ajutor!.. Ajutor!.. se auzea mereŭ strigând.

In aceiaşi clipă o explozie puternică se produse, aruncând în aer rămăşiţele informe ale maşinei, amestecate cu bucăţi de membre omeneşti.

Focul se comunicase şi la rezervoriul de ezenţă, care făcuse explozie.

— Amin!.. murmură Bob în bătae de joc, făcênd cu mâna semnul crucei.

Cei doui tovarăşi mergeaŭ acum foarte repede, aruncând din când în când în urma lor câte o privire bănuitoare. Ei înţelegeaŭ bine că nu puteaŭ să aibă tot-d'a-una parte de un noroc aşa de mare şi că dacă vre-un concurent noŭ s'ar fi prezentat, nu se putea şti la ce rezultat ar fi ajuns.

Din fericire acum nu mai eraŭ despărţiţi de ţinta călătoriei de cât de vre-o zece mile; în două ore de mers sănătos, puteaŭ străbate această distanţă.

Peste două ore aveaŭ să se poată odihni, nu pe lauri, cum se spune de obiceiŭ, ci pe milioane. Ah!.. ce frumoase eraŭ milioanele pe cari aveaŭ să le scoată dênşii din pământ!..

— Iată-i!.. tună de odată Iohn, care din instinct întorsese capul.

Bob se opri şi trimese în spaţiŭ o înjurătură puternică. La capătul câmpiei, ascunsă încă de norii de fum cari umpleaŭ orizontul, o mare de capete îşi făcuse apariţia.

— La galop! comandă dênsul cu vocea gâtuită; la galop!

Şi începu să alerge ca un nebun, târând în urma sa pe Iohn, care îşi pierduse cu totul cumpătul în faţa acestei noui intervenţii, la care se aştepta aşa de puţin.

Dar alergaŭ amândoui fără energie, fără convingere; pe măsură ce se apropiaŭ de terenul atât de mult dorit, aveaŭ par'că sensaţia că vor fi înlăturaţi de marea aceea grozava de capete care se îngrămădea în urma lor.

Puţin câte puţin, eraŭ ajunşi din urmă şi învăluiţi tot mai mult de valurile sgomotoase ale mulţimei lacome.

Din timp în timp, grupe mai mici se desprindeaŭ din grămadă, luau în stăpînire un teren şi se grăbeaŭ să bată câţi-va stâlpi în pământ, pentru a semnala actul de proprietate cerut de lege. Toţi eraŭ înarmaţi şi gata sa-şi apere cu carabina noua lor propietate.

Boh şi John galopaŭ ca şi cei-l'alţi chinuiţi acum de teama că vor găsi scumpul lor teren ocupat de către alţii.

Nu mai pronunţaŭ acum nici un cuvânt; alergaŭ cu dinţii strânşi, cu coatele lipite de coaste.

Dar privirile repezi pe care le schimbaŭ, eraŭ îndestulătoare, pentru ca să-şi poată ceti gândurile.

In sfârşit Bob arătă cu mâna o pădurice care se întindea în dreapta lor.

— Acolo este, zise dânsul cu vocea înăbuşită.

Amândoui se despărţiseră din mulţime şi apucară spre dreapta, silindu-se să înlăture valurile de lume care le încătuşaŭ mişcările.

Dar când se apropiară de mica pădurice, nişte oameni apărură ca din pământ; eraŭ luptători voinici, purtând carabina pe umăr.

— La larg! li se strigă cu voci ameninţătoare, pe când ţevele carabinelor se îndreptaŭ asupra lor.

Cei doui aventurieri n'avură încotro; îşi schimbară direcţia, şi după ce mai făcură încă câte-va zeci de paşi, se opriră şi se lăsară să cadă la pământ cu ochii plini de lacrimi.

Perduseră partida!..

CAP. VII

Ideia ingenioasă a d-lui Bob

— John!..

— Bob!.

— Nu eşti şi tu de părere că mai bine ar fi fost să fi plesnit amândoui acolo în câmpiile îngheţate ale Iukonului?

— De sigur. Cel puţin s'ar fi sfarşit odată cu noi şi n'am mai avea nevoe să ne mai târâm pretutindeni o existenţă nemernică, cum facem de trei luni de când am sosit aicia.

John Fructury suspină aşa de lung, aşa de adânc, încât şi nişte munţi ar fi fost mişcaţi; apoi rămase tăcut, cu braţele atârnate de-a lungul corpului, cu capul plecat.

Bob se oprise de cea-l'altă parte a drumului, într'o atitudine identică. Ca printr'o înţelegere tăcută, socotiseră amândoui că ar fi fost zadarnic să meargă mai departe şi se opriseră.

— De ce ar fi mers mai departe?

«Ce ar fi putut să găsească noŭ, dacă ar fi mers mai departe?

De trei luni, de când guvernul Uniunei, deschisese energiei şi iniţiativei emigranţilor ţinuturile rezervate din Cheroke, cei doi aventurieri, sosiţi prea târziŭ pentru a lua în stăpânire terenul ochit, rătăceaŭ la dreapta şi la stânga, închiriindu-şi braţele aceluia care le oferea mai mult.

Dar ce existenţă pentru nişte oameni care veniseră legănaţi de visurile unei averi enorme!..

Munceaŭ de dimineaţă până seara, ca nişte robi, ca nişte vite, fără un moment de odihnă. Cum înopta, se înfundaŭ în locante murdare şi în câte-va momente perdeaŭ la cărţi tot câştigul lor din timpul zilei.

Şi eraŭ trei luni de când duceaŭ această existenţă mizerabilă; şi acuma, se vedeaŭ acolo, în mijlocul drumului, zdrenţuroşi, obosiţi, cu buzunarele goale.

Şi atunci, într'un moment de prea adâncă descurajare, Bob, viteazul, curagiosul Bob Sindleton, nu mai fusese stăpân pe sine şi lăsase să se întrevadă starea de plâns în care se găsea bietul săŭ suflet.

Bine înţeles, găsise un ecoŭ puternic în sufletul amicului săŭ.

— Ah!..: Ana!... Ana!... murmură Iohn Fructury, ca şi cum şi-ar fi vorbit sie însuşi.

Cel-l'alt ridică din umeri:

— Mă faci să rîd când te văd gândindu-te mereŭ la logodnica ta!...

Oare nişte oameni ca noi aŭ dreptul să aibă o logodnică?.. Inchipueşte-ţi, că printr'o minune oare-care, miss Ana ar avea puterea să te vadă în starea în care eşti acuma!.. Oh! ştiŭ că ar face frumoasă mutră...

Iohn strânse pumnii ameninţător, şi ordonă tovarăşului săŭ să tacă.

— Oh!.. gemu dânsul, pentru a fi din noŭ bogat... bogat cum am fost odinioară, aş da bucuros o parte din carnea mea!

— Mai bine mi-ar plăcea să daŭ o parte din carnea vecinului!... murmură Bob...

Iohn îşi privi camaradul cu atenţie, căutând să înţeleagă adevăratul înţeles, pe care-l dădea dânsul acestor credinţe..

Cel-l'alt înfruntă privirea aceasta scrutătoare, fără să clipească, păstrându-şi mereŭ pe buze un surîs enigmatic.

Incetişor, aşa de încetişor, în cât Bob abia putu să'l audă, John murmură:

— Dar care vecin?

Surâsul lui Bob deveni şi mai enigmatic încă.

— Da.., care vecin?.. repetă John.

Un moment, între cei doui prieteni domni o tăcere adâncă.

De odată dintre buzele contractate ale lui John, ţâşniră aceste cuvint:

— Oh!.. Farenheit!..

Era aceasta explozia unei mânii spontane, saŭ poate că numele acesta pronunţat în asemenea împrejurări, era indiciul unei asociaţii de idei?

Bob întrebă:

— Ei da! ce spui despre Farcheit?

(Va urma)

Toată familia şefuluĭ fu Masacrată.

INIŢARA CAUCIUCULUI

In timpul din urmă aŭ sosit din Congo veştile unor grozăviĭ ne maĭ pomenite, săvârşite de soldaţiĭ indigenĭ împotriva bieţilor locuitorĭ negri.

Aceste grozăviĭ sunt provocate de către albĭ, negustorĭ de cauciuc, şi de către agenţiĭ localĭ aĭ societăţeĭ de exploatare a cauciuculuĭ, pe motiv că negri n'ar lucra cu destulă destoinicie şi n'ar da cantitatea de cauciuc impusă.

O comisiune de anchetă a fost trimisă în Congo; bieţiĭ oamenĭ aŭ rămas înlemniţĭ în faţa grozăviilor pe carĭ le-aŭ auzit.

Indată ce s'a răspândit vestea că comisiunea de anchetă avea să judece cu cea maĭ mare imparţialitate, bieţiĭ negri aŭ început să alerge din toate părţile.

Lontulu, primul şef din Bolima, a venit cu 20 de martorĭ. El aducea cu dânsul 110 inele, fie-care inel reprezentând o viaţă sacrificată. Baghetele saŭ inelele acestea eraŭ de diferite mărimĭ şi reprezentaŭ şefĭ şi sclavĭ, bărbaţĭ, femeĭ, copiĭ, la întâmplare. Şeful spuse comisiuneĭ de anchetă nişte poveştĭ ne'nchipuit de oribile; scene teribile de masacrare, de mutilare, de canibalism, păreaŭ că nu se maĭ sfârşesc; şi toate eraŭ perfect adevărate, susţinute de numeroşĭ martorĭ.

Cu toate că Lontulu era un şef suprem, ocupând una din cele maĭ splendide situaţiĭ, a fost şi dênsul legat şi batjocorit alăturĭ cu sclaviĭ.

Inunga din Ekerongo sosi, aducênd cu dênsul un pachet de 33 de baghete, carĭ reprezentaŭ 33 de persoane ucise de către sentinele. El cită numele a patru albĭ carĭ provocaseră măcelul; recunoscu că oameniĭ sêĭ omorâseră o sentinelă, dar asta numaĭ după ce fuseseră atacaţĭ maĭ întêiŭ.

După aceea apăru în faţa comisarilor femeia Boali, tot din Ekerongo, care avea corpul oribil mutilat.

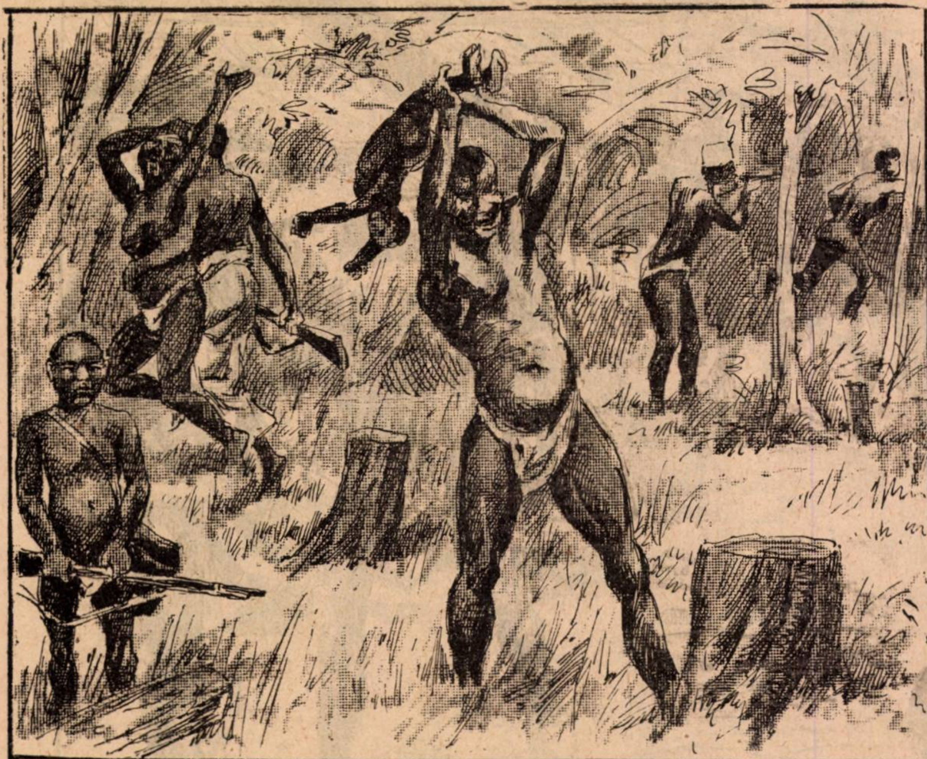
Femeia aceasta primise un glonte în burtă numaĭ pentru că rămăsese credincioasă soţuluĭ eĭ, căutător de cauciuc. Cicatricele maĭ eraŭ încă vizibile; sentinelele, fără nicĭ un pic de milă, îĭ tăiaseră un picior, pentru a'ĭ scoate o baghetă de oare-care valoare. Cu toate acestea, femeia trăise; prezenţa eĭ în faţa comisiuneĭ de anchetă era cea maĭ eloquentă dovadă. Toţĭ câţĭ eraŭ prezenţĭ fură foarte răŭ impresionaţĭ.

Soţul acesteĭ femeĭ, Lomboto, veni şi el să întărească depoziţia femeeĭ sale; el adăogă că fusese biciuit pînă la sânge numaĭ pentru că se arătase supărat când văzuse corpul mutilat al sărmaneĭ sale soţiĭ.

Un alt şef, numit Bonkoko, povesti şi dênsul crimele soldaţilor indigenĭ. Când a fost asasinat şeful Isekefasu, aŭ fost masacrate şi mâncate toate soţiile sale. Unul dintre soldaţĭ a apucat un copil de picioare şi i-a zdrobit capul de trunchiul unuĭ copac.

Şi câte alte grozăviĭ nu s'aŭ maĭ petrecut!..

«Am văzut — povesteşte unul dintre membriĭ comisiuneĭ de anchetă — patru stâlpĭ, de carĭ fuseseră legaţĭ patru oamenĭ goĭ, cu capul ras şi lăsaţĭ acolo timp de o zi şi o noapte, fără hrană,

Un soldat zdrobi capul unuĭ copil de trunchiul unuĭ copac.

fără băutură. A doua zi dimineaia, nenorociţiĭ aveaŭ ochiĭ eşiţĭ din orbite şi toate trăsăturile corpuluĭ umflate; chinurile lor eraŭ aşa de oribile, în cât implorau să li se dea o puşcă pentru a'şĭ pune capăt zilelor. Eraŭ nişte funcţionarĭ indigenĭ din Aber, bănuiţĭ de complicitate cu locuitoriĭ.

La Nkoli, după mărturia unuĭ alt membru al comisiuneĭ de anchetă, şeful satuluĭ perzênd maĭ mulţĭ bărbaţĭ, din pricina munceĭ prea grele care li se cerea, a cerut agentuluĭ societăţeĭ micşorarea cantităţeĭ de cauciuc pe carĭ eraŭ datorĭ s'o recolteze. Agentul a refuzat şi şeful satuluĭ a fost ucis pentru că la ziua hotărîtă nu s'a găsit cantitatea fixată de cauciuc.

Alt fapt. In Octombrie 1904, agenţiĭ albĭ din Boyeka aŭ adus înaintea lor pe şetul satuluĭ Ionghi, şi i-aŭ ordonat să lucreze cauciucul. Şeful a refuzat, pentru că satul sĕŭ furnisa albilor o cantitate considerabilă de pieĭ şi de peşte. Agenţiĭ l'aŭ bătut până la moarte.

Toate aceste lucrurĭ aŭ fost aflate de către comisiunea de anchetă; dar sunt unele grozăviĭ, care aŭ fost aflate după plecarea comisiuneĭ.

Iată ce povesteşte misionarul Harris despre vizita făcută satuluĭ Nsango-Mboyo, în Ianuarie 1905:

«Auzisem de mult vorbindu-se despre bogăţia şi frumuseţa acestuĭ sat; dar la sosirea noastră l'am găsit în mijlocul celeĭ maĭ complecte dezolărĭ.

Era numaĭ locul satuluĭ, locuitoriĭ nu eraŭ nicăerĭ.

«După multe cercetărĭ, am putut descoperi ceea ce maĭ rămăsese din populaţia înfloritoruluĭ sat de altă dată; câţĭ-va oamenĭ abia.

«Dijma cauciuculuĭ era şi aicĭ pricina barbariilor; bieţiĭ negriĭ se plângeaŭ că nu maĭ găsesc destul cauciuc, şi că albiĭ le ordonă să-l scoată din pământ.

In acelaş sat corpul uneĭ femeĭ fusese despicat în două, cu o cruzime fără seamăn; o altă femee fu arsă de vie, sub ochiĭ îngroziţĭ aĭ familieĭ sale».

In urma tuturor acestor lucrurĭ, oameniĭ de stat aĭ Belgieĭ, în frunte cu regele Leopold, aŭ hotărât să decreteze reforma capitală a administraţieĭ Congoluĭ.

E o ruşine ca în timpurile noastre, lăcomia prea mare a unor oamenĭ lipsiţĭ de orĭ ce sentimente de bunătate, să-şĭ maĭ poată găsi calea liberă, neoprită de nimenĭ.

Dar să sperăm că timpurile «Cauciuculuĭ roşiu» aŭ trecut.

Belgieniĭ, care aŭ îndeplinit în Congo o operă de colonizare atât de admirabilă, vor şti să ridice sus steagul civilizaţiuniĭ şi al umanităţeĭ.

C. Arg.

GHEŢURILE PLUTITOARE DE LA POLUL SUD

Cititoriĭ noştri îşĭ maĭ aduc poate aminte despre o povestire publicată în unul din numerile noastre trecute, în care era vorba despre distrugerea neamuluĭ omenesc printr'un deluviŭ de gheaţă.

Orĭ cât de fantastică ar fi părut acea povestire, ea este confirmată în parte de către lucrările expediţieĭ căpitanuluĭ Scott, viteazul ofiţer englez care a explorat regiunile antarctice.

El a putut să constate că enormiĭ munţĭ de gheaţă care înconjoară polul sud, sunt pe cale de a se desprinde şi că maĭ curênd saŭ maĭ târziŭ vor fi tîrîţĭ în apele oceanuluĭ.

Să împrumutăm câte-va date şi amănunte din raportul căpitanuluĭ Scott. Expediţia sa ne arată că exploratoriĭ îşĭ maĭ pot întrebuinţa încă timpul într'un mod folositor, la polul sud.

Una dintre cele maĭ frumoase descoperirĭ făcute de expediţia engleză, a fost aceia a unuĭ imens platoŭ, la o înălţime de maĭ bine de 3.000 de metri.

E un platoŭ fără nicĭ un accident de teren, foarte potrivit pentru cursa unuĭ automobil.

Căpitanul Scott l'a străbătut pe o întindere de 330 kilometri, fără să zărească la orizont vre-un semn care să-l facă să bănuiască că acolo ar fi marginea platouluĭ.

O altă minune demnă de semnalat, este faimoasa barieră de gheaţă care se prelungeşte la estul insuleĭ Roos. Bariera aceasta este constituită din stâncĭ de gheaţă perpendiculare a cărora înălţime variază între 20 şi 80 de metri; lungimea sa este de 450 mile marine.

Comparând observaţiile sale cu acelea ale luĭ Roos, d. Scott a constatat că bariera de ghiaţă se topeşte şi înaintează. In timp de 63 de anĭ a înaintat cu 24 kilometri.

Căpitanul englez a maĭ făcut şi o altă constatare, cât se poate de interesantă.

Se pare că această enormă barieră de gheaţă, care se credea constituită din bucăţĭ marĭ de ghiaţă, îngrămădite deasupra stâncelor, nu este de cât un imens iceberg, cel maĭ voluminos iceberg cunoscut până acuma.

Oare această colosală îngrămădire de ghiaţă să fie plutitoare, după cum susţine d. Scott?.. Şi atuncĭ, de ce stă ea de atâta vreme pe loc?.. Ce forţă misterioasă o reţine aproape de masivurile muntoase ale insuleĭ Ross?.. Nimenĭ nu poate încă explica fenomenul acesta.

Dar se poate prea bine ca într'o zi monstruosul iceberg să ia drumul spre apele oceanuluĭ; atuncĭ masa sa enormă scufundându-se, curenţĭ recĭ vor porni în toate părţile, în spre uscat.

O altă observaţie a căpitanuluĭ Scott, din care iarăşĭ se constată că gheţurile

de la polul sud se topesc şi devin plutitoare este aceia privitoare la muntele Terror. Se ştie că după declaraţiile exploratoruluĭ Roos, muntele acesta era peste tot acoperit de ghiaţă; astă-zĭ, în multe părţĭ, stâncele apar goale.

După cum se vede, un noŭ şi serios pericol ameninţă lumea şi civilizaţia.

Prin ce mijloace va putea fi oare combătut?...

B.

MAŞINA DE EXPLORAT TIMPUL

— Urmare —

«Dar lucrul acesta mĕ turbura foarte puţin acuma; aveam pentru a mĕ apăra cea maĭ puternică armă pe care aş fi putut-o imagina vre-o dată împotriva Morlahilor, aveam chibriturĭ. Aveam de asemenea în buzunar şi o cantitate oare-care de camfor, pentru casul când ar fi trebuit să producă o flacără de o durată maĭ lungă.

Mi se părea că lucrul cel maĭ bun pe care l'am fi putut face, era să ne petrecem neaptea sub cerul liber, protejaţĭ de lumina unuĭ fos. A doua zi dimineaţa, trebuia cu orĭ-ce preţ să-mĭ recuceresc maşina.

«Şi totuşĭ, pentru a ajunge la acest resultat, n'avean până acuma în sprijinul meŭ, ca armă maĭ eficace, de cât un simplu baston de fer...

«Speram însă, că porţile de bronz vor fi destul de slabe, pentru casă poată ceda unor loviturĭ maĭ înverşunate.

XII

In mijlocul întunericuluĭ

«Soarele nu apusese încă, în momentul în care am eşit din palatul de cristal verde. Eram hotărât să-mĭ îndrept drumul fără nicĭ o şovăire, spre sfinxul alb şi credeam că e bine să străbat pădurea înainte de a înopta, pentru ca astfel, a doua zi în zorĭ, să-mĭ rĕmâe maĭ puţină cale de străbătut. Planul meŭ era să înaintez cât maĭ departe îmĭ va fi cu putinţă în seara aceea şi apoĭ să ne oprim, şi să ne odihnim, apăsaţĭ de flacările unuĭ foc.

Pentru scopul acesta, am cules în tot timpul drumuluĭ, erburĭ şi ramurĭ perfect uscate.

«Inaintam foarte încet, din pricină că Weena era din cale afară obosită.

«Eŭ însu-mĭ nu prea mĕ simţiam aşa bine dispus, aşa în cât, înoptase de-a binelea, când am ajuns la intrarea păduriĭ.

«Weena, temĕndu-se foarte mult de întuneric, voi să se oprească. Eŭ însă, am voit să înaintez cu orĭ-ce preţ. Nu dormisem de două zile şi o noapte şi eram foarte iritat; simţiam că somnul mĕ cuprinde, şi odată cu el simţiam şi apropierea Morlokilor.

Pe când stăteam la îndoială, am observat printre stufişurĭ treĭ forme mişcătoare. Eram înconjurat din toate părţile de erburĭ şi stufişurĭ înalte, şi cu toate acestea nu mĕ simţiam aparat. Pădurea—după câte puteam bănui—trebuia să aibă o lărgime de maĭ bine de o milă.

Dacă am fi putut străbate pădurea mi se părea că pe coasta colineĭ vom găsi un adăpost sigur. Credeam că cu ajutorul chibriturilor şi a canforuluĭ voĭ reuşi să'mĭ luminez calea de-a curmezişul păduriĭ.

Nu ştiŭ dacă v'aţĭ gândit vre-odată ce lucru rar este flacăra acolo unde nu trăeşte omul, şi sub un climat temperat.

Căldura soareluĭ nu este aproape nicĭ odată destul de puternică pentru a produce flacăra. Fulgerul poate să distrugă şi să carbonizeze, dar numaĭ foarte arare orĭ este cauza unor incendiĭ maĭ considerabile. Vegetalele descompuse, produc de asemenea în fermentaţia lor, căldurĭ foarte marĭ, dar nu flacărĭ.

In epoca aceea de de decadenţă arta de a produce focul, fusese cu totul uitată pe pămînt.

Flacăra pe care am aprins-o, era pentru Weena un lucru bizar şi cu totul noŭ.

«Mica fiinţă voia să se joace cu focul; dacă n'aşĭ fi reţinut-o eŭ, cred că s'ar fi aruncat în mijlocul flacărilor. Dar eŭ am ridicat-o în braţe şi cu toată rezistenţa eĭ, am păşit drept înainte, îndându-mĕ în pădure. Pînă la o oare-care distanţă flacăra mi-a iluminat drumul. Intorcând capul, am putut vedea că focul de crengĭ pe care il aprinsesem, se propagase acum şi la erburile de prin prejur şi că focul se întindea într'o curbă destul de lungă.

Am rîs cu poftă şi am păşit înainte.

Acum era foarte întuneric şi Weena era cât se poate de agitată; dar eŭ mĕ deprinsesem cu întunericul îi vedeam încă destul de clar pentru a nu mĕ lovi de trunchiurile arborilor.

D'asupra mea totul era negru; numai din loc în loc maĭ putea zări seninul albastru al ceruluĭ. N'aprindeam chibriturĭ pentru că mâinele nu-mĭ eraŭ libere; în braţul stâng îmĭ purtam prietena şi în cel drept bara de fier.

O bucată de vreme n'am auzit în jurul meŭ alt zgomot de cât acela al crengilor rupte sub greutatea paşilor meĭ şi susurul vântuluĭ trecĕnd printre frunze.

Dar peste puţin mi se păru că aud nişte zgomote slabe. Atuncĭ, înspăimântat. mi-am iuţit paşiĭ. Zgomotile deveniră şi maĭ distincte şi am putut recunoaşte fără multă greutate vociĭe bizare pe carĭ le auzisem în subterană.

Eraŭ, fără îndoială, Morlokiĭ, carĭ mĕ înconjuraseră puţin câte puţin.

In adevĕr, peste un moment m'am simţit tras de haină; Weena se înfioră din tot corpul, tremură ca o porumbiţă şi rămase apoĭ într'o complectă nemişcare.

Am vĕzut că sosise momentul să aprind un chibrit. L'am aprins, şi ridicându-l în aer, am putut zări feţele livide ale Morlokilor, carĭ fugeaŭ printre arborĭ. Am scos în grabă o bucată de camfor, fiind gata s'o aprind îndată ce chibritul avea să fie aproape de sfârşit.

Weena stătea neînsufleţită la picioarele mele; un moment am crezut că groaza o omorise.

Indărătul meŭ pădurea părea plină de agitaţie şi de murmurul uneĭ trupe numeroase.

Mă pregăteam s'o ridic pe Weena şi să'mĭ văd înainte de drum, dar atuncĭ, oribila realitate îmĭ apăru. In timpul cât mĕ oprisem, mĕ întorsesem de maĭ multe orĭ în jurul meŭ şi acum perdusem în totul ideea direcţieĭ pe care trebuia s'o urmez.

Ce era de făcut? După un moment de reflecţie m'am hotărît să poposesc în punctul în care mă aflam.

Am rezemat-o pe Weena de trunchiul unuĭ copac, şi în grabă, am început să adun ramurĭ şi foĭ uscate, pentru a perpetua focul camforuluĭ. Icĭ şi colo, prin întuneric vedeam licărind ochiĭ Morlokilor.

Pe neaşteptate, flacăra camforuluĭ porni şi se strânse.

Am aprins un chibrit aproape îndată, şi am putut zări două fiinţe livide, care se folosiseră de scurtul moment de întuneric, pentru a se apropia de Weena.

Am aprins o altă bucată de camfor şi am continuat să adun uscăturĭ.

Din întâmplare am observat că frunzişul de de-asupra mea era mult maĭ uscat de cât cel de pe jos; nu maĭ plouase de maĭ bine de o săptămână şi foile copacilor deveniseră sfărâmicioase de uscate ce eraŭ.

Am aprins un foc de uscăturĭ, destul de bunicel; după aceia m'am ocupat de Weena, a căreia nemişcare incepea să mĕ îngrijească serios.

Focul ardea mereŭ şi cum mĕ simţeam obosit, m'am aşezat şi eŭ alăturĭ de Weena.

Pădurea întreagă era plină de un zgomot pe care nu-l puteam înţelege.

Pe urmă, nu ştiŭ ce-a maĭ fost; dar ştiŭ că m'am deşteptat tresărind. Morlokiĭ mĕ înconjuraŭ din toate părţile; zecĭ de miĭ 'mĭ pipăiaŭ corpul.

Am căutat repede cutia de chibriturĭ, dar n'am maĭ găsit-o. Morlokiĭ mi-o furaseră.

Am înţeles îndată ce se petrecuse. Cuprins de oboseală adormisem; în timpul acesta, focul de uscăturĭ se stinsese

şi Morlokiĭ, carĭ stăteaŭ la pândă, se apropiaseră.

Eram descurajat acuma, şi nu maĭ luptam; dar, de-o dată, am simţit o muşcătură la gât.

Senzaţia aceasta de durere m'a revoltat; am întins mâna şi am dat peste bara mea de fer.

Am început a o învârti ca un nebun în jurul meŭ; auzeam zgomotul oaselor zdrobite.

Ştiam bine că Weena şi eŭ eram perduţĭ, de oare-ce lupta aceia disperată n'avea să poată dura multă vreme; am hotărât însă să-mĭ vînd viaţa cât voiŭ putea maĭ scump.

«M'am sprijinit de un copac, continuând mereŭ să învârtesc de-asupra copaculuĭ meŭ solida bară de fer.

Pădurea întreagă era plină de strigătele Morlokilor.

Un moment trecu. Morlokiĭ se ţineaŭ acuma maĭ la distanţă; cu toate acestea, mi s'a părut că observ printre eĭ o agitare şi maĭ mare încă, strigătele lor mi se păreaŭ maĭ alarmante.

Mĭ-am plimbat privirea de jur împrejur şi mi s'a părut că observ un lucru bizar. Se părea că întunericul este alungat puţin câte puţin şi că lumina se răspândeşte în jurul meŭ.

«Am început să disting într'un mod vag formele Morlokilor; cu uimire i-am vĕzut fugind drept înaintea lor, fără să maĭ întoarcă capul îndărăt.

Nu pricepeam nimica. Şi pe când steteam ast-fel, nedomirit, am zărit o scântee roşie perzându-se printre ramurĭ.

Am înţeles atuncĭ care era pricina murmurelor pe carĭ le auzisem mereŭ prin pădure, şi care era cauza fugeĭ Morlokilor.

Pădurea era în flacărĭ. Focul pe care îl aprinseserăm pe câmpie, se propagase încetul cu încetul şi ajunsese până în pădure.

Trunchiurile uscate se aprinseseră unul câte unul, şi acum pădurea întreagă era transformată într'un adevĕrat focar.

M'am întors şi am căutat o pe Weena; dar mica fiinţă nu maĭ era nicăerĭ.

Vedeam bine că maĭ am multă vreme de stat pe gândurĭ; am pus mâna pe bara mea de fer, şi am început a alerga şi eŭ ca un nebun pe urma Morlokilor.

Era o cursă fantasmagorică. Din loc în loc, întâlneam în calea mea aripĭ din pădure arzând, şi eram nevoiţĭ să fac lungĭ înconjururĭ.

«Am ajuns însfârşit într'o mică poiană. In faţa mea se desfăşura cea maĭ frumoasă, cea maĭ interesantă privelişte pe care am văzut-o în vârsta aceia viitoare.

Morlokiĭ alergaŭ zăpăciţĭ în toate părţile; lumina era acuma aşa de mare par'că ar fi fost ziuă.

M'am preumblat printre eĭ, cerênd s'o găsesc unde-va pe Weena, saŭ măcar o urmă, un indiciŭ despre trecerea eĭ, dar Weena nu era nicăerĭ.

«In mijlocul lumineĭ care-ĭ înconjura acuma din toate părţile, Morlokiĭ deveniseră orbĭ; se agitaŭ desperaţĭ, căutând să înconjoare flacările, şi nemereaŭ tocmaĭ acolo unde focul era maĭ mare.

Cea maĭ mare parte a aceleĭ nopţĭ teribile, m'am crezut eŭ însumĭ în prada unuĭ vis înşelător.

Strigam, îmĭ muşcam braţul, mă puneam jos, mĕ sculam, cerênd să mĕ conving că eram în adevărat treaz. In sfârşit, de-asupra luminilor roşietice ale incendiuluĭ, de-asupra norilor deşĭ de fum, de-asupra arborilor pe jumătate carbonizaţĭ se urcară triumfătoare primele raze ale auroreĭ.

«Din noŭ am început s'o caut pe Weena; dar n'am găsit-o nicăerĭ. De sigur că Morlokiĭ lăsaseră micul eĭ corp în pădure. Gândul acesta m'a maĭ liniştit, eram vesel că mica fiinţă scăpase de soarta care-ĭ era rezervată.

Din poiana ridicată în care mĕ aflam acuma, puteam distinge prin mijlocul fumuluĭ, palatul de porţelan verde. Puteam prin urmare să regăsesc din noŭ calea în spre Sfinxul alb.

Atuncĭ, încetând de a mĕ maĭ ocupa de Morlokiĭ, care maĭ rătăceaŭ încă pe icĭ-colo, în jurul meŭ, mi-am înfăşurat nişte tufe de iarbă în jurul picioarelor şi am pornit încetişor printre trunchiurile calcinate, spre sfinxul în care era ascunsă maşina mea.

Mergeam foarte încet, pentru că mĕ simţeam peste măsură descurajat; moartea miceĭ Weena mi se părea o adevărată calamitate.

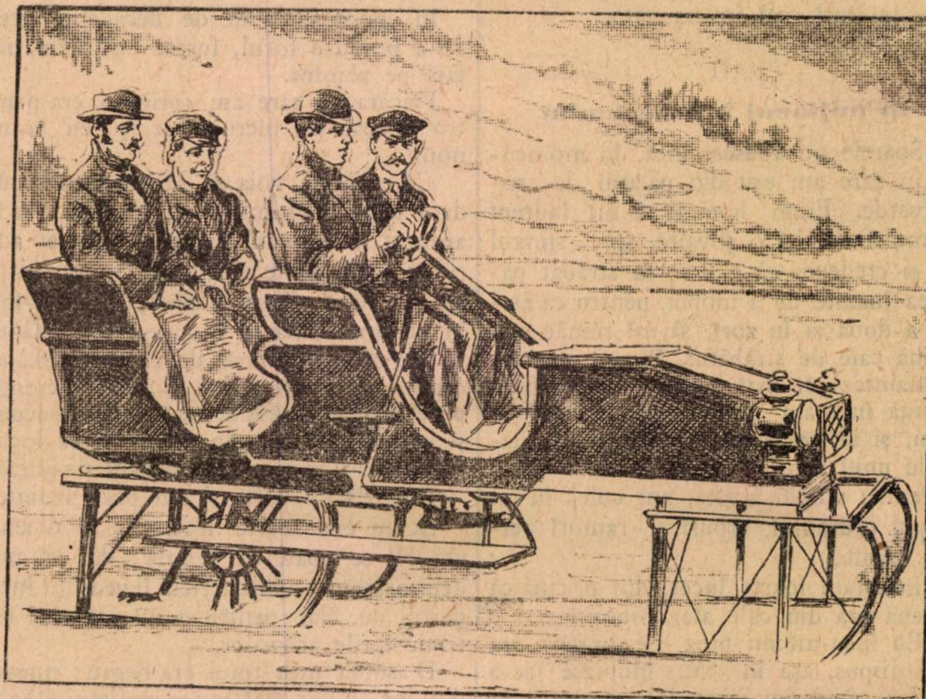
Eram din noŭ singur; şi ce teribilă era singurătatea în mijlocul lumeĭ aceleia!..

Imĭ reveni îndată în minte amintirea câtor-va dintre voĭ, amintirea unuĭ colţ din camera mea; şi mă cuprinse un dor nebun de lumea mea, un dor care era o adevĕrată suferinţă.

Inaintând printre trunchiurile carbonizate, am făcut o descoperire îmbucurătoare: în buzunarul pantalonilor meĭ maĭ eraŭ încă vre-o câte-va chibriturĭ, care căzuseră fără îndoială din cutie.

Morlokiĭ avuseseră imprudenţa de a mi le lăsa.

(Va urma)

O sanie automobil

O SANIEA-UTOMOBIL

Ilustraţia noastră reprezintă o sanie automobil, pe care a construit'o un inginer american. Se spune că preumblarea cu acest vehicul este foarte plăcută, dar nu se poate ajunge la o iuţeală maĭ mare ca 35 chilometri pe oră. Din cauza aceasta săniile-automobil nu sunt prea întrebuinţate de sportsmenĭ.

SPORTURILE AMERICANE

De atâtea orĭ am avut prilejul să arătăm că tineriĭ iankeĭ aduc în jocurile lor o ardoare aproape sălbatică, în cât, aproape nicĭ nu maĭ e nevoe să spunem că jocul «Battle of the Bowl», despre care voim să vorbim nu e de loc un joc pentru domnişoare...

Maĭ cu seamă la universitatea din Pensilvania — faimosul stabiliment din Filadelfia— se poate judeca cât de mare este brutalitatea acestuĭ joc.

Studenţiĭ sunt împărţiţĭ în două tabere: «freshmeniĭ» (studenţiĭ ceĭ nouĭ) şi «sofomoriĭ» (studenţiĭ ceĭ maĭ vechĭ). Sunt două câmpurĭ duşmane, carĭ organizează adese orĭ între ele adevĕrate lupte.

Dar să revenim la joc. Bow-ul este un fel de roată de metal, pe suprafaţa internă a căreia sunt gravate nişte caractere greceştĭ.

E, ca să zicem aşa, «palladium-ul», obiectul sfânt al stabilimentuluĭ.

Câte-va zile după începerea cursurilor, «freshmeniĭ» şi «sofo noriĭ,»îşĭ dispută posesiunea «bowl»-uluĭ.

Studenţiĭ vechĭ aleg pe cel maĭ robust şi maĭ agil dintre eĭ, pentru a-ĭ încredinţa paza obiectuluĭ sacru; studentul acesta este numit «bowlman.»

In curând încep nişte lupte furioase; bietul paznic are multe de îndurat; plăteşte foarte scump gloria de a fi «bowlman.

Intr'un spaţiŭ aşa de restrâns ca acela al articoluluĭ nostru, nu putem avea pretenţia de a descrie toate peripeţiile joculuĭ.

Ne vom mulţămi să vorbim despre «rush.»

Iată în ce consistă el:

Să presupunem că «bowl»-ul fusese cucerit maĭ nainte de către freshmenĭ.

Pentru ca dânşiĭ să-l poată păstra tot timpul anuluĭ, trebue îndeplinite anumite condiţiĭ, printre care cea maĭ grea este prinderea fostuluĭ bowlman, şi legarea bowluluĭ, de unul dintre picioarele sale.

Natural că studenţiĭ vechĭ îşĭ daŭ toate silinţele pentru ca nicĭ o dată condiţia aceasta să nu poată fi îndeplinită.

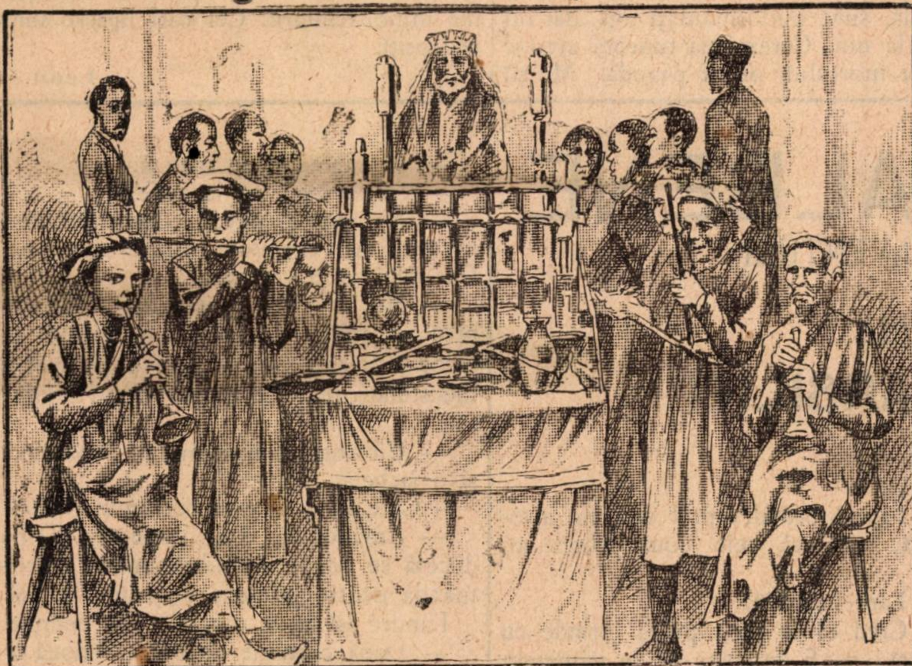
După aceia, începe o nouă luptă.

«Bowlul» este aşezat în mijlocul câmpuluĭ de luptă. La un semnal dat, ambele tabere, aşezate la distanţe egale, se reped, şi o luptă teribilă se încinge.

Fie-care caută să atragă bowlul în spre partizaniĭ săĭ. După un sfert de oră de luptă, arbitrul dă un noŭ semnal; juriul numără atuncĭ mâinele carĭ ating bowlul. Dacă mâinele cele maĭ numeroase aparţin freshmenilor, acestora li se încredinţează onoarea de a fi păstrătoriĭ bowluluĭ. Şi viceversa.

«Battle of the Bowl», tinde să devie celebru în toate părţile Americeĭ; el ameninţă să ajungă în curând jocul de predilecţie al tuturor şcolarilor iankeĭ.

Alexandru.

Ceremonia în altar

Ceremoniile religioase ale Anamiţilor

In toate timpurile şi în toate ţările din lume, omul s'a agăţat de misterele care sunt în stare să dea unuĭ cult religios o putere superioară.

In Extremul Orient, templele sunt foarte dese la Chinezĭ, şi maĭ cu seamă la Anamiţĭ.

Preoţiĭ budiştĭ celebrează numeroase slujbe. In mijlocul fie-căreĭ pagode este un altar consacrat luĭ Budha. Preoţiĭ se învîrtesc solemnĭ în mijlocul acestuĭ altar, purtând în mână lumânărĭ aprinse; une orĭ se opresc şi aruncă într'un fel de cuptor înroşit, grăunţe, pronunţând formule misterioase. Din timp în timp preoţiĭ saŭ maĭ bine zis bonziĭ, întovărăşiţĭ de o orchestră compusă din flaute, gongurĭ şi tam-tame, cântă imnurĭ în onoarea luĭ Budha. Iată o bucată caracteristică dintr'o leturghie extrem-orientală.

«Cântaţĭ laude luĭ Budha!.. Bărbaţĭ virtuoşĭ şi femeĭ pioase, lăsaţi-vĕ inima să se umple de bucurie şi uitaţĭ! Strigaţĭ cu toţiĭ! he-ha! ha-ha!.. ha-ha!... Ascultaţĭ tamburul Legeĭ Eterne inventată de către bătrânul Yas, împĕratul împĕraţilor: tong-tong, tong tong!.. Ascultaţĭ ţimbalele legeĭ eterne: ţsa, ţsa, ţsa!.. Agitaţĭ clopoţeiĭ tobelor!.. Cântaţĭ mereŭ gloria luĭ Budha»!..

O împrejurare care îĭ face pe budiştĭ să se ducă foarte des la pagodă, este credinţa lor în farmece şi descântece.

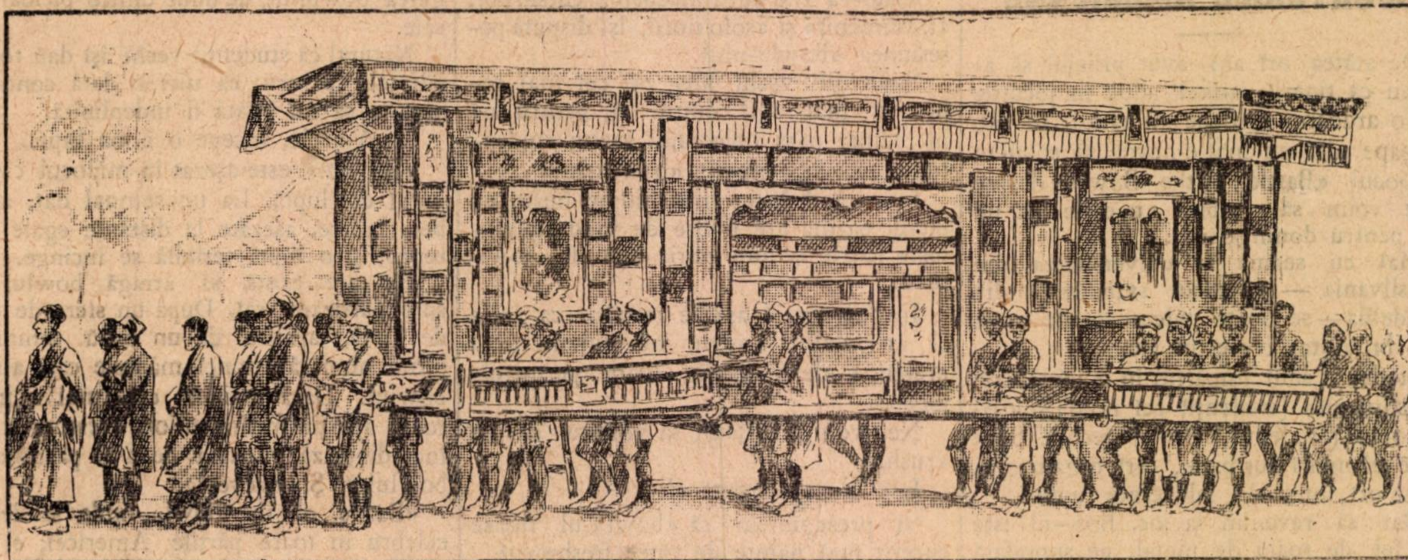
De câte orĭ vrea budistul să scape de sub puterea uneĭ vraje, saŭ să-l stăpânească pe cine-va prin vrajă, se duce la pagodă.

In înţelegere cu bonzul care a fost de maĭ înainte ales, cel care se roagă, fabrică dintr'o pastă moale, un om care reprezintă duşmanul. Omul acesta este înconjurat, saŭ maĭ bine zis învălit în treĭ-zecĭ şi două de foĭ de hârtie, pe care sunt desemnate capete de câinĭ şi de boĭ. Hârtiile acestea sunt aprinse la flacăra uneĭ lumînărĭ roşiĭ.

Pentru ca rezultatul ceremonieĭ să fie sigur, trebue să se îndeplinească numaĭ de cât două condiţiĭ: maĭ întâiŭ, ca cenuşa hârtiilor arse să fie amestecată cu ceaiul aceluia care trebue să fie atins de puterea vrajeĭ, şi apoĭ ca formulele descântecelor să fie pronunţate cu voce tare. Vom cita aicĭ una din aceste formule, care este absolut autentică. Se va vedea îndată că formulele acestea sunt inspirate de nişte suflete în adevăr barbare.

«Perir'aĭ la capătul saŭ la mijlocul drumuluĭ, mie tot una îmĭ este!.. Numaĭ să te văd mort!.. Pămĕntul — singurul bun al vagabonzilor— să-ţĭ servească de pernă!.. Toată familia ta să fie înmormântată împreună cu tine în acelaşĭ sicriŭ, saŭ maĭ bine să rămâneţĭ cu toţiĭ fără de morminte!..

«Cădear'aĭ pradă celor cincĭ fulgere!..

Ceremonia înmormântărei la Anamiţi

Mistuite-ar focul cerului!.. Veĭ fi dus ca un porc saŭ ca un câine; veĭ fi tăiat în miĭ de bucăţĭ!.. Facă cerul ca corpul tăŭ să nu maĭ aibă odihnă şi spiritul tăŭ fie în vecĭ chinuit de geniile rele».

... Fără îndoială însă că spiritele saŭ geniile rele vor rămâne surde în faţa acestor rugĭ, dacă inamicul nu va înghiţi cenuşa celor treĭzecĭ şi două de foĭ de hârtie!..

Cât despre oamenii carĭ mor de moarte naturală, sunt înmormântaţĭ toţĭ, dar nu ca pe la noĭ. Ceremonia funebră are loc în casa mortuluĭ, nu la pagodă. Morţiĭ sunt transportaţĭ după averea lor, saŭ în sicrie de lemn preţios, saŭ într'un fel de targĭ rudimentare. Toate rudele mortuluĭ sunt obligate să ia parte la ceremonia înmormântăriĭ. Ceĭ carĭ lipsesc sunt pedepsiţĭ.

Leon.

MAŞTILE GALBENE

MARE ROMAN DE AVENTURI

PARTEA INTÂIA

MISTERELE MARSILIEI

— Urmare —

Max se apropiase; se aplecă şi pipăi cu mâna cenuşa rămasă, examinând-o cu atenţie.

Lucrul acesta nu prea avu darul să îĭ placă d-luĭ Landré.

— Oh! exclamă dânsul, se vede de departe că e hârtie.

— In adevĕr, văd şi eŭ că e hârtie, rĕspunse falsul Landrun, cu un accent aşa de uşor de ironie, în cât numaĭ Violeta putu să-l observe.

Dar nu uitaţĭ că eŭ nu sunt poliţist, şi prin urmare, nu pot avea experienţa d-tră. Iaŭ parte la o anchetă şi caut să mĕ instruesc.

D. Landrun nu era de loc simpatic poliţistuluĭ; Dodo, celebrul Dodo, îĭ întoarse spatele şi reveni în spre doctor.

— Ferestrele şi coşurile, zise dânsul, trebuesc scoase din ipoteză; rămâne numaĭ calea uşeĭ lor.

— Lucrul e imposibil, pentru motivele pe care vi le-am spus.

— De alt-fel, lucrul acesta n'are nicĭ o importanţă.

— Da?

— Faptul brutal, faptul care ne interesează, este că cele două nebune aŭ fugit.

— Fără îndoială.

— Cred că le vom putea prinde cu uşurinţă; va fi de-ajuns să le trimetem semnalmentele în toate direcţiile.

— Drace!.... Două nebune lăsate în voia lor, nu vor putea să ajungă departe.

Şi adresându-se d-neĭ Baroy:

— Eştĭ aşa de bună, să ne spuĭ ce costume purtaŭ erĭ cele două bolnave?

Supraveghetoarea răspunse cu indiferenţă.

— Lucrul e foarte uşor... cu atât maĭ mult, cu cât cele două deţinute n'aŭ luat cu ele de cât un singur costum... Celel'alte haine le-aŭ lăsat aicĭ... Prin urmare...

Landré îşĭ frecă mâinele, plin de veselie.

— Nu vă spuneam eŭ!.. Şi unde sunt hainele rămase?

— In cabinetul de toaletă.

— Să mergem să le vedem.

— Nu maĭ e nevoe, domnule inspector... Am examinat totul de aproape... Dar dacă voiţĭ... poftim.

— Nu, nu, maĭ bine e aşa.... Eŭ nu prea am multă pricepere în chestiunĭ de haine femeeştĭ... Explicările d-tale vor fi îndestulătoare... Ce haine purtaŭ deţinutele?

— Un costum bleu-marine complect şi o jachetă.

— Care din două avea costumul acesta?

— Amândouă, d-le inspector. D-na ducesă se ocupa de îmbrăcăminte şi comanda pentru prietena eĭ haine la fel.

Landré îşĭ frecă mâinele cu energie.

— Două costume identice. O nouă uşurinţă în cercetărĭ.

— Ce ghete purtase?

— Ghete fine, cu tocurĭ înalte.

— Şi pieptănătura?

— Părul încreţit, pieptănat sus.

Poliţistul 'şĭ scoase carnetul, şi notă toate aceste amănunte.

— Să n'aĭ nicĭ o grijă, d-le doctor, spunea dânsul în acelaş timp... Cu semnalmentele acestea, fugarele vor fi readuse în casa d-tale înainte de a trecut patru-zecĭ şi opt de ore.

Poliţistul se întrerupse brusc, şi adresându-se d-nei Baroy.

— Uitam un lucru... Aveaŭ ceva bănuială ele?

— Nu cred, d-le inspector... Dar nu pot afirma lucrul cu o siguranţă abso-

lută... Am lipsit în timpul din urmă... trebuind să veghez lângă patul copilului meŭ, care era bolnav.

— Departe aĭ fost?

— La Aix... fiul meŭ Ludovic... un tânăr de vre-o opt-spre-zece anĭ, era bolnav. D. doctor mi-a dat voe să mă duc să'l îngrijesc, şi am rămas timp de opt zile afară. M'am reîntors abia alaltă-erĭ.

— Dar eŭ, pot să răspund la întrebarea d-tale, întrerupse medicul. Notarul familieĭ de Roche-Somaille 'mĭ trimete regulat o sumă fixă, pe care o administreze eŭ însumĭ...

— Aşa dar, baniĭ n'ajungeaŭ în mâinele lor... In cazul acesta vor fi prinse şi maĭ curând încă de cât cum credeam.

Supraveghetoarea îl opri:

— Dar aŭ luat cu ele nişte obiecte de valoare.

— Obiecte de valoare?... repetă Dodo, întorcându-se brusc spre aceia care vorbise.

— Da; lipseşte un sac de piele roşie, care conţinea nişte bijuteriĭ. Nu pot şti dacă bijuteriile acelea aveaŭ o valoare mare... dar înstârşit, trebuia să vă spun faptul.

— Bine aĭ făcut... De cât, întâmplarea aceasta nu poate fi de cât spre binele nostru.

Şi cum toată lumea rămăsese uimită, inspectorul bine voi să explice.

— Vinderea saŭ cumpărarea de bijuteriĭ sunt supuse unor regulamente severe.

Dacă sărmanele nebune vor căuta să işĭ transforme bijuteriile lor în banĭ, vom afla lucrul îndată.

Apoĭ din ce în ce maĭ mulţumit de sine însuşĭ:

— Acuma, nu maĭ avem nimica de văzut aicĭ. Dacă ne-am duce să punem câte-va întrebărĭ d-neĭ Sidonia, care a stat de pază astă noapte?

La ordinele d-tale, răspunse doctorul. Trebue să ne scoborîm din noŭ şi să ne îndreptăm spre scara de serviciŭ.

Pe când se pregăteaŭ să iasă din salâ, Cezar Landrun îl opri:

— Domnul doctor nu ne a spus că maĭ exista aicĭ şi o a treia eşire?

— Ba da; dar e condamnată.

— Ştiŭ. Dar, de vreme ce suntem aicĭ, mi se pare că n'ar fi răŭ s'o vedem şi noĭ. Ne vom asigura încă odată, că comunicaţia este imposibilă pe acolo.

— Este absolut imposibilă! afirmă d-na Baroy, cu vioiciune.

— Drace! mormăi d. Landré, aceasta este o chestiune cu totul elementară. Personalul s'a îngrijit de maĭ înainte. In sfârşit, pentru a face pe gustul domnuluĭ, să mergem să vedem uşa condamnată.

Vocea agentuluĭ de poliţie era plină de o ironie răŭ ascunsă.

Se îndreptară spre uşa condamnată. D. Iohn, foarte intrigat, punea mereŭ întrebărĭ d-neĭ Baroy, care răspundea cu multă amabilitate.

Violeta putu să se apropie de Max, şi să-ĭ murmure la ureche.

— Eĭ bine?

— Eĭ bine, răspunse dânsul, cele două doamne aŭ fost ajutate în fuga lor.

— De către cine?

— Nu ştiŭ încă nimica.

— Supraveghetoarea la care ne ducem acuma, poate?

— Nu ştiŭ. Fără îndoială, se pare absurd din partea uneĭ femeĭ cât de puţin inteligentă, să aleagă tocmaĭ noaptea, când e dânsa de gardă, pentru a pune în executate o evadare.

— Maĭ curând aş crede că dânsa nu ştia nimica.

CAP. VIII

Urma unuĭ piciorus

La capătul coridoruluĭ era o încăpere mică, neregulată, în care domnea mereŭ un fel de penumbră.

In încăperea aceasta era uşa condamnată de către doctor.

Se vedea bine că uşa aceasta nu fusese deschisă; bare marĭ de fer eraŭ aplicate în lung şi în lat.

Landré aruncă o privire plină de ironie presupusuluĭ Landrun.

— Iată că am făcut şi pe gustul domnuluĭ, zise dînsa. Acuma am perdut destulă vreme... Să mergem spre camera Sidoineĭ Lougé.

Agentul triumfa; el zdrobia cu superioritatea sa pe necunoscutul acela, care ne poftit de nimenĭ, se amesteca în anchetă.

Fără îndoială, doctorul şi d. Iohn eraŭ de aceiaşĭ părere, căcĭ porniră îndată în urma poliţistuluĭ.

Max rămase maĭ în urmă, lângă uşa pe care inspectorul o examinase cu aşa de puţină atenţie.

— E prea întuneric aicĭ, murmură dânsul.

Şi scoţând din buzunar o cutie de chibriturĭ, aprinse unul şi se apropie maĭ mult de uşă.

— Ce facĭ acolo, domnule?

Chestiunea aceasta fusese pusă cu jumătate de voce, de către supraveghetoarea Berta Baroy.

Cu toate că accentul voceĭ era liniştit, un observator ar fi putut ghici în aceste câte-va cuvinte, oare-care nelinişte.

Landrun răspunse.

— Oh!.. privesc, doamnă... Am şi eŭ acasă maĭ multe uşĭ condamnate... Sistemul aplicat aici mi se pare maĭ practic, şi-l examinez maĭ de aproape, pentru ca să-l aplic şi la mine...

Supraveghetoarea voi să răspundă ceva; dar Max era acum departe, lângă grupa celorlalţĭ.

Tînăra englezoaică era puţin maĭ în urmă.

— Uşa condamnată a fost deschisă, îĭ murmură romancierul... Lucrul se poate observa bine...

— Aşa se explică cum de n'aŭ văzut nimica supraveghetoarele.

— Fără îndoială... Fugarele aŭ putut să treacă pe scara de serviciŭ... Dar, tăcere... Nimenĭ nu trebue să afle.

Călăuziţĭ de către doctor, coborâră treptele.

Landré, care 'şĭ uitase necazul saŭ pe Cezar Landrun, întrebă cu veselie arătând o mică clădire de scândurĭ:

— La ce serveşte magazia asta?

— E pentru zilele de ploae, răspunse doctorul. Oameniĭ de serviciŭ îşĭ schimbă acolo încălţămintea.

— Bine, bine... să ne urcăm.

— Un moment, se rugă Violeta, căreia romancierul îĭ şoptise ceva.

— Ce doreşte, domnişoara?

— Aş dori să ştiu unde conduce aleia aceasta a grădineĭ?

Tînăra fată arătă cu mâna o alee oblică care trebuia să conducă la vre-o intrare dosnică.

— Oh! răspunse doctorul, e o alee de serviciŭ, numaĭ pentru trebuinţele furnizorilor.

Şi cu un surâs omul de ştiinţă adăugă:

— Se vede bine, nu-ĭ aşa? Grădinariĭ nu prea se îngrijesc mult de dînsa...

— Pentru că a fost vorba de grădinarĭ, exclamă falşul Landrun, n'aŭ găsit dînşiĭ nicĭ o urmă pe aleele parculuĭ?

— Nicĭ una, domnule.

— Ah!.. ah!.. mormăi Landré... Lucrul e cam bizar... Trebue să mărturisiţĭ şi d-tră că pensionarele n'aveaŭ aripĭ... Aŭ trebuit să atingă pământul pe unde va.

— Fără îndoială... Dar n'aŭ lăsat nicĭ o urmă...

Am căutat eŭ însumĭ în jurul caseĭ, dar n'am găsit nimica.

— Fără îndoială că grădinariĭ aŭ măturat aleele înainte de inspecţia d tră.

— Grădinariĭ mi-aŭ afirmat că nu era nicĭ o urmă.. Cu toate acestea lucrul e cu putinţă... Dar cred că dacă ar fi fost vre-o urmă, ar fi observat-o şi eĭ... ştiţĭ că cele două pensionare eraŭ foarte elegant încălţate... Eraŭ nişte urme prea micĭ, prea particulare, pentru ca să se peardă neobservate...

— Urmele lor saŭ amestecat poate cu acelea ale celorlalte vizitatoare..

— Lucrul nu e cu putinţă... La orele şeapte, orĭ-ce vizită încetează, şi grădinariĭ mătură toate aleele...

Prin urmare, dacă ar fi fost vre-o urmă, trebuia să fie observată...

— Şi spuneţĭ că n'a fost nicĭ o urmă... E bizar... Grădinariĭ d-tră aŭ măturat aleele fără să observe... Dar... bine voiţĭ a ne conduce spre camera d-reĭ supraveghetoare...

Inspectorul se opri o clipă; apoĭ îşĭ sfîrşi fraza, cu un aer fin.

— Spre camera d-neĭ supraveghetoare, care, se poate prea bine să fi manifesta,

oare-care bună-voinţă la adresa pensionarelor d-tră...

Doctorul deschise gura pentru a protesta; dar agentul îl opri.

— Să ne urcăm, domnule doctor... In cele din urmă, totul se va explica.

Urcară treptele.

— Unde este camera d-neĭ Sidonia ?.. întrebă agentul.

Doctorul arătă cu mâna una dintre uşile care se deschideaŭ în coridor.

— Bine... toată lumea să rămâe tăcută. Lăsaţi-mĕ pe mine să lucrez.

Şi mergând în vîrful degetelor, se aprie de uşa indicată. Ajuns acolo, se aplecă puţin înainte, şi rămase în ascultare.

— Nimic! murmură dînsul, după un moment... Oare d-na Sidonia nu maĭ este aicĭ?

Toţĭ se grupară împrejurul luĭ. Medicul alienist şi d. Iohn eraŭ cât se poate de nerăbdătorĭ ; Max şi tînĕra englezoaică păreaŭ indiferenţĭ, d-na Baroy avea întipărită pe figură o expresie nedefinită.

Poliţistul deschise uşa cu bruscheţă şi intră în cameră.

O voce î spăimântată, strigă dinăuntru.

— Cine-ĭ acolo?.. Ce voiţĭ ?... O brună robustă, de vre-o douĕ-zecĭ şi opt de anĭ, îşĭ scoase capul de sub cuvertură. Camera era drăguţă, supraveghetoarea era şi maĭ drăguţă încă. Pretutindenĭ domniaŭ numaĭ colorĭ viĭ, rîzătoare...

Sidonia îşĭ potrivi părul şi exclamă cu accentul eĭ puternic de Provensală.

— Ehei!.. domnule doctor, de ce naiba v'aţĭ urcat cu toţiĭ la mine ?

Doctorul rămase tăcut. Landré fu acela care rĕspunse, cu vocea sonoră şi severă, grav ca un preşedinte de tribunal.

— Am venit la d-ta, în numele legeĭ, domnişoară.

— Ce lege ?.. întrebă dînsa, deschizând nişte ochĭ marĭ şi rîzătorĭ.

— Legea care vine să te întrebe ce ştiĭ în privinţa evadăriĭ d-neĭ ducese de la Roche Sonnaille şi a Moneĭ Labianov.

— Ce ştiu ?

— Da... Nu e nevoe cred să-ţĭ maĭ amintesc că interesul d-tale este să spuĭ adevĕrul... tot adevĕrul...

Sidonia râse, arătându-şĭ dinţiĭ eĭ puternicĭ şi albĭ.

— Să spun tot adevĕrul, nu este aşa? Il voiŭ spune, domnule ; il voĭ spune... Dar vĕ maĭ spun de maĭ înainte, că nu veţĭ afla mare lucru din vorbele mele...

In faţa acestuĭ răspuns, Landré deveni încă şi maĭ grav, şi maĭ sever.

— Cele maĭ grave presupunerĭ apasă asupra d-tale.

— Oh!... dar pe mine nu mĕ apasă nicĭ de cum.

— Să nu cum-va să te încercĭ să minţĭ...

D-na Sidonia încreţi din sprincene, şi răspunse supărată :

— Nu s'ar putea, d-le, să fiĭ ceva maĭ politicos?

— Eŭ sunt d. Landré, inspector al poliţieĭ marsiliene.

— Şi eŭ sunt Sidonia Lougé, dintr'o familie foarte onorabilă, d-le poliţist. Şi chiar de-aĭ fi însuşĭ prefectul poliţieĭ, trebue să te porţĭ politicos cu mine.... Căcĭ altminterĭ, îţĭ arăt uşa. Acum eştĭ prevenit. Aş putea să ştiŭ ce doreştĭ ?

— Ştiĭ bine, Sidonio, zise doctorul, că eŭ mĕ voiŭ pune garant pentru d-ta... Dar trebue să răspunzĭ... Două pensionare aŭ evadat ; poliţia trebue să facă o anchetă... Un amănunt care nouă ni se pare fără nicĭ o însemnătate, ar putea să lumineze dintr'o dată afacerea.

Sidonia începu a rîde :

— Haide, d-le poliţist, întreabă-mă... Voĭ răspunde tot ce ştiŭ.

Violeta şi Max eraŭ încântaţĭ de modul cum îl primise supraveghetoarea pe poliţist.

Acesta însă nu era de loc încântat.

Inţelese că pentru a scoate ceva din gura Sidonieĭ, trebuia să procedeze cu cea maĭ mare blândeţe.

— Dorim să ştim, d-şoară, ce s'a petrecut în timpul nopţeĭ d-tale de gardă.

— Ce s'a petrecut ?.. Eĭ !.. Pe la orele 10, ca de obiceiŭ, am venit să schimb pe d-na Baroy ; am închis toate uşile şi am luat cheile.

— Eştĭ sigură că toate uşile aŭ fost închise?

— Sigură... Eram douĕ şi lucrul a fost cât se poate de simplu.

— Bine.... Bolnavele aŭ fost închise; ce-aĭ făcut d-ta după aceea ? Ne-am dus şi am pus cheile la locul lor, în cuiŭ... După aceea ne-am dus să ne luăm sticla cu vin de chinchină... Vinul acesta e minunat : o ajută la veghe pe aceea care e de noapte şi pe cea-l'altă o ajută la dormit.

Şi veselia supraveghetoare izbucni într'un hohot de rîs.

«D-na Baroy a plecat, continuă dânsa; eŭ am rămas şi am început să citesc un roman foarte frumos, pe care mi l'a împrumutat portarul... E un roman pe care aĭ putea să-l citeştĭ şi d-ta, d-le poliţist.

Inspectorul, enervat de modul acesta de explicare, voi s'o întrerupă. Dar doctorul se aplecă spre dênsul şi-ĭ şopti :

— Las'o să vorbească cum vrea dânsa. Maĭ rău e dacă o întrerupem.

Sidonia continuă :

— Credeam că voĭ sta toată noaptea citind. Romanul mĕ interesa peste mĕsură. Dar, în timpul nopţeĭ am adormit. Nicĭ o dată nu mi s'a maĭ întâmplat să adorm când eram de gardă, pentru că lucrul este oprit de regulament, şi mie îmĭ place să fiŭ corectă.

— Cum ! d-ta aĭ...

— Am adormit... Da, am adormit ca o şopârlă la soare.

— Şi nu ţi-a luat nimenĭ cheile în timpul acesta ?

— Nu ; nu era posibil să mi le ia cine-va.

— Şi pentru ce, mĕ rog, dacă eştĭ aşa de bună ?

— Pentru că ghişeul în care stam să veghez, era închis cu zăvorul pe dinăuntru. Nicĭ o dată nu ştiĭ ce ţi se poate întâmpla cu nebuniĭ. Maĭ bine e să nu te laşĭ a fi surprins.

Toţĭ se priviră. Pentru doctor, pentru poliţist, pentru sir Iohn, cu cât ancheta înainta maĭ mult, cu atât întunericul devenea maĭ mare.

In timpul acesta, Max şoptea la urechea englezoaiceĭ :

— E tocmaĭ aşa cum presupuneam. Sidonia nu ştie nimica. Ba chiar i-aŭ închis ochiĭ...

«I-aŭ dat un narcotic. Fără îndoială că trebue să fie puţin opium amestecat în vinul de chinchină pe care l'a bĕut.

— Dar atuncĭ, cine a pus narcoticul ?

— Probil că tovarăşa sa... Mĕ voĭ convinge îndată.

Şi în mijlocul tăcereĭ generale, tînĕrul romancier întrebă :

— Domnişoară Sidonie... d-ta aĭ maĭ adormit şi altă dată ?

— Când eram de serviciŭ, nicĭ odată nu mi s'a întâmplat accidentul acesta, după cum am avut onoarea să vĕ spun.

— Şi nu ţĭ-a venit în gând că somnul acesta putea să fie provocat...

— De către cine ? cu ce?

— Drace ! Câte-va boabe de opium în vinul d-tale de chinchină.

Dar maĭ înainte ca Sidonia să fi avut timpul de a rĕspunde, Berta Baroy esclamă cu vioiciune :

— In cazul acesta, domnule, aş fi dormit şi eŭ ; şi din nenorocire, n'am putut închide ochiĭ toată noaptea.

— Lucrul e evident ! aprobă poliţistul, vesel că ideia aceluĭ domn nesuferit, se dovedea a fi neîntemeiată.

Max avu un gest de nepăsare, şi se apropie de tânăra fată.

— Aĭ auzit-o ? murmură dînsul. Ea este.

Violeta aprobă cu o privire.

— Pe onoarea mea, mormăi Landré, toate astea nu ne-aŭ dus la nicĭ un rezultat. In rezumat, douĕ nebune aŭ evadat, şi principalul este să fie prinse cât maĭ curând, şi readuse la locurile lor. Decĭ, să alergăm la telegraf!

— Domnul inspector nu voeşte maĭ întâĭ să viziteze şi camera mea personală?

D-na Baroy repetă de douĕ orĭ această cerere.

— Ţiŭ mult la inspecţia aceasta, spunea dînsa. Incidentul s'a produs în timpul cât eram de serviciŭ eŭ şi Sidonia. Am dori ca nicĭ o bănuială să nu apese asupra noastră.

— Oh! d-ta eştĭ maĭ presus de orĭce bănuială. Dar, pentru ca să nu-ţĭ maĭ rĕmâe nicĭ o grijă, vom trece şi prin camera d-tale.

Şi pe când toţĭ se îndreptaŭ spre camera supraveghetoareĭ, Max coborî repede treptele, intră în grădină şi o luă pe aleia, care era destinată serviciuluĭ furnizorilor.

(Va urma)

Către cititori

Anunțăm pe cititoriĭ noștri că vom publica bucuros orĭ-ce articole interesante privitoare la călĕtoriĭ saŭ vînătorĭ, în țară saŭ străinătate, ce ne vor fi trimise.

Articolele, scrise pe o singură parte a hârtieĭ, în scrisorĭ francate, vor fi adresate redacțiuneĭ «Ziaruluĭ Călĕtoriilor», str. Brezoianu 11, Bucureștĭ.

Reclama este sufletul comerciuluĭ

Anul IX. — No. 506. 10 Bani în toată țara Miercurĭ 17 Ianuarie, 1907

ZIARUL CĂLĂTORIILOR

SI AL INTÂMPLARILOR DE PE MARE SI USCAT

COSTUL ABONAMENTULUI
Leĭ 5. — pe an în toată țara
« 2.60 « ½ « « «

Redacția și Administrația :
No. 11, Strada Brezoianu, No. 11.

ZIARUL CĂLĒTORIILOR
apare o dată pe săptămână
— MARȚEA —

O caravană atăcată de vulturĭ. — (Vezĭ pag. 1592.

O caravană atacată de vulturĭ

Ziarele din Port-Said aŭ publicat în timpul din urmă următoarea informaţie: «Săptămâna trecută, în munţiĭ Keter Allah, aproape de Massuah, în Eritreia, o caravană compusă din turiştĭ francezĭ şi italienĭ, a fost atacată de vulturiĭ gigantici care pustiesc acea regiune. Lupta dintre oamenĭ şi păserile răpitoare a fost teribilă; ni se spune că din ambele părţĭ aŭ rămas pe câmpul de luptă un număr însemnat de morţĭ.

Ceea ce este şi maĭ bizar, e faptul că vulturiĭ aŭ atacat caravana în timpul nopţeĭ».

In urma acesteĭ informaţiĭ, credeam că ziarele egiptene vor publica amănunte complecte asupra afacereĭ. Dar a trebuit să ne mulţămim cu atâta, şi am fi uitat cu totul întâmplarea, trecĕnd-o în rîndul tuturor faptelor diverse, dacă o împrejurare curioasă nu ne-ar fi pus faţă în faţă cu unul dintre martoriĭ oculari aĭ aceleĭ lupte epice, d. Vinolli, membru al societăţeĭ de exploratori din Neapole.

Dam cuvântul d-luĭ Vinolli:

— In luna Maĭ trecut, începu dînsul, m'am dus să fac o vizită frateluĭ meŭ, negustor din Massuah. Cu ocazia aceasta eram hotărât să studiez cu atenţie toate ţinuturile împrejmuitoare, până la frontierele Abisinieĭ.

Indată ce am ajuns în casa frateluĭ meŭ, 'ĭ-am spus care îmĭ eraŭ proectele. Dar vorbele mele fură primite cu un hohot de râs:

— Cum! esclamă dînsul; cugeţĭ să te înfunzĭ singur prin ţinuturile acestea! Dar indigeniĭ pe care 'ĭ-aĭ putea recruta pentru a'ţĭ forma o excortă, te vor trăda fără întârziere.

Dar, cum eŭ stăruiam pentru a-mĭ pune în aplicare ideia, fratele meŭ adăugă:

— De vreme ce eştĭ hotărît să'ţĭ puĭ planul în aplicare, te voĭ pune în legătură cu reprezentantul de aicĭ a societăţeĭ geografice din Neapole. Veţĭ face împreună ce veţĭ crede de cuviinţă.

După câte-va zile formaserăm împreună un plan de explorare a Abisinieĭ; trebuia să ne reîntoarcem la Massuah prin Sudanul egiptean.

Itinerarul acesta maĭ fusese urmat şi de către d. Rimino, corespondentul societăţeĭ napolitane, om foarte inteligent şi foarte curagios. O săptămână întreagă ne-am ocupat cu organizarea caravaneĭ. Fratele meŭ consimţise şi el să ne întovărăşiască. Am lansat vestea proectuluĭ nostru în oraş, şi în puţine zile, opt-spre-zece persoane ne anunţară că eraŭ gata să se unească cu mica noastră trupă.

Plecarea

D. Rimino îşĭ dublă excorta de indigenĭ, îşĭ complectă alimentele şi muniţiile, şi împărţi fie-căruia din noĭ câte un cal şi o puşcă, şi unul şi cea-l'altă, cât se poate de solide.

Plecarăm. Primele două zile de drum fură bune, cu toate că eram chinuiţĭ de norĭ întregĭ de praf, care se ridicaŭ în urmă şi înaintea noastră.

Intr'o dimineaţă, în zoriĭ zileĭ, ne-am deşteptat din somn foarte adânc surprinşĭ. Seara poposiserăm pe un sol care ni se părea cu totul avid, şi iată că acuma deschizând ochiĭ, ne vedeam transportaţĭ într'un ţinut înaintat.

D. Rimino împărtăşia şi dânsul entuziasmul nostru.

— Vĕ spuneam eŭ, exclamă dânsul, că cum vom înainta, vom da tot peste ţinuturĭ maĭ frumoase.

Plinĭ de veselie, am pornit înainte, înfundându-ne într'un defileŭ adânc care trebuia să ne conducă spre culmĭ, pe «Amba».

«Amba» era un munte conic, izolat. Era acolo, după spusa Abisienilor, o poziţie foarte potrivită pentru a-ţĭ aştepta duşmanul.

Arboriĭ deveniaŭ din ce în ce maĭ rarĭ; nu maĭ auzeam acuma murmurul înfiorător al râuluĭ «Lebga». Caiĭ înaintaŭ cu greutate, prin mijlocul blocurilor de piatră, care în multe părţĭ eraŭ foarte ascuţite.

Indigeniĭ începuseră să murmure De odată, unul dintre eĭ, care după ordinele d-luĭ Rimino plecase în recunoaştere, se reîntoarse, strigând în limba sa:

— Suntem în mijlocul vulturilor!

— I-aĭ văzut? întrebă d. Rimino.

— Nu i-am vĕzut, dar am descoperit un cuib.

— Unde?..

— La o mică distanţă de aci.

Atuncĭ d. Rimino se întoarse spre noĭ şi ne zise:

— Scumpiĭ meĭ amicĭ, suntem nevoiţĭ să apucăm altă cale. Ştrengarul pe care îl vedeţĭ, a descoperit un cuib de vulturĭ.

In mijlocul vulturilor

— Cum!.. exclamarăm cu toţiĭ; să ne întoarcem îndărăt, pentru că am descoperit în calea noastră un cuib de vulturĭ?

— Zadarnic protestaţĭ, răspunse d. Rimino; se vede bine că d-tră nu cunoaşteţĭ vulturiĭ din Abisinia. Apropiaţi-vă prea mult de eĭ, nu-ĭ lăsaţĭ în pace, şi veţĭ vedea ce veţĭ păţi. Pe când dacă le vom respecta cuiburile, ne vor lăsa şi dânşiĭ să trecem, nesupăraţĭ.

— Ah! nu, răspunse rîzând un francez, prilejul care ni se prezintă de a face o vizită d-lor vulturĭ, este prea frumos pentru a-l lăsa să ne scape. Cu toate preziceriile sinistre ale d-luĭ Rimino, eŭ mĕ voiŭ aventura printre eĭ; cine mĕ iubeşte să mĕ urmeze.

Şi tânărul porni înainte. D. Rimino se îngălbeni de furie.

— Daca ţi-a venit gustul să păşeştĭ în spre moarte, exclamă dĕnsul, treaba d-tale!.. Dar să ne târăştĭ şi pe noĭ după d-ta, acesta este un lucru cu totul nedemn, domnule!

Dar celalt, încăpăţânat, repetă.

— Cine mă iubeşte, să mă urmeze.

— Jean!.. îmĭ strigă fratele meŭ, nu te duce!

— Unde este cuibul care a fost descoperit? întrebaĭ eŭ.

Indigenul, înspăimîntat, ne făcu un semn cu mâna. Eŭ şi francezul, maĭ înainte ca să ne fi putut opri cine-va, ne îndreptarăm într'acolo.

Cuibul de vulturĭ era la o mică distanţă; l'am descoperit lesne, din pricina numeroaselor oase şi bucăţĭ de carne sîngerândă, care eraŭ îngrămădite de jur împrejur.

D. Rimino strigă în gura mare:

— Pană mâine, se vor întâmpla lucrurĭ frumoase!

Şi întorcĕndu-se spre caravană, corespondentul societăţeĭ geografice din Neapole zise cu un ton de comandă, care n'avea nimic ironic într'însul:

— Domnilor, verificaţĭ dacă puştile vĕ sunt bine încărcate. La noapte vom fi atacaţĭ.

Am cinat în tăcere, şi în urmă ne-am continuat calea. Spunând adevĕrul, cu cât soarele înainta spre apus, simţiam şi noĭ neliniştea cuprinzându-ne.

De-odată, pe când eram în mijlocul uneĭ văĭ, un abisinian din escortă dădu un strigăt de alarmă.

Cu mâna întinsă, el ne arătă imensitatea ceruluĭ; noĭ nu vĕzurăm nimica. Singur, d. Rimino înţelesese.

— Iĭ vezĭ? zise dînsul indigenuluĭ.

— Da, răspunse acesta; se coboară.

— Câţĭ sunt?

— Nu văd de cât o pată. Se coboară cu repeziciunea uneĭ bucăţĭ de plumb.

Zărirăm cu toţiĭ atuncĭ o masă neagră, enormă, care se coboară cu repeziciune. La o distanţă de vre-o treĭ sute de metri deasupra noastră, forma neagră se opri, şi o formă maĭ mică se deslipi dintr'însa şi continuă să se coboare, cu o repeziciune vertiginoasă.

Era un vultur cu aripele strânse, cu ghiarele deschise.

O detunătură răsună; dar era prea târziŭ.

Vulturul se abătuse asupra prăzeĭ celeĭ maĭ apropiate.

Se auzi un strigăt de durere. Victima era un biet abisinian, pasărea de pradă il lovea în faţă, şi pentru a'şĭ menţinea echilibrul bătea aerul cu aripele.

O a doua detunătură şi vulturul căzu la pământ, neînsufleţit. Dar şi bietul abisinian era sfirşit, rănile eraŭ aşa de grave, perduse atât de mult sânge, în cât după câte-va momente îşĭ dădu ultima suflare.

L'am îngropat cum am putut, apoĭ, foarte neliniştiţĭ, am plecat înainte.

Când am ridicat ochiĭ, am vĕzut din noŭ deasupra noastră masa aceea informă, care se abătuse asupra noastră ca un bolid. Fie-care o zărise, dar nimenĭ nu vorbi. Era mama vulturuluĭ mort, care din înălţime, cu puiĭ eĭ maĭ micĭ în ghiare, urmărise lupta şi vĕzuse înfrângerea fiuluĭ eĭ.

Dar peste puţin înoptă, şi ne maĭ putând zări vulturul deasupra noastră, şi neliniştea se risipi în parte.

D. Rimino mergea în fruntea coloaneĭ; eŭ, eram lângă dinsul. Ceĭ-l'alţĭ călătorĭ mergeaŭ în grupe, înconjuraţĭ de cavaleriĭ abisinienĭ.

După o bucată de vreme, începură a se auzi nişte strigăte stridente, asemătoare cu lătratul lupilor.

— Ce se întâmplă? întrebaĭ eŭ.

— Vulturiĭ se apropie, răspunse d. Rimino.

Cavaleriĭ abisinienĭ îşĭ strânseră rîndurile.

— O salvă de focurĭ! comandă d. Rimino.

La lumina produsă de focurile puştilor, descoperirăm deasupra noastră vre-o cincĭ-spre-zece vulturĭ enormĭ, carĭ se apropiaŭ, cu ghiarele deslăcute, cu ciocurile întinse.

Viziunea aceasta ne îngrozi; se produse o debandadă teribilă, care ne perdu.

«Kek»!.. kek»!.. «kek»!.. răsuna mereŭ deasupra noastră; şi din momentul acela înainte, n'am maĭ auzit de cât strigăte de durere. Cavaleriĭ treceaŭ pe lângă mine într'o goană nebună. Pe icĭ, colo, se auziaŭ detunăturĭ. Umbre gigantice treceaŭ pe deasupra capuluĭ meŭ. Am descărcat la întâmplare toate cartuşele pe carĭ le aveam, pe când calul meŭ, înebunit de groază, pornise într'un galop turbat.

Când s'a făcut ziuă maĭ alergam încă. Eram singur, în mijlocul uneĭ câmpiĭ imense. Singur, din treĭ sute câţĭ eram! Nu maĭ aveam curajul să mă întorc în pre câmpul de bătae. De odată însă, mi-am adus aminte de fratele meŭ, şi m pornit îndărăt.

Atuncĭ, am început să întâlnesc cavalerĭ, carĭ alergaŭ ca şi mine, înspăimântaţĭ. Uniĭ dintre eĭ eraŭ rănіţĭ. Pe la amiază abia l'am regăsit pe fratele meŭ; la pe ţărmul unuĭ rîŭ, şi pansa o rană d-luĭ Rimino.

Am făcut apelul indigenilor; lipseaŭ vr'o cincĭ-spre-zece.

Dintre europenĭ, treĭ dispăruseră, treĭ tinerĭ funcţionarĭ aĭ uneĭ case comerciale italiene din Assab.

Victor

O ESCURSIUNE

Fiind bâlciŭ mare la Pucioasa, localitate nu departe de comuna noastră, ne hotărârăm a o lua şi noĭ într'acolo. Pe la nămiezĭ mica noastră echipă, compusă din un vĕr al meŭ, douĭ prietenĭ, subsemnatul şi un om din sat, bine priceput în mânuirea hăţurilor, luă loc într'un poştalion tras de patru caĭ, carĭ, întocmaĭ ca şi calul luĭ Alexandru cel Mare, Ducipal, mâncaŭ noriĭ de pe cer, de iute ce mergeaŭ!! Spre seară, după o călătorie de maĭ bine de douĕ ore neîntrerupte, ajunserăm la localitatea H., situată nu departe de Târgovişte. Pe culmea unuĭ mic deal, drumul, care era cam stricat, merge pe marginea uneĭ prăpăstiĭ. Aci, omul nostru, care, — ca să zic aşa,—când era bine dispus, ţinea recordul vorbireĭ, de odată tăcu şi ţinând stâns hăţurile cailor, părea prea ocupat cu mânuirea lor. Noĭ, nebănuind cauza tăcereĭ luĭ, venită aşa de odată şi crezând că, poate, nu cunoaşte drumul, care — ce e drept — era cam neumblat, il lăsarăm în pace. Dealul însă fu coborât la pasul cailor, în maĭ puţin de douĕ-zecĭ de minute şi omul nostru tăcea, tăcea mereŭ, ba chiar câte-va lacrămĭ îĭ udară obrajiĭ pe carĭ se vedeaŭ bine urmele mizeriilor, prin carĭ trecuse în timpurile din urmă.

Vĕrul meŭ, observând aceasta şi fiind şi el de fel cam vorbăreţ, începu a spune câte şi maĭ câte, doar-doar ne va face vizitiul să maĭ spună ceva, ca ast-fel drumul să se scurteze, şi să nu devie atât de plictisitor. Totul însă fu în zadar!... Atuncĭ prietenul nostru C. A..., al căruĭ tată era din această localitate şi care de curând se stabilise în comuna noastră, începu a povesti precum urmează:

Eram de 12—13 anĭ, prin cursul inferior al liceuluĭ. Pe la sfârşitul luĭ August, îmĭ petreceam ultimele zile de vacanţă pe lângă părinţiĭ meĭ. Intr'o seară, seara zileĭ de 28 August, citeam cu tata un capitol din basmele Fraţilor Grim, —şi daca nu mă înşel — «Insula Şerpilor». Pendula din perete bătuse tocmaĭ orele 10.

Un vuet teribil se auzi, precedat de un cutremur de pămĕnt aşa de mare, că păreţiĭ caseĭ crăpară în maĭ multe locurĭ şi era aproape-aproape... să ne răstoarne toate obiectele din casă. In noaptea aceia nicĭ eŭ, nicĭ tata, nu bănuiam ce s'a întâmplat. Ne mulţumirăm de o cam dată să credem, că a fost un cutremur de pământ, ceva maĭ puternic de cât cele-l'alte. Dar a doua-zi, dis de dimineaţă, vierul mostru ne scoase din încurcătura în care ne găseam, căcĭ el spuse bătrânuluĭ şi tatiĭ că partea cea maĭ înaltă a acestuĭ deal, pe atuncĭ acoperit cu vie şi cumpărat aproape tot, numaĭ de câţĭ-va anĭ, de eĭ, s'a surpat; iar partea cea-laltă s'a scufundat cu desăvârşire, căcĭ el nu vede acolo nicĭ urmă de pământ, ci un lac cam mărişor, căcĭ poate avea vr'un kilometru de lungime.

La început, atât eŭ, cât şi tata, credeam că poate glumeşte. Dar nu trecu nicĭ jumĕtate de oră şi bătrânul ne încredinţă că cele ce ne spusese vierul, eraŭ adevĕrate. Indată ne transportarăm şi noĭ la locul catastrofeĭ şi vĕzurăm cele ce se petrecuseră noaptea precedentă... Via noastră se surpase toată şi încă şi atuncĭ câte un bolovan mare de pământ se maĭ prăvălea în fundul prăpastieĭ. In unele părţĭ ale dealuluĭ multe dobitoace schilodite de ale oamenilor, carĭ obişnuiaŭ să-şĭ ţină vitele pe la coşarele din viĭ, scoteaŭ nişte mugete şi sbierete îngrozitoare! Casa unuia se surpase; coşarul altuia tot aşa; vitele celuĭ-l'alt fuseseră apucate sub pământul surpat şi a. m. d., fie-care plângându-şĭ, fie-care văitându-se de cele întâmplate luĭ! In ziua următoare, ca şi în cele-l'alte, mulţime de oamenĭ, nu numaĭ din comuna noastră şi din cele învecinate, ci şi din comunele cele maĭ depărtate, priveaŭ această privelişte îngrozitoare! Multe lucrurĭ vechĭ fură găsite maĭ pe urmă în fundul prăpastieĭ. Ba, după vre-o câte-va săptămânĭ, se observă chiar şi un izvor de apă, care avea o culoare aproape negricioasă. Bietul bătrân credea că situaţia luĭ, cu totul zdruncinată cu perderea vieĭ, se va îmbunătăţi din noŭ prin eşirea vre-unuĭ izvor de păcură, pe locul unde odinioară fusese via sa, la care ţinuse atât de mult şi în care îşĭ îngropase întregul capital şi multe iluziĭ... Speranţa sa fu zadarnică... Izvorul nu fu de păcură şi bătrânul muri de întristare, câţĭ-va anĭ maĭ târziŭ, aproape în mizerie...

. . . .

Nu ştiŭ cum se face, că în lacul pe care îl vedeţĭ, şi-aŭ aflat moartea maĭ multe fiinţe nevinovate: copiĭ, fete marĭ şi flăcăĭ.

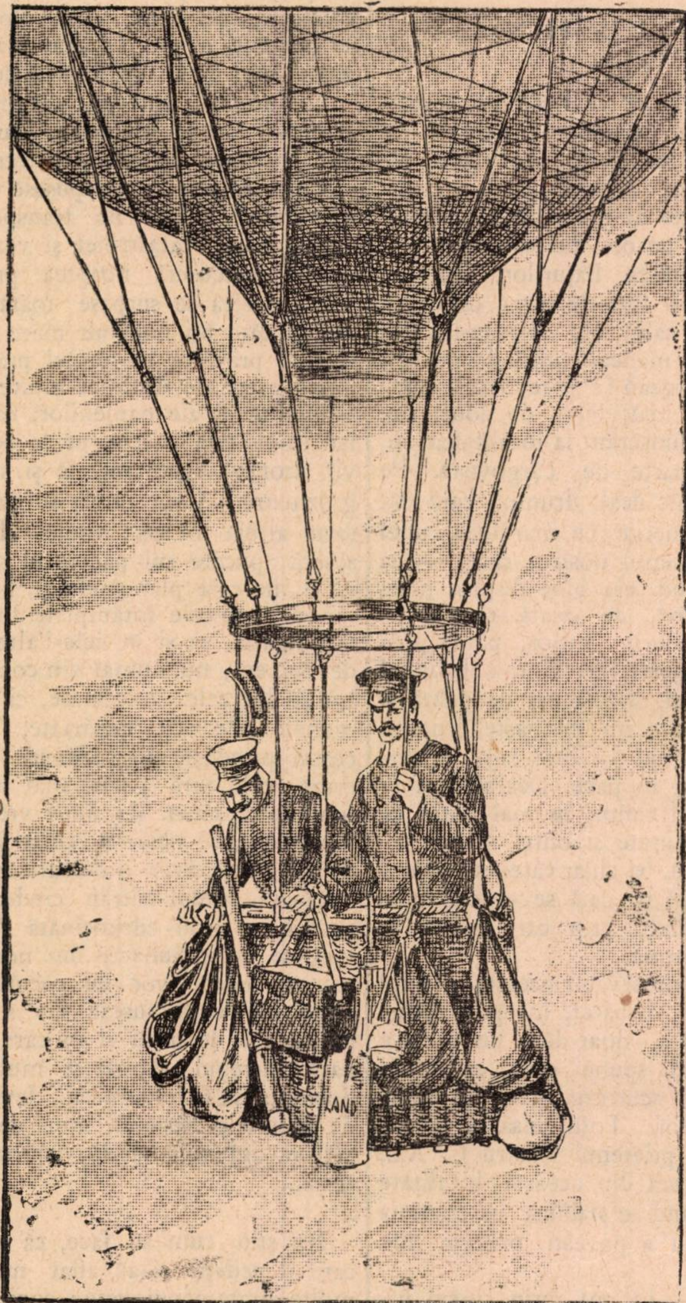
.... Iarba, dupe cum se vede, e destul de mare, dar în tot cursul anuluĭ, afară de câţĭ-va călătorĭ, carĭ trec pe aci din întâmplare, nicĭ chiar dobitoacele nu vin să turbure pacea spiriţelor rele, carĭ, poate, se află în el...

Amicul nostru tăcu şi vizitiul, care până atuncĭ îĭ ascultase cu atenţie cuvintele, îşĭ şterse încă o lacrimă de la colţul genelor sale stufoase; trecând pe aci îşĭ adusese aminte, cât de greŭ o duce acum, fără de nicĭ unele, şi cât de bine trăia odinioară la via părinţilor amiculuĭ meŭ, unde fusese vier.

Caiĭ mergeaŭ la pas şi fie-care din

noĭ eram acum tăcuţĭ şi posomorâţĭ, gândindu-ne la cele povestite de C. A... Umbrele copacilor, treptat-treptat cu apusul soareluĭ, se întindeaŭ asupra văeĭ; doar foşnete şuoare de frunze, iscate de sbo-rul câtor-va păsărele, maĭ turbura din când în când tăcerea adâncă...

Seminarist.

Ceĭ doĭ aeronauţĭ italienĭ în nacela balonuluĭ lor.

PROGRESELE AERONAUTICE

— Alpiĭ străbătuţĭ în balon —

Ultimele zile ale luneĭ Noembrie aŭ însemnat o dată glorioasă în analele aeronauticeĭ.

Doĭ italienĭ, d-niĭ Usueli şi Crespi, carĭ sunt foarte cunoscuţĭ în lumea savanţilor, aŭ reuşit ceĭ dintâĭ să străbată Alpiĭ în balon.

Plecaţĭ din Milan, eĭ aŭ poposit la Aix-les Bains, după o călătorie de patru ore şi cincĭ momente. Aceasta este o ispravă fără precedent, şi probabil că va maĭ trece încă multă vreme, până să-şĭ găsească ceĭ doĭ exploratorĭ italianĭ imitatorĭ.

Pe lângă că, acela care întreprinde o ast-fel de expediţie trebue să fie dotat cu o îndrăzneală foarte mare, maĭ trebue să avem în vedere şi faptul că condiţiile atmosferice nu favorizează de cât foarte arare-orĭ o asemenea expediţie.

In timpul acesteĭ cu se, balonul a evoluat cu o viteză de 100 kilometri pe oră şi-a atins o înălţime maximă de 8.800 metri, adică de două orĭ înălţimea munteluĭ Blanc, cel maĭ înalt pisc al Alpilor.

Termometrul arăta atuncĭ o temperatură egală cu aceea a poluluĭ nord; scoborârea se oprise la treĭ-zecĭ şi patru de grade dedesubtul luĭ zero. Numaĭ mulţumită blănilor cu carĭ eraŭ aprovizionaţĭ, putură ceĭ doĭ exploratorĭ să reziste griguluĭ. In clipele acelea îşĭ auzeaŭ sângele bătând în artere, şi putură să-şĭ numere 122 de pulsaţiunĭ pe minut.

De la 4000 de metri în sus, respiraţia nu maĭ este posibilă de cât cu ajutorul unor baloane de oxigen. Usuelli şi Crespi, eraŭ prevĕzuţĭ cu numeroase recipiente de oxigen; în momentul în care se vĕzură nevoiţĭ să utilizeze respiraţia artificială, un incident dramatic se produse. Tuburile aspiratoare ale pompeĭ fură zdrobite sub puterea uneĭ prea marĭ presiunĭ, şi ceĭ doĭ exploratorĭ fură nevoiţĭ să aspire oxigenul direct din pompă.

Işĭ poate oare cine-va închipui viziunea aceasta tragică, la o înălţime de maĭ bine de opt kilometri, sub cerul albastru, senin, în tăcerea stepelor îngheţate ale infinituluĭ!.. Un moment de slăbiciune numaĭ, un singur moment de neatenţie, şi analele aeronautice ar fi avut de înregistrat, nu o victorie, ci o nouă şi îngrozitoare catastrofă.

Dar când se vĕzură trecuţĭ maĭ departe, aeronauţiĭ fură răsplătiţĭ pentru osteneala lor: înaintea lor se desfăşura un spectacol minunat, pe care nicĭ un ochian omenesc nu îl maĭ contemplase. Cât puteaŭ coprinde cu vederea, sub razele unuĭ soare arzător, se întindeaŭ piscurile şi câmpiile de gheaţă ale alpilor.

Maĭ jos, era câmpia vaporoasă, spre care se cobora balonul; colorĭ întunecate şi triste se amestecaŭ cu culorĭ deschise, vesele, formând nişte vărgăturĭ ca acelea ale unuĭ covor minunat.

După ce trecură Iserul, la o înălţime de 5.300 de metri, ca scăldat într'o oglindă, apăru frumosul Aix-les-Bains, pe ţărmurile lacululuĭ.

Balonul se cobora acuma foarte repede. Casele, arborii, câmpiile, începură să se profileze, să se contureze, devenind din ce în ce maĭ distincte.

Coborârea se efectuă fără nicĭ un accident.

Dându-se jos din nacelă, ceĭ doĭ aeronauţĭ eraŭ tot aşa de puţin emoţionaţĭ ca şi cum ar fi străbătut o distanţă d[e] zece kilometri pe drumul de fer; cu ce[a] maĭ mare simplicitate, povestiră curioşi[lor] întâmplările explorăreĭ lor. Public[ul] i-a primit în mijlocul celor maĭ căldu[roase] ovaţiunĭ.

Sportul aeronautic pe lângă alte mul[te] calităţĭ, o maĭ reclamă şi pe aceia de [a] fi înzestrat cu mult sânge rece. Lup[...]

aceasta a omuluĭ cu timpul şi cu spaţiul, cere o foarte mare putere de stăpânire de sine.

Nişte oamenĭ ca d-niĭ Usuelli şi Crespi pot fi numiţĭ cu drept cuvânt eroĭ; ba, dacă voim să ne gândim maĭ bine, eĭ sunt chiar maĭ mult de cât nişte eroĭ.

Acela, care pentru binele obştesc, pentru mersul înainte al ştiinţeĭ şi al civilizaţieĭ, îşĭ nesocoteşte interesele personalĕ, şi îşĭ primejdueşte viaţa, este cu drept cuvânt un eroŭ.

Fără oamenĭ de aceştia, fără eroĭ ca ceĭ douĭ exploratorĭ italienĭ, ştiinţa ar fi şi astăzĭ încă într'un stadiŭ înapoiat, şi n'am fi în mĕsură de a ne bucura de toate bine-facerile pe carĭ ea ni le-a adus.

Ital.

REGELE REVOLVERULUI

SCENE

DIN VATA CĂUTĂTORILOR DE AUR

— Urmare —

Ceĭ douĭ aventurierĭ se priviră până în adâncul ochilor.

La urma urmeĭ, ideia nu este tocmaĭ rea, murmură John.

Tăcură din noŭ, examinând fie care chestiunea, cântărind-o cu băgare de seamă.

Farenheit era fericitul emigrant care avusese norocul să pue stăpânire pe terenul aurifer al celor douĭ amicĭ.

In ochiĭ lor, Farenheit era un hoţ, un prădător ordinar; el le răpise o avere care era neîndoios proprietatea lor.

De-odată John întrebă:

— Spune-mĭ, bătrînul meŭ frate.. nu este astă-zĭ Sâmbătă?

— Sâmbătă? repetă cel-l'alt cu îndoială.

Trăim ca nişte brute; am ajuns acuma să uităm şi zilele săptămâneĭ.

— Şi dacă am şti cu siguranţă că astă-zĭ este Sâmbătă, oare buzunarele ni s'ar umplea cu nişte dolarĭ pe care nu-ĭ avem?

— Poate.

— Explică-te.

— In fie-care Sâmbătă, Farenheit are obiceiul să se ducă la iarmarocul de la Aliskotah şi nu se reîntoarce de cât foarte târziŭ, în mijlocul nopţeĭ.

— Ah! murmură Bob, privindu-şĭ cu atenţie prietenul. Şi atuncĭ?

— El se opreşte în tot-d'auna la taverna Hixion Hill de lângă cedrul roşiu.

— Şi după aceia?

— Une-orĭ, când se simte prea obosit, îşĭ petrece noaptea acolo. Şi cred că ni s'ar putea oferi mijlocul să-ĭ golim buzunarele, fără să riscăm mare lucru. Il vom sili să ne restitue nişte banĭ pe care ni i-a furat. Ce spuĭ tu de ideia asta?

— Spun, că dacă amănuntele pe care mi le daĭ sunt exacte...

— In privinţa aceasta să n'aĭ nicĭ o îndoială...

Bob făcu o săritură.

— Dacă-ĭ aşa, zise dînsul vesel, să pornim la un drum. De aicĭ până la Hixion Hill, avem o oră bună de drum.

Hanul Hixion Hill, situat la încrucişarea a doua dintre cele maĭ frecventate drumurĭ din noul stat, nu se prea bucura de o reputaţie bună.

Clientela sa era compusă în mare parte din oamenĭ fără nicĭ o profesiune, carĭ 'şĭ stabiliseră acolo cartierul lor general. Se şoptea chiar că laguna care se întindea la spatele hanuluĭ—lagună plină de caimanĭ—înghiţise multe cadavre.

Cu toate acestea, Ionathan Farenheit alesese taverna Hixion Hill ca loc de popas pentru Sâmbăta, zi în care se ducea în oraşul vecin, pentru a urmări cu atenţie tranzacţiile comerciale.

In maĭ puţin de treĭ lunĭ, îndrăzneţul emigrant transformase într'un adevĕrat domeniu productiv terenul inculț pe care-l găsise la venirea sa.

Pe lângă bogăţiile aurifere ale subsoluluĭ, se maĭ adăugaŭ şi productele soluluĭ, care era cât se poate de bogat.

De o îndrăzneală foarte mare, netemându-se nicĭ de D-zeŭ nicĭ de oamenĭ, Farenheit muncia cu o ardoare nebună de dimineaţă până seară.

Omul acesta n'avea de cât o singură pasiune: caiĭ.

Avea acum destule mijloace pentru ca să-şĭ poatea cumpăra un automobil; dar îĭ plăcea maĭ mult caiĭ săĭ pe jumătate sălbatecĭ, pe care-ĭ conducea cu o mână de fer, şi care-l purtaŭ cu repeziciunea unuĭ uragan.

In interesul cailor maĭ ales, lease dînsul obiceiul să se oprească la Hixion Hill; îşĭ petrecea noaptea acolo, pentru ca să-şĭ poată odihni în voe caiĭ.

Chiar când avea sume marĭ de banĭ la dînsul, nu se sfia să se oprească acolo, era încrezător în forţa muşchilor săĭ, şi în eficacitatea celor două revolvere pe care le purta tot-d'a-una la încingătoare, şi pe care noaptea le depunea pe o măsuţă, lângă pat.

In seara aceia, ca de obiceĭ, Ionathan Farenheit, după ce mâncase şi băuse două sticle de vin de Porto, se dusese la grajd pentru a se asigura că frumoşiĭ săĭ caĭ eraŭ în bună stare. După aceea se urcase în camera sa, şi se culcase.

Numaĭ că, înainte de a se pune în pat, aerul cămereĭ i se păruse prea greŭ, şi intredeschisese fereastra, pentru ca să poată respira în voe. Şi în situaţia aceasta adormise adânc.

Trecu o jumătate de oră. Respiraţia ritmică a celuĭ ce dormia, domina din când în când vocea cavernoasă a caimanilor din lagună.

De o dată, în cadrul ferestreĭ întredeschise, apăru o figură omenească; era John Fructury.

Un moment John rămase nemişcat; apoĭ făcu semn tovarăşuluĭ săŭ că putea să vie şi dênsul.

— Hm!.. murmură John, arătând cu degetul cele două revolvere, care se odihneaŭ pe masă, licărind uşor sub bătaia razelor luneĭ.

— Să fim cu băgare de seamă, îĭ şopti Bob, cu o voce înceată ca o suflare.

Apoĭ, adăugă:

— Lasă-mĕ pe mine să trec întâĭ.

Şi fără să facă cel maĭ mic sgomot, Bob sări în odae, şi în vîrful picioarelor se îndreptă spre pat.

In urma luĭ venia John Fructury.

Pentru a străbate distanţa dintre fereastră şi fundul cameriĭ, întrebuinţară cel puţin cincĭ momente.

Ionathan Farenheit continuă să doarmă adînc, umplând camera cu suflarea sa zgomotoasă.

Ajuns lângă pat, Bob se opri; cu un semn din cap, îl chemă pe John lângă dînsul.

John Fructury tremura din tot corpul. Aşa fusese dînsul în tot-d'a-una în momentul acţiuneĭ. O violenţă pe care trebuia s'o comită îl turbura adânc, şi-ĭ trebuia o mare sforţare asupra sa însuşĭ, pentru ca să nu se trădeze.

— Muere!.. flueră Bob printre dinţĭ.

De o dată, Farenheit făcu o mişcare bruscă; cu mâna turti un ţânţar, care-l necăjia de câte-va momente.

Ceĭ douĭ pungaşĭ, crezênd că Farenheit avea să se deşstepte, se lungiră la pământ, reţinîndu-şĭ răsuflarea.

Dar după o clipă eĭ se ridicară, căcĭ Ionathan dormia din noŭ adînc; se opriră amândoĭ lângă pat, contemplându-şĭ victima.

— Eĭ bine?.. întrebă cu bruscheţă John. Ce aşteptăm oare?.. Să-l vedem deşteptîndu-se?..

Dar Bob îĭ apăsă braţul cu mâna.

— Tacĭ!.. murmură dînsul.

— Ce este?

— Mi-a venit o idee.

— Ce idee?

In loc să răspundă, Bob îşĭ plimba rînd pe rînd privirea asupra tovarăşuluĭ săŭ şi asupra luĭ Farenheit, ca şi cum ar fi voit să stabiliască o comparaţie între eĭ.

Razele luneĭ, care pătrundeaŭ prin fereastra deschisă, iluminaŭ cele două fi-

gurĭ palide, dându-le un aspect cu totul original și impresionant.

— Ce-țĭ este?.. întrebă John, intrigat de această lungă examinare.

— Inchide tereastra, zise Bob, făcând un semn elocuent cu mâna; s'ar putea să fim auzițĭ deafară.

John se supuse; dar, fără îndoială, nu procedă cu destulă prudență, căcĭ făcu oare-care sgomot.

Dintr'o săritură Farenheit se ridică în sus și întinse mâna spre revolvere.

Dar n'avu timp să le apuce, căcĭ Bob se aruncase ca o fiară sălbatecă, și-ĭ cuprinsese gâtlejul între mânele sale de fier, răsturnîndu-ĭ capul pe pernă.

Fața nenorocitei victime se congestionă, limba i se învineți, și un val de sânge îĭ năvăli pe nas. Un horcăit slab îĭ eșia din gâtlejul comprimat.

John Fructury rămăsese nemișcat lângă fereastră, gata să se repeadă, îndată ce ar fi văzut că prezența sa era necesară.

Bob strîngea mereŭ între mânele sale puternice gâtul luĭ Farecheit.

In sfîrșit, când socoti că nicĭ o scînteie de viață nu maĭ rămăsese victimeĭ, îșĭ deșcleștă degetele, și murmură:

— S'a făcut.

Apoĭ, îndreptându-șĭ privirea asupra luĭ John, care era cât se poate de încurcat, izbucni într'un hohot de rîs sgomotos, care-l făcu pe John să se îngălbinească încă și maĭ mult.

— Tacĭ nenorocitule! îĭ șopti dânsul.

După aceea, se apropie de pat, și fără să-șĭ poată stăpâni emoția, întrebă:

— E mort?

Bob voi să spue «da»' dar apoĭ îșĭ luă de seamă și răspunse:

— Asta depinde.

— Nu te înțeleg, zise Iohn, fixând asupra tovarășuluĭ său o privire plină de uimire și de neliniște.

Cel-l'alt continua să-l privească cu un aer ironic.

— Aĭ chibriturĭ la tine?.. întrebă dânsul, prefăcându-se că nu auzise întrebarea tovarășuluĭ său.

In acelașĭ timp, căutând pe dibuite, găsi o lampă pe masă și peste o clipă, o lumină destul de vie era răspândită în cameră.

Iohn urmărea toate mișcările tovarășuluĭ său, din ce în ce maĭ uimit.

— Ce aĭ de gând să facĭ?.. îl întrebă dânsul, vĕzându-l că se învârtește la întâmplare prin cameră.

— Caut un briciŭ, o piatră și o bucată de săpun.

— Ce-aĭ spus?.. exclamă Iohn, care începea să creadă că tovarășul său înebunise pe neașteptate.

In timpul acesta, din întâmplare, Bob găsise ce căuta.

— Șezĭ pe scaun îĭ ordonă dânsul, apropiindu-se de Iohn.

— Ah!.. dar știĭ că eștĭ original!.. murmură cel-l'alt, încercând să se împotrivească.

Bob înălță din umerĭ, apoĭ se apropie de cadavrul luĭ Farenheit, și îl întoarse cu fața la perete.

— Vezĭ, zise dânsul surâzând, Ionathan Farenheit este mort ca toțĭ morțiĭ, dar cu toate acestea, mâine dimineață va eși din taverna Hixion-Hill maĭ vesel, maĭ bine dispus de cât orĭ când.

— Ți-aĭ perdut mintea, dragul meŭ!.. zise Iohn, cu oare-care milă.

— Ia loc pe scaun, comandă Bob, și lasă-mă pe mine să fac ce voĭ crede de cuviință.

Peste câte-va momente Iohn era ras și tuns, transformat atât de mult, în cât el însușĭ abia se maĭ putea recunoaște.

Bob îl privi și scoase o exclamație veselă.

Iohn, la rândul său, abia se privise maĭ cu atenție în oglindă și scoase și el o exclamație de profundă uimire.

S'ar fi zis că Ionathan Farenheit însușĭ, înviase.

— Ințelegĭ acuma, întrebă Bob, ce avantaje frumoase vom putea noĭ avea dacă ne vom încerca să utilizăm această minunată asemănare?..

— Dar... dânsul?.. întrebă Iohn.

— Aceasta este afacerea caimanilor, răspunse cel-alt, făcĕnd un gest în spre fereastră.

CAP. VIII

O apariție neașteptată

In noul Stat constituit de curând în imensa rezervă Cherohel, nicĭ un om nu era maĭ fericit de cât Ionathan Farenheit.

Un noroc de necrezut îl favorizase în toate întreprinderile sale.

Posedând de la început un mic capital, putu să pue terenurile în exploatare fără nicĭ o întârziere. Comandă mașinĭ agricole perfecționate, și obținu chiar de la început rezultate strălucite.

In maĭ puțin de șase lunĭ, se văzu în fruntea uneĭ jumătățĭ de duzină de ferme care cu drept cuvînt se puteaŭ numi ferme model. Aproape o mie de capete de vite pășteaŭ pe domeniile sale.

Dar Providența îl favorizase pe Ionathan maĭ cu seamă în ceia ce privește bogăția terenuluĭ aurifer pe care-l găsise.

In unele părțĭ, aurul era la o adâncime de abia câțĭ-va centimetri... Era de ajuns să sgârîĭ puțin pământul cu un târnacop, pentru ca să daĭ peste cele maĭ frumoase pepite.

Ionathan Farenheit deveni foarte repede cetățeanul cel maĭ de frunte din noul Stat.

Se vorbia acuma să fie trimes ca reprezentant al națiuneĭ în Senat.

Cu toate acestea, Ionathan Farenheit era un om cât se poate de modest; stătea de vorbă cu toată lumea, fără să creadă creadă că are dreptul să disprețuiască pe cine-va.

Dacă norocul îl făcuse să cadă într'un teren de o bogăție extraordinară, atât ca bogăție a subsoluluĭ cât și ca fertilitate a pătureĭ agricole, Ionathan Farenheit maĭ avusese încă și un alt noroc: găsise ca ajutor un om activ, inteligent și energic. Omul acesta se numia Bob Sindleton.

D. Bob era în picioare odată cu primele raze ale soareluĭ la orizont și-șĭ petrecea ziua întreagă lucrând; nicĭ o dată nu-l auzia cine-va plângându-se de obosială. Pe lângă asta, era un om cât se poate de priceput în toate soiurile de afacerĭ; nu-l putea înșela nimenĭ. In schimb însă aprecia cu dreptate munca tuturora, și făcea stăpânuluĭ niște raporturĭ așa de drepte, în cât nimenĭ nu putea să ridice cea maĭ mică plângere împotriva luĭ.

De alt-fel, el însușĭ era privit ca stăpân.

D. Bob Sindleton nu sosise acolo, de cât abia treĭ lunĭ după sosirea d-luĭ Ionathan, și când acesta era deja proprietarul uneĭ frumoase ferme.

Aceia carĭ eraŭ în legăturĭ maĭ intime cu d. Ionathan Farenheit, începuseră să se mire de o bucată de vreme, de brusca schimbare pe care o observase la prietenul lor.

Ce se petrecuse? In ce consta această schimbare?

Nimenĭ n'ar fi putut s'o spue într'un mod exact.

Dar toată lumea declară, în unanimitate, că d. Ionathan Farenheit îșĭ schimbase obiceiurile și fizionomia chiar.

Eraŭ fără îndoială aceleașĭ trăsăturĭ, dar nu maĭ era aceiașĭ expresie. Era aceiașĭ talie, aceiașĭ statură; dar nu maĭ eraŭ aceleașĭ gesturĭ, aceiașĭ atitudine.

La început, lumea fusese cam mirată; câțĭ-va îșĭ exprimaseră chiar, cu voce încetă, unele bănuelĭ.

Ce bănuelĭ anume? Ar fi greŭ de precizat. Dar fie-care știe că nimic nu poate fi maĭ vătămător unuĭ om, de cât o bănuială care apasă asupra luĭ.

De aceea, d. Bob Sindlecton se însărcină să explice transformarea fizică și morală a d-luĭ Farenheit.

D Ionathan era înamorat. In urma uneĭ scurte călătoriĭ pe care o făcuse la Chicago, se înamorase ca un nebun de fiica unuĭ bancher de acolo; de atuncĭ, era mereŭ absorbit, preocupat, visător.

De aicĭ provenea și grija particulară pe care începuse dînsul s'o dea toaleteĭ sale; omul aproape grosolan al deșertuluĭ, devenise cochet.

Și d. Bob Sindleton demonstră cu atâtea argumente acelora care-ĭ puneaŭ întrebărĭ, și chiar acelora carĭ nu-ĭ puneaŭ, că aceasta era singura cauză a schimbăreĭ ilustruluĭ proprietar, în cât toată lumea se lăsă să fie convinsă, și afacerea «bănuelilor» fu definitiv clasată.

Intr'o seară, ceĭ douĭ prietenĭ convorbeaŭ rîzând între eĭ, despre lucrurile acestea.

— Din fericire, spunea Bob Sindleton, am reușit să-ĭ conving pe toțĭ; alt-

minteri lucrurile ar fi putut deveni supărătoare.

— Da, rěspunse cel-l'alt, silindu-se să surîdă; acesta însă nu este un motiv pentru ca să fiĭ aşa de pretenţios cu mine...

— Ah! ştiĭ că aĭ haz! exclamă Bob; uiţĭ că'ţĭ datoreştĭ întreaga ta avere, numaĭ şi numaĭ mie?

— Nu, nu uit lucrul acesta.

— Şi crezĭ oare că numaĭ în propriul tĕŭ interes am făcut eŭ toate lucrurile acestea?

— Fără îndoială... Credeam că aĭ lucrat împins de un sentiment de recunoştinţă.

— Ah! recunoştinţă!.. murmură cel-l'alt. Multă vreme aĭ de gând să mĕ plictiseştĭ cu mofturĭ de acestea? Fără îndoială că n'am uitat că sunt abia câţĭva anĭ de când m'aĭ scăpat dintr'o situaţie foarte delicată.

— Frumoase glume! Dacă starea în care eraĭ tu, se maĭ poate numi «situaţie delicată!» Eraĭ cu gâtul în ştreang. Dacă nu ţĭ-aş fi trimes la timp un glonte de carabină, cred că acuma eraĭ de multă vreme ros de viermĭ.

— Da, bunul meŭ frate, răspunse Bob rîzând, serviciul tăŭ merită oare-care recunoştinţă... Dar nu pot purta toată viaţa mea pe umerĭ o asemenea greutate..... Trebue să mă achit odată...

— Oh!.. Bob... nu cum-va eştĭ un ingrat?

— Ingrat!... Oare acela, care te-a îmbrăţişat cu atâta căldură în Chicago, şi a trecut împreună cu tine prin atâtea aventurĭ, maĭ merită numele de ingrat?

— Aventurĭ care n'aŭ reuşit!... murmură cel-l'alt.

— Oare a fost vina mea?... Dar în sfârşit, tu uiţĭ oare, că eŭ sunt acela care din mizerabilul Iohn Fructury, te-a făcut strălucitul Ionathan Farenheit?

— Tacĭ!... exclamă cel-l'alt plin de spaimă şi preumblându-şĭ privirile de jur împrejur, pentru a vedea dacă nu cum-va fusese-ră auzițĭ de cine-va.

Şi foarte emoţionat, adăugă:

— Nu e nevoe să strigĭ lucrurile acestea cu voce tare.

— Une-orĭ ajung să cred că trebue să strig în gura mare, să-ţĭ amintesc.... căcĭ mi se pare că tu aĭ cam uitat care este situaţia noastră respectivă...

«Dar acum să lăsăm chestiunea aceasta şi să revenim la punctul nostru de plecare. Cred că va trebui să procedăm la o împărţeală exactă a tuturor câştigurilor... Pînă în prezent văd că nu sunt de cât numaĭ funcţionarul tĕŭ.

— In ochiĭ lumeĭ, da... Aĭ recunoscut tu însuţĭ că n'ar fi fost lucru prudent să procedăm alt-fel.

— La începutul afaceriĭ, evident. Dar acum, după ce aŭ trecut şease lunĭ..

— Crezĭ oare că lumea nu se va mira când voiŭ fi văzut împărţind o situaţie atât de strălucită cu un subaltern al meŭ?

— Generositatea aceasta a ta va fi explicată de un motiv puternic.

— Să vedem... Ce motiv?

D. Ionathan Farenheit era acum foarte puţin dispus să-şĭ împartă averea în două cu tovarăşul săŭ.

— Motivul acesta e căsătoria ta?

— Căsătoria mea? Şi cu cine, mĕ rog?

— Cu cine vreĭ să fie?.. Cu d-şoara ta din Chicago...Cred că e destulă vreme de când eştĭ logodit cu dênsa... Dacă aĭ de gând să maĭ staĭ la îndoială, te asigur că vor veni alţiĭ să ţi-o sufle.

— Şi tu voeştĭ ca în adevĕr...

— Să te căsătoreştĭ cu dînsa, fără nicĭ o îndoială. Trebue să te căsătoreştĭ. Numaĭ aşa vom putea astupa definitiv gura acelora carĭ maĭ aŭ încă oare-carĭ bănuelĭ.

— Oh! murmură Ionathan, împreunându-şĭ mâinele, maĭ sunt încă uniĭ carĭ aŭ bănuelĭ?

— Oh!.. bănuelĭ nu este expresia exactă; căcĭ oameniĭ aceştia sunt în absolută neputinţă de a bănui ceva hotărît.

Cum şi-ar putea dînşiĭ închipui că adevĕratul Ionathan Farenheit a fost ros de multă vreme de către caimanĭ, de când ingeniosul domn John Fructury, a ştiut aşa de bine să se strecoare pe sub pielea luĭ...

— Aĭ de gând să tacĭ o dată!.. esclamă celalt, înălbindu-se de spaimă.

— Căsătorindu-te veĭ opri dintr'o dată flecăritul gurilor rele. Cu toţiĭ vor înţelege că aveaĭ nevoe de un asociat, pentru a te descărca de o parte din lucrărĭ, care acuma deveniseră prea numeroase.

«Şi afacerea va trece fără zgomot.

Cum Iohn rămânea tăcut, Bob exclamă, plin de indignare:

— Iată cum sunt înamoraţiĭ noştri!.. şi tu maĭ îndrăzneştĭ să aĭ pretenţia absurdă că o iubeştĭ pe d-ra Ana?..

— O iubesc cu toată puterea sufletuluĭ meŭ, exclamă cel-l'alt ridicându-şĭ ochiĭ în spre tavan.

O iubeştĭ... şi maĭ staĭ la îndoială dacă trebue saŭ nu să te căsătoreştĭ cu dînsa!

«Oare Ionathan Farenheit nu se maĭ bucură de judecata sănătoasă a luĭ Iohn Fructury?

Şi izbucni într'un hohot de rîs.

Iohn murmură:

— Dacă dînsa mă va recunoaşte?

— Eştĭ nebun?.. Cum voeştĭ tu, ca Ana, care nu te-a maĭ văzut de atâta vreme, să te recunoască când ceĭ maĭ bunĭ amicĭ aĭ luĭ Ionathan, nu te-aŭ putut recunoaşte?

«Fără îndoială, va găsi şi dînsa că e-

xistă o foarte mare asemănare între logodnicul de odinioară şi acela care se prezintă acuma. Dar atâta va fi totul.

Puţin câte puţin, Iohn se lăsă convins; vĕzĕnd că era aproape să câştige partida, Bob exclamă:

— Prin urmare, lucrul rămâne hotărât! Mâine chiar, veĭ pleca la Chicago, şi peste două lunĭ, Ionathan Farenheit va fi soţul fericit al frumoasei d-şoare Ana.

«Trăiască d-şoara Ana!

In aceiaşĭ clipă, pe când Iohn însuşĭ se lăsa să fie cuprins de entuziasm, se auzi o voce ascuţită şi ameninţătoare în salå:

— Aveţĭ de gând să mĕ lăsaţĭ să trec? Sunt aicĭ în casă la mine. M'aţĭ înţeles?

Ceĭ doĭ tovarăşĭ se ridicară dintr'o săritură.

— Mi se pare că e vocea uneĭ femeĭ! murmură Bob.

Uşa se deschise cu zgomot, şi o femee se repezi în salå, ca un uragan.

— Cine e creatura aceasta? urlă Bob, repezindu se la dînsa pentru a o da afară.

Dar femeia îl respinse cu o violenţă care indica o forţă puţin comună, şi repezindu-se spre Ionathan, exclamă:

— Ionathan! Scumpul meŭ Ionathan!

Şi necunoscuta îşĭ aruncă braţele în jurul gâtuluĭ luĭ Iohn, şi începu să-l sărute cu o patimă nebună.

Acesta nicĭ n'avu timpul să facă o singură mişcare pentru a se împotrivi.

In faţa tăcereĭ prelungite a prietenuluĭ sĕŭ, Bob începu să se exaspereze.

Se repezi din noŭ asupra necunoscuteĭ, şi apucând-o de fustă, exclamă:

— Miĭ de tunete! Nu intră cine-va ast-fel în casele oamenilor!

— In casele oamenilor! Dar aicĭ sunt în casa mea!

— In casa d-tale! repetă Bob.

Şi cu vocea puternică, începu să strige:

— Heĭ, de-acolo! Veniţĭ încoace. E o nebună!

— Sunt nebună! Ah, aşteaptă să'ţĭ arăt eŭ, beţiv neruşinat!

Şi smuncindu-se din braţele luĭ Iohn se repezi asupra luĭ Bob, şi-ĭ aplică o viguroasă pereche de palme.

Zăpăcit, Bob începu să fugă prin cameră, repetând mereŭ:

— E o nebună! e o nebună!

Atuncĭ, necunoscuta se întoarse spre Iohn:

— Dar d-ta ce aştepţĭ, de nu-l daĭ pe obraznicul acesta afară?

«Nu ţi-e ruşine să vezĭ o femee, făcĕndu-şĭ singură dreptate, în casa eĭ?

«Ionathan, în numele dragosteĭ pe care aĭ avut-o întot-d'a-una pentru mine, nu vezĭ că nu maĭ sunt respectată aicĭ?

Ceĭ doĭ camarazĭ schimbară o privire plină de nelinişte.

Femeia continuă:

— In adevĕr, s'ar zice că d-ta nu mĕ maĭ recunoştĭ? Oare în timp de doĭ anĭ, m'am schimbat eŭ aşa de mult?

«Orĭ poate că d-ta nu maĭ aĭ pentru femeia d-tale aceleaşĭ sentimente pe care le aveaĭ maĭ înainte?

«Răspunde! Oh! Dar răspunde odată. Oare nu maĭ sunt eŭ scumpa d-tale Clarisă?

Iohn rĕmânea mereŭ nemişcat, cufundat în fotoliul sĕŭ.

Bob îl privea plin de groază.

Căsătorit! Iohn Farenheit era căsătorit!...

Nicĭ unul, nicĭ cel-l'alt nu se gândiseră la amănuntul acesta!

Şi iată că acuma, pe neaşteptate, femeia mortuluĭ eşia ca din pământ, distrugându-le liniştea, compromiţându-le fericirea.

D-na Farenheit, pierzĕndu-şĭ răbdarea, exclamă din noŭ:

— Ionathan! pentru numele luĭ D-zeŭ, la ce te gândeştĭ?

(Va urma)

Birjariĭ din Natal.

BIRJARII DIN NATAL

In principalele oraşe ale Africeĭ australe engleze, trăsurile europene aŭ fost înlocuite prin acele curioase trăsurĭ japoneze, numite «ricksbas».

Birjariĭ sunt în general cafri, din interior, aleşĭ pentru vigoarea lor muşchiulară, şi pentru dorul lor de muncă. Oameniĭ aceştia sunt nişte adevăraţĭ copiĭ aĭ natureĭ; îşĭ îndeplinesc munca lor penibilă, cu cea maĭ mare voe bună.

In Natal rickshameniĭ s'aŭ constituit în corporaţĭ; toţĭ membriĭ asociaţieĭ primesc nişte plăcĭ de metal care poartă un număr de ordine, şi pe care sunt ţinuţĭ să le poarte în tot-d'a-una la dânşiĭ şi să le arate la orĭ-ce percheziţie.

Birjariĭ aceştia, cu toate că aŭ adoptat multe moravurĭ moderne, maĭ păstrează încă, unul dintre obiceiurile lor din centrul Africeĭ: 'şĭ împodobesc capul în modul cel maĭ bizar.

De alt-fel, acesta este un semn distinctiv pentru clienţĭ, care recunosc birjariĭ de departe.

Ilustraţia noastră reprezintă doĭ din aceştĭ veselĭ birjarĭ; după cum se poate vedea, seamănă cu birjariĭ noştri, şi nu prea...

X

Autorĭ originalĭ

In timpurile noastre, când scriitoriĭ s'aŭ înmulţit ca ciupercile, când publicul a devenit aşa de pretenţios, aşa de greŭ de satisfăcut, meseria de autor, pe lângă părţile eĭ plăcute, maĭ prezintă şi oare-care greutăţĭ.

Maĭ cu seamă prin părţile de nord ale continentuluĭ european, se pare că oameniĭ de litere nu prea o duc bine. Pen-

tru a face reclamă operilor lor unil dintre el sunt siliţi să'şi pue capăt zilelor.

E un mijloc foarte ingenios acesta, care ar putea fi recomandat multora dintre aceia, cari voesc «să ajungă în literatură».

D. Carol Pollard, era un tânăr irlandez care plecase în Noua Zelanda, pentru a găsi gloria şi averea.

Dar cele mai amari decepţii îl aşteptaŭ; printre rarii editori din New-York, nu se găsi nicĭ unul care să se învoiască a lansa opera aceluĭ geniŭ necunoscut.

Autorul alesese un subiect nenorocit: o carte de ştiinţă şi filozofie, foarte plictisitoare.

Respins de pretutindenĭ, Pollard hotărî să-şĭ pue capăt zilelor; dar ţinea totuşĭ, să nu moară într'un mod banal.

Intr'o seară, poliţia din Auckland primia o scrisoare care conţinea următoarele rândurĭ:

«Urcaţi-vă până în creştetul munteluĭ Rangitoto, şi veţĭ găsi acolo cadavrul uneĭ victime a editorilor».

In adevăr, după o urcare penibilă, douĭ agenţĭ de poliţie ajunseră în creştetul munteluĭ desemnat, şi găsiră cadavrul nenorocituluĭ Pollard, care pentru maĭ multă siguranţă, se folosise în acelaş timp de treĭ mijloace de sinucidere:

Se spânzurase, se îndreptase cu faţa în spre nişte emanaţiunĭ de gazurĭ asfixiante care plecase din craterul munteluĭ Rongitoto—un vulcan stins—şi pe de-asupra 'şĭ maĭ tăiase şi gâtul cu un briciŭ.

In buzunarul haineĭ sale se găsi o scrisoare, în care nenorocitul 'şĭ exprima speranţa că cel puţin după moarte opera sa va găsi un editor.

Dar, până acum nu se ştie încă dacă ultima dorinţă a nefericituluĭ autor va fi saŭ nu îndeplinită.

Cazul luĭ Pollard maĭ are un precedent de anul trecut, în acelaşĭ ţinut. Un autor neozeelandez, Lionel Terry, scrisese un roman, «Umbra Imperiuluĭ», în care denunţa pericolul galben.

Văzênd că opera sa nu prea se vinde, zbură creeriĭ primuluĭ chinez pe care-l întâlni pe străzile Welingtonuluĭ.

Reclama aceasta îşĭ avu efectul dorit; cartea sa deveni faimoasă.

Dar autorul a fost condamnat la vre-o douā-zecĭ de anĭ închisoare; aceasta ca o graţie făcută literatureĭ, căcĭ pedeapsa cuvenită era condamnarea la moarte.

Didi.

LEGENDA ŞOPÂRLEI

Fraţĭ eraŭ şi se iubeaŭ cum rare orĭ s'a maĭ văzut aşa iubire.

Durerea unuia era durerea celuĭ-l'alt, şi de bucuria unuia cânta cel-alt.

Mersese vestea şi prin ţinuturile învecinate de dragostea lor şi toată lumea vorbea cu admiraţie despre dânşiĭ.

Când le-a venit vremea de însurătoare, împreună aŭ pornit în peţit; şi şi-aŭ găsit flăcăiĭ două fete frumoase, şi bune şi harnice şi gospodine, de-ţĭ era maĭ mare dragul să te uiţĭ la ele.

Casele alăturĭ şi le-aŭ făcut; nevestele îşĭ spuneaŭ una alteia «soră», şi se învĕţaseră aşa de bine uniĭ cu alţiĭ, de se părea că se cunosc de când lumea.

Oameniĭ din sat când treceaŭ pe la poarta lor, priveaŭ cu dor înăuntru şi fie-care dorea pentru copiiĭ săĭ aceiaşĭ fericire.

.... Se desprimăvărase şi munca câmpuluĭ începuse. Nimenĭ nu era maĭ de vreme pe câmp, de cât ceĭ patru tovarăşĭ, lucraŭ cu toţiĭ într'un ogor, alăturĭ unul de altul. Nu-şĭ spuneaŭ nimica, dar dragostea care îĭ însufleţea era aşa de puternică, în cât fie-care avea sensaţia că în loviturile monotone ale săpilor carĭ tăiaŭ pământul se ascundea melodia armonioasă a unor cântece cereştĭ.

Când bărbaţiĭ plecaŭ la arat, femeile rămâneaŭ acasă şi găteaŭ împreună. Vorbeaŭ despre bărbaţiĭ lor; vorbeaŭ amândouĕ, şi despre unul şi despre cel-alt, şi nicĭ una nu ştia care dinte douĭ îĭ era maĭ drag.

Şi aşa, ca în poveste, a trecut vremea până în toamnă. Cele douĕ surorĭ rămăseseră grele şi născură amândouă în aceiaşĭ zi, douĭ băeţĭ frumoşĭ şi voinicĭ.

Veni iarna, cu traiul monoton şi tihnit în casă; coşarele eraŭ pline cu grânele adunate de cu vreme, podul era plin. Ce grije maĭ aveaŭ ceĭ patru însuraţĭ?

Trăiaŭ în de eĭ, singurĭ, şi lumea li se părea plină, prea puţin încăpătoare chiar. Când la răstimpurĭ le maĭ venea câte un vecin, li se părea par'că că le stinghereşte cine-va dragostea, şi eraŭ bucuroşĭ când pleca.

Cuvînt de rĕŭ orĭ ceartă, nu se auzea nicĭ o dată pe la dânşiĭ.

Dar într'o zi... Aşa sunt făcute lucrurile omeneştĭ; nimica nu e etern. Unde e maĭ frumos şi maĭ bine, acolo îşĭ bagă diavolul coada, şi toată armonia se strică. Intr'o zi, unul dintre fraţĭ a plecat la pădure după lemne; ar fi plecat eĭ împreună, dar nu se înduraŭ să lase singurele nevestele acasă.

Drumul era greŭ, pădurea departe, şi fratele nu s'a întors de cât a doua zi noaptea.

Prin curte era linişte; bietul om a dejugat boiĭ, a tras carul la locul luĭ, a aşezat totul în regulă şi a dat să intre în casă.

Fără să ştie el singur pentru ce, în prag s'a oprit, ca prins de un gând negru; şi-a pipăit bărdiţa de la cingătoare, şi a bătut în uşe.

După câte-va momente de tăcere o femee veni să-ĭ deschidă, uşoară ca o umbră.

Intrară în casă.

— Aprinde lumina, nevastă.

Femeia trase un chibrit de pärete şi aprinse lampa.

Când o privi în faţă, bărbatul făcu un pas îndărăt.

— Tu eştĭ cumnată? Dar Leanca unde este?

Femeia rămase tăcută, şi se lăsă să cadă pe marginea uneĭ lăviţĭ.

— Unde e Leanca, cumnată? De ce nu vorbeştĭ?

Dar nicĭ de astă dată femeia nu răspunse.

Bărbatul maĭ stătu un moment la gândurĭ, apoĭ, şovăitor, porni în spre casă.

Atuncĭ cumnată-sa se ridică în sus, şi îĭ strigă:

— Staĭ să-ţĭ spun.

El s'a întors şi s'a oprit în faţa eĭ.

Cumnata vorbi încet, cu teamă; nu ştia ce cuvinte să aleagă, cum să fie maĭ bună, maĭ ertătoare:

— După ce aĭ plecat d-ta la pădure, Leanca a venit la noĭ. Toată ziua am stat de vorbă, am mâncat împreună... şi a fost bine. Numaĭ când ne gândeam la d-ta, şi la drumul greŭ şi plin de primejdiĭ. ne maĭ coprindea câte un gând de nelinişte.

Seara, când să plece acasă, Leanca s'a înfiorat.

«Am vĕzut-o de-o dată ridicându-se, aruncându-se de gâtul luĭ Ion, şi şoptindu-ĭ, suspinând de plâns:

— Ioane, eŭ pe tine te iubesc. De când te-am cunoscut, în tot-d'a-una tu mi-aĭ fost cel maĭ drag.

«Am rămas ca trăsnită.

«Ion, uitând pe semne că maĭ eram şi eŭ pe acolo, a prins-o încetişor de mijloc, a aşezat'o pe pat, şi punându-se alăturĭ de dânsa, i-a răspuns:

— Şi eŭ te iubesc Leanco... te iubesc de mult.

«Când am auzit cuvintele acestea, am răcnit o dată ca prins de o durere mare, m'am sculat şi am alergat pe uşe.

«Am venit de a dreptul aicĭ. Toată noaptea am stat plângând; tot credeam că o să vie cine-va să mĕ caute, să mĕ cheme. Dar s'a făcut ziuă şi nimenĭ n'a maĭ venit.

«Aşa a trecut şi ziua şi eŭ într'un plâns am ţinut-o, până acuma. Ce-or fi maĭ făcând eĭ, nu ştiŭ.. că nu i-am maĭ vĕzut...»

In casa de alăturĭ era întuneric, şi o linişte complectă domnea prin curte, de jur împrejur.

Femeia tăcuse; în faţa eĭ, bărbatul stătea nedomirit, ca dus într'altă lume.

O clipă îşĭ pipăi din noŭ bărdiţa la cingătoare şi dădu să plece; dar femeia îl opri iarăşĭ.

— Staĭ frate. .; lasă-ĭ până mâine.

Noaptea a trecut înceată, ca un veac.

Se gândeaŭ amândouĭ la fericirea lor perdută, la viaţa lor distrusă. Cine ar maĭ fi crezut vre-o dată? Oftaŭ din greŭ,

şi le era teamă par'că să se privească în faţă.

Când s'a făcut ziuă, cine-va a bătut în uşă.

Era Ion.

— Frate, zise dânsul intrând, ştiŭ că am făcut un păcat mare. Şi nu maĭ pot sta pe aicĭ, pentru că n'aşĭ maĭ putea privi în ochiĭ tăĭ. Iartă-mă şi fiĭ fericit.

Şi a pornit spre uşe; nevastă-sa s'a sculat şi a voit să-l oprească, dar Ion a fugit, fără să maĭ întoarcă capul îndărăt.

Şi dus a fost.

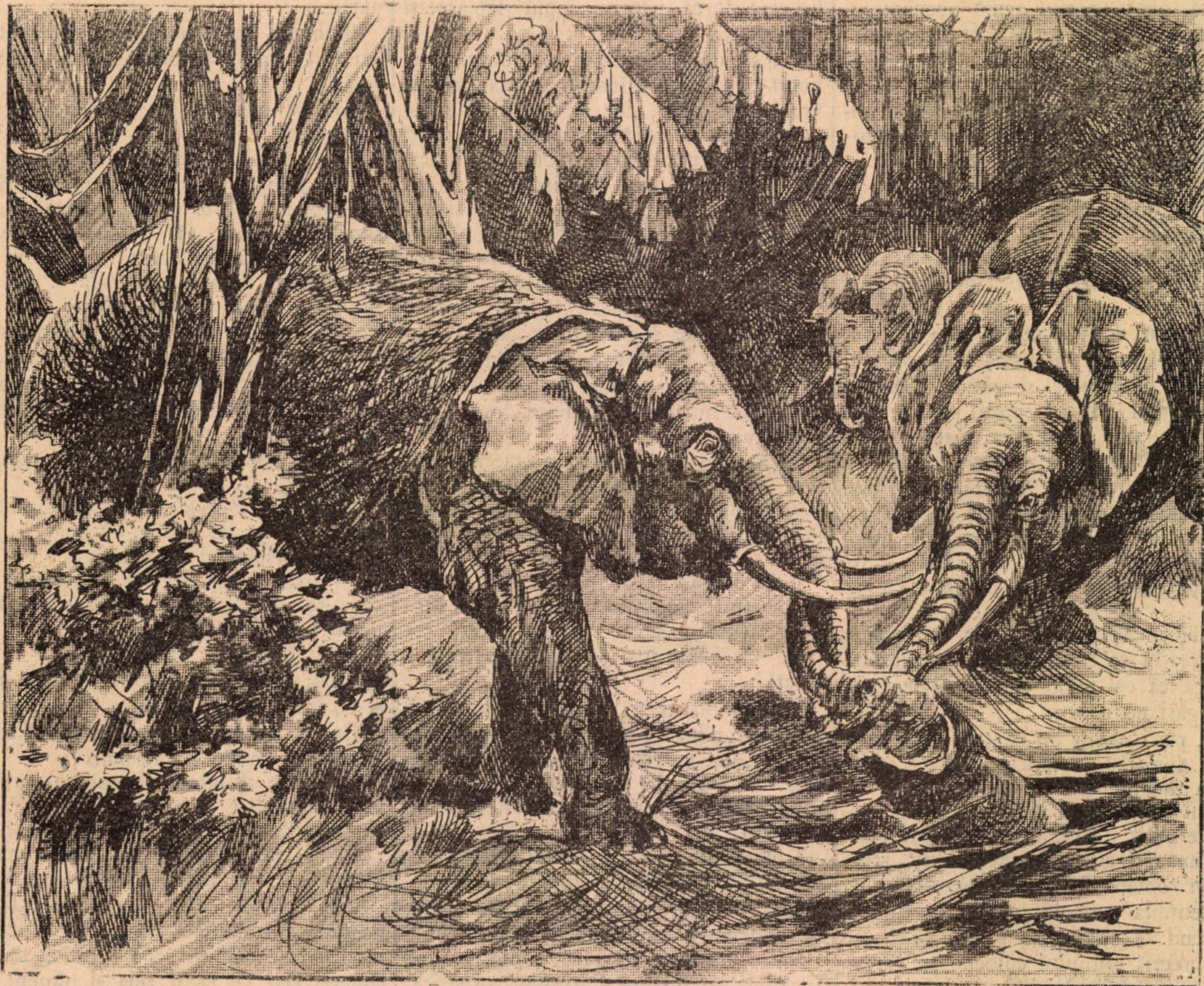
Nicĭ o dată nu i-aŭ maĭ auzit de veste oamenii de prin satul acela.

.... Iar Dumnezeŭ, care din înălţimea cerurilor le vede şi le aude toate, văzênd cât de mare era vinovăţia femeeĭ, care poftise la bunul altuia şi stricase dragostea a douĭ fraţĭ, cum nu maŭ eraŭ alţiĭ prin părţile acelea, a pedepsit-o să se târască toată viaţa eĭ, şi să se zvârcolească la pământ.

De atuncĭ s'a născut şopârla.

Ea e întruparea perfidieĭ omeneştĭ şi a nestatornicieĭ femeeĭ.

C. Arg.

Elefantul fu salvat de către tovarăşiĭ săĭ.

CAPTURAREA ELEFANŢILOR

N'aş putea spune exact numĕrul elefanţilor carĭ se află actualmente prin muzeele, grădinele zoologice şi menageriile Europeĭ; dar bănuesc că acest numĕr trebue să se urce până la o mie.

Nu sunt oare, unele circurĭ care prezintă în acelaş timp câte o duzină de elefanţĭ?

Cea maĭ mare parte sosesc în linie dreaptă din Ceilan saŭ din Indiile engleze, uniĭ vin din pădurile siameze şi numaĭ un foarte mic numĕr este furnizat de Africa equatorială. Aceia carĭ sunt născuţĭ în Europa, din părinţĭ captivĭ, ar putea fi numĕraţĭ pe degete; elefantul nu se reproduce de cât cu mare greutate în captivitate, chiar atuncĭ când rămâne sub cerul sĕŭ natal.

Dar, în ce mod sunt capturaţĭ elefanţiĭ?

Pentru a răspunde la această întrebare, s'ar putea scrie volume întregĭ; în acest articol, vom fi cat se poate de sumarĭ.

Printre diferitele modurĭ de capturare, douĕ sunt maĭ des întrebuinţate: goana şi gropile.

In timpul uneĭ scurte reşedinţe în indiile engleze, am avut ocazia să asist la capturarea unuĭ elefant cu ajutorul uneĭ gropĭ. O bandă de vre-o treĭ-zecĭ saŭ treĭ-zecĭ şi cincĭ de capete, fusese semnalată în apropiere de Tuli (provincia Madras), unde mă oprisem din întâmplare pentru câte-va zile.

Un ofiţer englez mă invită şi pe mine la vînătoare; am primit, pentru că era

un lucru cu totul noŭ pentru mine.

Nişte negri studiară cu de-amănuntul mersul trupeĭ de elefanţĭ; când căpătară siguranţa drumuluĭ, pe care zilnic îl urma trupa, sute de oamenĭ înarmaţĭ cu târnăcoape şi săpĭ fură trimeşĭ şi în maĭ puţin de două ceasurĭ fură săpate opt gropĭ largĭ de treĭ metri şi de o adâncime egală.

Gropile acestea fură acoperite cu cea maĭ mare îngrijire şi cu o deosebită artă; cel maĭ isteţ ochĭ n'ar fi putut deosebi de restul câmpieĭ.

Abia în dimineaţa celeĭ de a treia zile un paznic alergă să înştiinţeze pe ofiţer că un eelfant căzuse în una dintre gropĭ.

Dând ordin unuĭ «mahut» de a conduce pe teren un elefant domestic, un «old tusker», ofiţerul trecu pe la mine, şi plecarăm, urmaţĭ de o mare mulţime de soldaţĭ şi negri.

In adevĕr, un elefant de sex feminin căzuse în fundul uneĭ gropĭ. Văzându ne, pachidermul fu cuprins de o furie nebună, şi începu să'şĭ învârtească trompa prin aer, gata să prindă o victimă.

Elefantul era prins în cursă; venea acuma partea cea maĭ grea; scoaterea pachidermuluĭ din groapă.

Mahutul, vînător foarte abil, făcuse un fel de nod cu laţ, foarte solid, şi se încercase de maĭ multe orĭ să prindă gâtul animaluluĭ; dar pachidermul opunea o resistenţă înverşunată, parând toate încercările cu trompa.

In sfîrşit, laţul căzu în jurul gâtuluĭ furiosuluĭ animal; partida era pe jumătate câştigată.

In timpul acesta sosi şi elefantul domestic; bătrânul pachiderm se apropie plin de curiozitate, de groapă, şi un moment, cele două animale îşĭ atinseră prieteneşte trompele, ca şi cum şĭ-ar fi făcut o confidenţă.

Acum începu partea a doua a operaţieĭ; bătrânul elefant domestic, în jurul corpuluĭ căruia fusese înfăşurat capătul laţuluĭ, începu să tragă cu putere corpul tovarăşuluĭ săŭ, fără să maĭ fie excitat de cine-va.

Vânătoriĭ se încercaŭ să uşureze sarcina bătrânuluĭ «tusker», aruncând în groapă diferite ramurĭ pentru ca elefantul prizonier să aibă de ce se agăţa.

Dar prizonierul rezista şi tuskerul începea să se enerveze. In cele din urmă, captivul, înspăimîntat de atâta zgomot, îşĭ făcu vênt şi eşi din groapă; dar pachidermul era foarte furios şi manevra nebuneşte cu trompa.

Din fericire, «mahutul», cu o mişcare repede, îĭ trecu o frînghie în jurul unuĭ picior din dărăt. După două-treĭ zile de post, noul prizonier se supuse, şi intră pe calea domesticităţeĭ.

Un ofiţer englez, care a trăit maĭ multĭ anĭ în Rhodesia septentrională, unde elefanţiĭ sunt încă destul de numeroşĭ, îmĭ povestea, că după ce spionase maĭ multă vreme calea uneĭ trupe de elefanţĭ, pusese să se sape o groapă foarte adâncă. Cursa fu ascunsă cu o îngrijire deosebită, cum se obişnueşte întotdeauna.

In spre seară, un indigen care stătea de pândă, veni să-l anunţe că unul dintre pachidermĭ căzuse în groapă; fu o adevĕrată explozie de veselie în campament.

Ofiţerul amână prinderea captivuluĭ pentru a doua zi, ordonând gardianuluĭ să se întoarcă la postul săŭ, şi să-l ţie în curent cu toate incidentele care s'ar produce.

In mijlocul nopţeĭ, negrul fu deşteptat de nişte sgomote bizare; era lună şi prin frunzişul arboreluĭ în care se urcase, putu să asiste la o scenă în adevĕr bizară.

Vre-o treĭ-zecĭ de elefanţĭ se strânseseră în cerc, în jurul groapeĭ. Douĭ elefanţĭ masculinĭ înaintaseră până la marginea gropiĭ, pipăind cu cea maĭ mare atenţie terenul.

In acelaş timp, trompele lor dispărură în groapă, ca şi cum enormele animale ar fi voit să ĭ măsoare adîncimea.

Abia după un spaţiŭ de maĭ multe momente, le înţelese negrul intenţia. Ceĭ douĭ elefanţĭ, cu trombele întinse, se trăgeaŭ îndărăt pas cu pas.

In curînd, omul observă că o a treia trompă era înodată, de celelalte două, şi înţelese, dar acuma era prea tîrziŭ.

In zadar maĭ alergă dînsul acuma să-l înştiinţeze pe ofiţer; când trupa vînătorilor sosi la faţa loculuĭ, nu maĭ era acolo de cât groapa. Elefanţiĭ dispăruseră în adîncimele pădureĭ africane.

Adalbert.

MAŞINA DE EXPLORAT TIMPUL

— Urmare —

XIII

Sfinxul alb

Soarele se ridicase sus, când am ajuns din noŭ în punctul din care aruncasem prima privire contemplativă asupra lumeĭ aceleia necunoscute.

M'am gândit atuncĭ la primele ipoteze pe carĭ le făcusem, şi nu m'am putut împiedica de a rîde în mine însumĭ de naivitatea pe care o avusesem.

Era şi acum, ca şi atuncĭ, acelaş frunziş bogat, aceleaş palate splendide, aceleaş ruine magnifice, acelaş rîŭ argintat, curgând printre nişte ţărmuriĭ fertile.

Hainele vesele ale Eloiilor se zăreaŭ şi acum, preumblându-se pe icĭ, colo.

Câţĭ-va dintre eĭ se scăldaŭ chiar în locul în care o reluasem adineaoră pe Weena, şi priveliştea aceasta îmĭ reînvie durerea.

Ştiam acuma ce se ascundea sub frumuseţea ideală a aceleĭ lumĭ pe care o bănuiam atât de fericită.

Zilele se scurgeaŭ încete, dulcĭ, line, fericite, întocmaĭ cum se scurg şi pentru un animal care se încălzeşte la razele soareluĭ, fără să se îngrijiască de primejdiile carĭ l'ar putea ameninţa.

Aşa trăiaŭ şi Eloiĭ, şi eĭ aveaŭ acelaşĭ sfârşit dureros ca şi animalele.

«Eram foarte întristat, când mĕ gândeam cât de scurt fusese visul inteligenţeĭ omeneştĭ.

Ea însăşĭ se sinucisese; ponrise cu încredere la drum, spre un confort ideal, spre o stare de linişte completă, spre o societate echilibrată, în care cuvintele de ordine să fie numaĭ liniştea şi siguranţa.

Işĭ atinsese ţinta. Intr'o zi, viaţa şi proprietatea ajunseseră într'o stare de siguranţă aproape absolută. Bogatul îşĭ asigurase comorile şi bunul traĭ; lucrătorul îşĭ asigurase viaţa şi munca.

Fără îndoială, în lumea aceia perfectă, nu maĭ rămăsese nicĭ o problemă neresolvată, nicĭ o chestiune fără răspuns. Şi de aicĭ urmase o linişte absolută.

Era o lege naturală cât se poate de elementară, la care însă nicĭ nu ne prea gândim adese orĭ, că superioritatea, progresul intelectual, nu sunt de cât rezultatul schimbărilor vecĭnice, a primejdieĭ, a neliniştei.

Un animal, în armonie perfectă cu mediul înconjurător, este un adevĕrat mecanizm.

Natura nu face nicĭ odată apel la inteligenţă, de cât atuncĭ când deprinderea şi instinctul nu maĭ sunt îndestulătoare. Acolo unde nu există nicĭ un impuls, nicĭ o nevoe de mişcare, nu există nicĭ inteligenţă. Animalele care aŭ de înfruntat un numĕr maĭ mare şi maĭ variat de nevoĭ şi de primejdiĭ, sunt cele maĭ variate.

«Aşa dar, după cum v'am spus, omul din lumea superioară se modificase până la drăgălăşenia aceia neputincioasă pe care v'am descris'o, iar omul subteran până la o simplă industrie mecanică.

Dar, aceste perfecte stărĭ de lucrurĭ îĭ maĭ lipsea încă un singur punct pentru a ajunge la perfecţia mecanică, stabilitatea absolută.

După câte puteam constata, mijloacele de hrană, subsistenţa lumeĭ subterane, devenise din ce în ce maĭ neregulată, cu cât trecuse timpul.

Necesitatea, nevoia, care fusese înlăturată timp de maĭ multe miĭ de anĭ, se reîntoarse din noŭ, şi'şĭ reluă opera eĭ, de la început, de jos.

Oameniĭ din lumea subterană, fiind stăpânĭ pe o mecanică, care orĭ cât de perfectă ar fi fost tot maĭ cerea încă şi o oare-care sforţare de inteligenţă în afară de rutină, păstraseră maĭ multă ini-

ţiativă de cât oamenii din lumea superioară.

«Văzêndu-se lipsiţi de hrană, se reîntorseseră la un obiceĭ, care timp de miĭ de anĭ fusese detestat şi prohibit de toate legile Statelor civilizate.

In modul acesta am vĕzut şi am judecat eŭ pentru ultima oară, lumea din anul opt sute două miĭ şapte sute unu.

Poate că explicaţia aceasta să fie cea maĭ falsă pe care ar fi putut s'o dea vre-o dată un spirit omenesc; dar, în modul acesta, s'a clarificase lumea viitoare în ochiĭ meĭ, şi în modul acesta v'o redaŭ.

«După supărările, după oboselile, după excitările, după groaza prin care trecusem în ultimele zile, locul acela, din care puteam contempla în voe frumoasa lume ideală care se destăşura înaintea ochilor meĭ, mĕ maĭ odihnea puţin.

Eram sfârşit de oboseală şi de somn, aşa în cât, peste puţin. reflecţiunile mele se preschimbară într'un fel de letargie, într'un fel de adormire.

Băgând de seamă lucrul acesta, am luat o hotărâre care nu prea era potrivită cu starea de lucrurĭ în care mĕ aflam; m'am culcat şi am adormit dus.

Când m'am deşteptat, era aproape de apusul soareluĭ; nu mĕ maĭ temeam acuma că voĭ adormi şi voĭ fi surprins din noŭ de Morloki.

M'am sculat şi am coborît colina, îndreptându-mĕ spre sfinxul alb.

Ţineam într'o mână bara de fer, pe când cu cea-altă mână mĕ jucam cu chibriturile din buzunarul pantalonilor.

«M'am apropiat de sfinxul alb, şi am rămas ţintuit loculuĭ; se întâmplase lucrul cel maĭ neaşteptat, zidurile groase ale sfinxuluĭ eraŭ deschise în faţa mea.

In interior era un soĭ de cameră mică, şi într'un colţ maĭ ridicat era maşina.

Micile manivele eraŭ în buzunarul meŭ.

Aşa dar, după toate pregătirile mele pentru un asediŭ în regulă, mĕ găseam acuma în faţa uneĭ umile capitulărĭ.

Am aruncat bara de fer, aproape supărat că nu putusem s'o întrebuinţez împotriva sfinxuluĭ.

«Pe când mĕ plecam pentru a intra în mica deschidere, un gând îmĭ ilumină creerul; cel puţin acum eram sigur că surprinsesem speculaţiile mintale ale Morlokilor.

«Imĭ venea să rîd cu hohote, dar m'am stăpânit.

«Maşina era în cea maĭ perfectă stare; Morlokiĭ încercaseră să afle întrevuinţarea eĭ; o desfăcuseră în parte şi-ĭ unseseră toate şuruburile.

«Atuncĭ, pe când o examinam de aproape, găsiĭ o adevărată plăcere numaĭ în atingerea invenţiuneĭ mele; ceea ce prevăzusem se întâmplă.

Capacele de bronz ale Sfinxuluĭ reveniră la locul lor şi mĕ văzuiŭ din noŭ în mijlocul unuĭ întuneric complet.

«Eram prins în cursă; cel puţin aşa credeaŭ Morlokiĭ, şi eŭ rîdeam din toată inima de păcăleala lor».

«Fiinţele cu plăcĭ luminoase înaintaŭ vesele spre mine, victorioase. Cu multă linişte încercaiŭ să aprind un chibrit; n'aveam de cât să fixez manivelele la maşină şi să dispar ca o fantomă.

«Dar îmĭ scăpase iarăşĭ din vedere un mic amănunt. Chibriturile pe carĭ le aveam eraŭ din acelea carĭ nu se aprindeaŭ de cât fiind frecate pe cutia lor.

«Vĕ puteţĭ închipui ce s'a făcut cu glorioasa mea linişte. Morlokiĭ eraŭ foarte aproape de mine şi începuseră să mĕ pipăe.

Când am văzut că gluma se prea întinde, am făcut câte-va mişcărĭ violente cu capul şi cu braţele şi am reuşit să trimet pe d-niĭ Morlokĭ la o oare-care distanţă.

«Era ultima luptă pe care o maĭ dam în lumea aceea viitoare. Prin întuneric am potrivit manivelele la locul lor, m'am aşezat la locul conducătoruluĭ, şi....

Micele mâinĭ carĭ începuseră din noŭ să mĕ pipăe, dispărură ca prin farmec; întunericul se risipi şi mĕ vĕzuiŭ din noŭ în mijlocul aceleiaşĭ luminĭ dulcĭ şi plumburiĭ, pe care v'am maĭ descris-o.

XIV

Cea de pe urmă vedenie

V'am spus ce sensaţiĭ curioase am simţit în timpul călătorieĭ mele de-a lungul vârstelor. De astă-dată eram foarte răŭ aşezat şi călătoria mi se părea penibilă.

Când am privit cadranele maşineĭ, am rămas uimit văzând unde ajunsesem. Unul dintre cadrane însemna zilele; altul însemna miile de zile; un al treilea însemna milioanele de zile; cel de pe urmă însemna sutele de milioane de zile.

«Aşezasem răŭ manivelele; în loc să mĕ întorc îndărăt, pornisem tot înainte, de-a lungul timpurilor.

«Indicatoarele miilor de zile se întorceaŭ tot aşa de repede ca acelea carĭ arată mişcarea secundelor la un ceasornic.

«In timpul acesta o schimbare particulară se producea în aparenţa lucrurilor. Tremurarea nedesluşită care mĕ înconjura deveni şi maĭ întunecată încă: atuncĭ, cu toate că dădusem drumul maşineĭ cu o viteză extraordinară, tremurarea repede care arăta succesiunea zilelor şi a nopţilor şi însemna de obiceiŭ o micşorare a iuţeleĭ, deveni şi maĭ pronunţată încă. La început, amănuntul acesta mĕ încurcă foarte mult.

«Alternarea zilelor şi a nopţilor deveni din ce în ce maĭ înceată, ca şi trecerea soareluĭ la orizont. In cele din urmă, un crepuscul ne maĭ sfârşit învălui pământul, crepuscul care nu era întrerupt de cât la intervale foarte rarĭ de trecerea fulgerătoare a vre-unuĭ comet.

Banda de lumină care indicase soarele, era de multă vreme stinsă; soarele nu maĭ apunea, se ridica numaĭ şi se cobora câte puţin spre vest; devenise maĭ mare şi maĭ roş. Despre lună nicĭ urmă nu maĭ rămăsese. Mişcările stelelor, din ce în ce tot maĭ încete, sfârşiseră prin a face loc unor puncte luminoase, carĭ se apropiaŭ din ce în ce tot maĭ mult.

In sfârşit, cu puţin înainte de a mĕ opri, soarele, roşu şi mare, se oprise nemişcat pe orizont; era ca o pată mare, de o strălucire întunecată, iluminată numaĭ din când în când de o licărire maĭ vie.

(Va urma)

CUM SUNT NUTRIŢI ŞERPII IN MENAGERII

Directoriĭ de muzee şi proprietariĭ de menageriĭ, aŭ de îndeplinit în fie-care zi o sarcină foarte grea. E vorba despre alimentarea pensionarilor lor, după gusturile deosebite şi particulare ale diferitelor stomachurĭ; vĕ rog să credeţĭ că lucrul nu este de loc uşor!..

Fie că poartă haină de pene, fie că poartă de pĕr saŭ de scoicĭ, în materie de alimente, toţĭ pensionariĭ menageriilor aŭ gusturĭ, preferinţe şi antipatiĭ, care trebuesc cu orĭ-ce preţ cunoscute şi respectate.

Erbivorele şi carnivorele sunt acelea ale cărora regime alimentare se potrivesc maĭ bine cu mijloacele de care se poate dispune prin ţările noastre.

Piscivorele, în majoritate, reclamă peştĭ viĭ saŭ cel puţin peştĭ proaspeţĭ; pe timpurile prea calde, saŭ furtunoase, afacerea aceasta devine cât se poate de grea. Directoriĭ de muzee şi de menageriĭ sunt siliţĭ de multe orĭ să aibă grija mareelor.

Insectivorele îşĭ aŭ de asemenea cerinţele lor; pentru nutrirea lor, trebuesc înterprinse vînătorĭ şi creşterĭ cu totul speciale.

Bucătariĭ celor maĭ marĭ şi maĭ luxoase palate moderne, aŭ de multe orĭ maĭ puţină greutate pentru întocmirea listelor de bucate.

Şi trebue să maĭ aveţĭ în vedere şi faptul că animalele aŭ de multe orĭ capriciĭ; pentru ofidiene, de exemplu, chestiunea nutrireĭ este cât se poate de complicată.

Şerpiĭ, când sunt liberĭ îşĭ distanţează mesele de bună voe; când se prezintă însă prilejul, nu staŭ de loc la îndoială şi ingerează nişte prăzĭ voluminoase, a cărora digestie este penibil de grea.

Prin menageriĭ, pofta lor de mâncare devine şi maĭ redusă încă şi maĭ rară; e o problemă foarte grea de rezolvat, nutrirea acestor animale.

Mulţĭ şerpĭ s'aŭ lăsat să moară de foame. In muzeul din Paris, în anul 1899, un python recoltat din insula Iava, exemplar superb care măsura o lungime de 6 m. 75, a refuzat mereŭ alimentele cele maĭ variate şi maĭ atrăgătoare care i s'aŭ oferit. Şearpele a-

Nouă gardienĭ îĭ întind corpul

cesta a murit în ziua de 20 Aprilie 1902, după 2 anĭ, cincĭ lunĭ şi treĭ zile de post, spaţiu care deţine, fără îndoială, recordul.

Superbul python, reprezentat în ilustraţia noastră, face actualmente mândria grădineĭ zoologice din New-York; are o lungime de 8 m. 20 şi reprezintă o valoare destul de urcată — în dolarĭ. Se pare că şi şearpele acesta a avut de gând să se lase să moară de foame, să se sinucidă prin inaniţie cu alte cuvinte; dar de astă-dată domnul şearpe a avut de-a face cu nişte adversarĭ demnĭ de dênsul.

Intr'o bună zi nouă gardienĭ aŭ pus mâna pe dênsul, l'aŭ întins cât era de lung şi cu toate sforţările desperate ale reptileĭ, un al zecilea gardian a reuşit să-ĭ deschidă gura cu o cange de fier şi să-ĭ introducă în gâtleju-ĭ enorm douĭ epurĭ şi treĭ porcĭ.

După aceea răzvrătita reptilă a fost transportată din noŭ în închisoarea sa şi lăsată să digereze în voe.

Operaţia a reuşit de minune şi directorul muzěuluĭ este hotărît s'o aplice orĭ de câte orĭ lucrul i se va părea necesar.

Pentru speciile de şerpĭ maĭ micĭ se utilisează de multă vreme un procedeŭ analog. Şerpiĭ veninoşĭ mănâncă foarte rar când sunt ţinuţĭ în captivitate. La institutul Pasteur din Lille, unde doctorul Calmette păstrează în tot-d'a-una câte-va reptile de soiul acesta pentru prepararea seruluĭ sěŭ antiveninos, şerpiĭ sunt hrăniţĭ cu sila prin ajutorul unuĭ aparat anume construit.

Introducerea aceasta cu sila a alimentelor prezintă oare-carĭ primejdiĭ; şerpiĭ veninoşĭ sunt foarte şireţĭ şi foarte încăpăţânaţĭ. Maĭ cu seamă după ce aŭ fost hrăniţĭ odată cu sila, paza trebueşte îndoită; se pare că răutăcioasele reptile nu posedă de loc recunoştinţa stomacului!..

Despre ele se poate spune cu drept cuvênt că nu trăesc pentru ca să mănânce; aŭ un scop maĭ nobil în viaţă: acela de a se târî şi de a învenina!..

C. L.

MAŞTILE GALBENE

MARE ROMAN DE AVENTURI

— Urmare —

Privi cu atenţie aleia aceasta.

— Nu văd nicĭ o urmă, murmură dînsul. Cum naiba aŭ procedat?

De-o dată îşĭ lovi fruntea:

— Papuciĭ din magazia de scândurĭ... papuciĭ de care se serveşte personalul în timp de ploae...

Cu toate acestea, romancierul îşĭ continuă drumul până lângă zid. Deschise portiţa, şi aruncă o privire curioasă pe drum.

De-o dată, îşĭ înăbuşi o exclamaţie.

La dreapta, pe marginea drumuluĭ, se vedea bine urma unuĭ picioruş.

Maĭ recunoscu îndată urma aceasta; era aceiaşĭ pe care o observase şi la vila Loursinade.

Un picior fin, aristocratic, a căruia urmă nu putea fi confundată cu cele-l'alte.

— Dênsa este!.. murmură romancierul.

După aceea distruse cu îngrijire urma şi se întoarse spre intrarea principală. Tocmaĭ atuncĭ se coborâseră şi ceĭ-l'alţĭ; Landré perora în mijlocul grupuluĭ:

— Marea mea experienţă în lucrurĭ de acestea, spunea dênsul, mě face să cred că această afacere, în aparenţă aşa de complicată, e în realitate simplă ca dimineaţa. Dar pentru a o lămuri pe deplin, ne-am pierde un timp preţios... Maĭ bine, maĭ folositor este să întrebuinţăm timpul acesta alergând după fugare.

Se vedea bine că d. inspector căuta să'şĭ mascheze insuccesul.

Sarâsul fin al presupusuluĭ domn Landrun exprima poate adevărul acesta, căcĭ inspectorul mormăi:

— A!... eraĭ şi d-ta aicĭ?... Poate că, din întâmplare, aĭ descoperit vre-un lucru, care mie mi-a rămas neobservat?

Max răspunse cu modestie, prefăcându-se că n'a observat ironia din cuvintele d-luĭ Landré:

— Să nu credeţĭ una ca asta, domnule.

Răspunsul acesta plăcu agentuluĭ. D. Iohn de asemenea jubila, pentru că şi dânsul găsise puţin cam pretenţioasă purtarea amiculuĭ Violeteĭ, care avea aerul să dea lecţiĭ de procedare unuĭ poliţist consumat ca d. Landré.

Amândouĭ ar fi rămas însă cât se poate de uimiţĭ dacă ar fi putut să audă următorul dialog:

— Nu mă reîntorc la Marsilia împreună cu d-tră, spunea Max tinereĭ englezoaice.

— Cum asta?

— Iţĭ voĭ povesti totul de seară... Am aflat multe lucrurĭ în privinţa evadăreĭ prietenelor noastre.

— Atuncĭ, pentru ce maĭ rămâĭ?

— Pentru că voesc să aflu încotro aŭ plecat ele. Vreaŭ să vorbesc cu persoana care le-a uşurat evadarea.

— Aşa în cât, vom putea porni şi noĭ după ele, murmură Violeta, aĭ căreia obrajĭ se colorară de veselie.

— Aşa sper.

In timpul acesta, vizitatoriĭ reveniseră spre faţada principală a caseĭ de sănătate.

Landré şi Lobster îşĭ luară ziua bună de la doctor. Aceştia strânse mâna d-reĭ Fowler, exprimându-şĭ regretul că primise o vizită aşa de frumoasă, într'o zi când nu putuse să se pue cu totul la dispoziţia sa.

Apoĭ, înaintă spre ceĭ-l'alţĭ vizitatorĭ:

— Domnule Cezar Landrun, începu dênsul.

Dară acesta întrerupse:

— Nu-ţĭ lua încă rămas bun de la nimenĭ, domnule doctor.

Medicul îĭ aruncă o privire întrebătoare:

— Pentru prima oară am pătruns într'o casă de sănătate de soiul acesta, şi

sunt dornic s'o cunosc maĭ de aproape. Aşa în cât, dacă veţĭ îngădui...

Inspectorul îl întrerupse :.

— Eŭ nu voi putea să aştept, domnule. Interesul afacerii mĕ reclamă.

— Interesul afacerii va fi salvat, domnule, rĕspunse Max. Te veĭ reîntoarce la Marsilia fără să te maĭ ocupĭ de mine. Cu voia d-luĭ doctor voiŭ vizita maĭ cu de-amănuntul casa aceasta, care mi se pare a fi cu totul excepţională.

Medicul se înclină.

Şi, continuă Max, pentru a nu vĕ provoca o prea mare supărare, vĕ voĭ ruga, domnule doctor, să nu vĕ ocupaţĭ de loc de persoana mea.

Mĕ voĭ mulţumi să fiŭ călăuzit de către d-na Baroy, care în urma fugeĭ pensionarelor sale, are maĭ mult timp liber.

Max spunea toate acestea cu un ton plin de nepăsare; cel maĭ profund observator n'ar fi putut ghici preocupările de carĭ e coprins.

Dar doctorul Elleviousse era încântat, şi cu drept cuvânt, de stabilimentul fondat sub îngrijirea sa. El se declară încântat şi d-na Baroy fu însărcinată să servească de călăuză amabiluluĭ vizitator. Apoĭ, pe când supraveghetoarea începuse să dea diferite explicărĭ în privinţa aranjamentuluĭ clădireĭ, mulţĭ milionarĭ englejĭ şi poliţistul se îndreptară în spre eşire, întovărăşiţĭ de doctor.

CAP. IX

Ancheta romancieruluĭ

Max se lăsă să fie transportat prin toate părţile clădireĭ.

D-na Baroy, cu gravitatea sa demnă, îĭ arătă rând pe rând camerile diferitelor categoriĭ de nebunĭ.

După aceia trecură în laborator, unde prin mijlocul unor aparate speciale de foto-terapie, nenorociţiĭ atinşĭ de alienaţie mintală, eraŭ trataţĭ cu băĭ de lumină roşie, verde, albastră, violetă, galbenă saŭ indigo.

Cu vocea eĭ liniştită şi alină de siguranţă, supraveghetoarea îĭ enumără efectele obţinute până atuncĭ prin întrebuinţarea acestor diferite colorĭ; ea îĭ spuse ce speranţe marĭ se puneaŭ în ştiinţa aceasta nouă a lumineĭ curative, ştiinţă care deşi era abia la începutul eĭ, dăduse nişte rezultate uimitoare.

Max se arătă neobosit; punea mereŭ întrebărĭ peste întrebărĭ.

Cine-ar fi putut să ghiciască ce se ascundea sub acea aparenţă perfectă de cercetător, doritor să afle lucrurĭ nouĭ?..

Timp de două ore, neîntrerupt, îşĭ continuară vizita prin toate încăperile clădireĭ.

Supraveghetoarea era încântată ; nicĭ o dată nu întâlnise un străin care să prindă cu atâta interes şi cu atâta uşurinţă explicaţiile pe care le dădea.

Acuma, străbăteaŭ parcul, pentru a se duce în pavilionul băilor, instalaţie cu totul nouă, imaginată de doctorul Elleviousse.

In aceastā instalaţie, băile violente, duşurile barbare, eraŭ cu totul excluse, fiind înlocuite prin băĭ de lux, prin băĭ plăcute şi dulcĭ.

Aleia pe care o străbăteaŭ era plantată cu nişte plopĭ foarte frumoşĭ. Lângă unul dintre aceştĭ plopĭ, era aşezată o bancă de piatră. Văzând-o, Max avu un gest aproape imperceptibil.

Dar d-na Baroy observă gestul acesta, şi dorind să fie cât se poate de politicoasă, cu un vizitator care o ascultase cu atâta atenţie, zise :

— Poate că doriţĭ să vă odihniţĭ puţin ?...

— Dacă nu m'aş teme că abuzez prea mult de bunătatea d-tră ?...

— Nicĭ de cum... Pentru cine-va care nu este deprins, nimic nu poate fi maĭ obositor de cât preumblarea aceasta prin mijlocul nebunilor.

— Da... Şi simt maĭ cu seamă nevoia de a pune puţină ordine în ideile mele.. Fără de voe te simţĭ turburat în faţa problemelor nebunieĭ.

— Vă puteţĭ opri în voe, domnule ; vedeţĭ bine că nicĭ eŭ n'aştept să fiŭ rugată mult... Nu maĭ sunt tînără acuma...

— Dacă nu mă înşel, v'am auzit spunând că aveţĭ un fiŭ mare...

— Da, domnule... am un fiŭ Ludovic... de opt-spre-zece anĭ... E maĭ înalt acuma de cât mine. E un tînăr foarte....

Mama ar fi fost gata să înceapă a înşira calităţile fiuluĭ eĭ, dar romancierul îĭ tăiă fraza...

— Ce face fiul d-stră ? întrebă dînsul.

— E şef al şantieruluĭde la Tomaresse, lângă Aix...

— Şi ştie să conducă bine o trăsură..

Văduva îl privi un moment uimită... Reflexiunea romancieruluĭ nu i se părea de loc în raport cu ultimele fraze pronunţate. Cu toate acestea, răspunse la întrebare :

— Oh !... fără îndoială... conduce bine caiĭ Patroniĭ aŭ încredere într'însul şi de multe orĭ îl trimet în câte o misiune maĭ specială, cu trăsura d-luĭ Lesbanade, unul dintre asociaţĭ.

— Ah!... da... E o gabrioletă.

— Cunoaşteţĭ trăsura d-luĭ Lesbanade?

— Am văzut-o astă-noapte, pe drumul care duce în spre Aubagne ; dar cum lanternele nu eraŭ aprinse, n'am distins-o tocmaĭ bine.

Printr'o bruscă instrucţie, din momentul în care văduva pronunţase numele fiuluĭ eĭ, Max Soleil îşĭ spusese că dînsul trebuia să fie acela care conducea trăsura în spre vila Loursinade.

Acuma era sigur de lucrul acesta.

D-na Barry făcuse un pas îndărăt, înspăĭmântată, fixând asupra romancieruluĭ nişte privirĭ pline de îngrijire. Liniştea, semnătatea eĭ zburaseră.

— Pe drumul din spre Aubagne..... murmură dînsa; nu ştiŭ dar să poată să fi fost...

— Vă afirm eŭ că a fost... Ba chiar, era însărcinat cu o misiune de încredere.

— Era însărcinat cu o misiune ?.. repetă supraveghetoarea, cu vocea tremurândă.

— Da... Fiul d-tale călăuzea două victime carĭ îşĭ recăpătaseră libertatea : d-na ducesă de la Roche Sonaille şi d-ra Mona Labianov.

Abia pronunţase romancierul aceste cuvinte şi d-na Baroy îşĭ înălţă capul cu mândrie şi răspunse :

— Eĭ bine, d-le... fie. Imĭ voiŭ pierde locul... Dar atât d-tale, cât şi tuturor poliţiştilor carĭ vor veni să-mĭ pue întrebărĭ, le voiŭ răspunde că nu ştiŭ nimic.

Max izbucni într'un hohot de rîs.

— Linişteşte-te, buna mea doamnă, răspunse dênsul ; eŭ nu sunt poliţist.

Şi cum dênsa îl privea cu neîncredere, romancierul continuă :

— Dacă aşĭ fi poliţist, aşĭ fi povestit odinioară d luĭ Landré în ce mod s'a operat evadarea.

— Dar d-ta ştiĭ lucrul acesta ?

— Fără îndoială. Şi vĕ voiŭ face îndată dovada. In timpul ultimelor zile, sub pretextul uneĭ boale a fiuluĭ d-tale, aĭ obţinut un concediŭ .. Aĭ preparat totul pentru fuga celor două doamne. Eraĭ convinsă că una dintre ele, d-na ducesă de la Roche Sonaille, nu fusese nicĭ o dată nebună.

— Ah!.. aşa dar şi d-ta crezĭ lucrul acesta ?

— Tocmaĭ din pricina aceasta mĕ vezĭ acum aicĭ... Dar să-mĭ urmez vorba.... După ce ţi-aĭ asigurat concursul deplin al fiuluĭ d-tale, te-aĭ reîntors... Ludovic trebuia să aştepte la poarta dosnică a curţeĭ, cu trăsura d-luĭ Lesbanade. El putea să se servească orĭ când de trăsura aceasta, nu este aşa ?

Văduva făcu un semn afirmativ cu capul, dominată de către străinul acela, care ştia atâtea lucrurĭ. Şi apoĭ îĭ spunea par'că o voce secretă că omul acela nu era un duşman.

Max reluă :

— In modul acesta multe plictiselĭ eraŭ înlăturate... Cu o trăsură de piaţă nicĭ o dată nu poţĭ fi îndeajuns de sigur... Birjariĭ sunt flecarĭ şi pentru un poliţist e destul un singur indiciŭ pentru ca să prindă firul afacereĭ... Reîntorcêndu te, aĭ adus cu d-ta şi deghizărĭ pentru cele două fugare.

— Deghziărĭ ?.. repetă văduva din ce în ce maĭ uimită.

— De sigur. Cele două doamne nu maĭ seamănă acum de loc cu portretele pe carĭ faimosul agent Landré le va expedia telegrafic în toate direcţiile...

— Şi ce vĕ face să presupuneţĭ lucrul acesta ?

— Oh !.. am nişte motive foarte simple...

(Va urma)

Către cititorĭ

Anunţăm pe cititoriĭ noştri că vom publica bucuros orĭ-ce articole interesante privitoare la călĕtoriĭ saŭ vînătorĭ, în ţară saŭ strĕinătate, ce ne vor fi trimise.

Articolele, scrise pe o singură parte a hârtieĭ, în scrisorĭ francate, vor fi adresate redacţiuneĭ «Ziaruluĭ Călĕtoriilor», str. Brezoianu 11, Bucureştĭ.

Reclama este sufletul comerciuluĭ

Anul IX. — No. 507. 10 Banĭ în toată ţara Miercurĭ 24 Ianuarie, 1907

ZIARUL CĂLĂTORILOR

SI AL INTÂMPLARILOR DE PE MARE SI USCAT

COSTUL ABONAMENTULUI
lei 5. — pe an în toatăţara
» 2.60 » ½ » » »

Redacţia şi Administraţia:
No. 11, Strada Brezoianu, No. 11.

ZIARUL CĂLĔTORILOR
apare o dată pe sĕptĕmână
— MARTEA —

Un duel bizar în America de sud. — (Vezĭ pag. 1608).

Un duel cu „lasso" în Argentina

Călătorind acum cât-va timp prin nordul republiceĭ Argentina, la o distanță de câte-va leghe numaĭ de acea imensă câmpie care este numită marele Chaco, am poposit într'o seară la un han, «o venta», unde eram de altminterĭ singurul călător.

Hangiul, pe care femeea sa îl strigase de maĭ multe orĭ cu dragoste pe nume —Alfonso,—îmĭ făcuse o destul de bună impresie.

Era un bărbat cu o înfățișare veselă și poseda niște mușchĭ solizĭ, care ar fi stârnit gelozia multor luptătorĭ.

— Caballero, îmĭ zise dînsul, ajutându-mĕ să mĕ cobor de pe cal, fiĭ bine venit în a mea «ventă»!

Și soția sa adăogă:

— Alfonso, «mi querido», cavalerul acesta trebue să fie însetoșat. Ce trebue să-ĭ servim, Alfonso, «mi querido»?

— Adu, Marieto, rom, portocale și apă proaspătă, și fă-ne grogurĭ. Nu-ĭ așa senor?

Am primit cu cea maĭ deosebită plăcere, căcĭ, în adevĕr, muream de sete.

Peste puțin înoptă, și luarăm loc cu toțiĭ în jurul uneĭ mese simulente. Și după ce furăm sătuĭ, pe când eŭ și don Alfonso ne umpleam pipele cu tabac, pe când senora Marieta ne turna câte un ceaĭ fierbinte de «yerba», care este ceaiul ținuturilor sud-americane, eŭ l'am întrebat pe Alfonso:

— Dacă nu mĕ înșel, ținutul aeesta mi se pare acuma maĭ sigur ca altă-dată; moravurile mi se par maĭ blânde.

— Aĭ dreptate, senor; dar maĭ sunt și acuma încă, mulțĭ rĕŭ-făcĕtorĭ în marele Chaco. Isprăvile lor ajung de multe orĭ până la frontiere.

Și ghicind că doriam să aud povestirea uneĭ aventurĭ recente gazda mea adăugă:-

— Acum cât-va timp, am luat eŭ însumĭ parte la un duel bizar; un bandit a fost executat de către vagueros... Eŭ însumĭ le-am dat mână de ajutor.

Tentația auruluĭ

— Mă întorceam din sudul Peruluĭ unde avusesem niște afacerĭ cu niște rude. Mă dusesem să'mĭ iaŭ o mică parte dintr'o moștenire. De felul meŭ, sunt vînător pasionat...

«Voiam să vînez animale marĭ. Eram bine înarmat, și d-tră știțĭ că nu sunt de loc fricos! Intr'o zi, am întâlnit în vale o trupă de vagueros și de indienĭ «mausos», care mă invitară să poposesc împreună cu eĭ. Mi s'aŭ părut a fi niște tovarășĭ veselĭ, și am primit.

Oameniĭ aceștia avuseseră norocul să descopere în timpul curselor lor de vînătoare, o mică mină de argint, în care se găsiaŭ pe icĭ colo și bucățĭ de aur.

Acum, se întorceaŭ, purtând cu toțiĭ câte o mică avere.

Eram la masă, când caiĭ noștriĭ începură să dea semne de neliniște. Un armăsar necheză, ca la apropierea uneĭ marĭ primejdiĭ. Ne-am sculat cu toțiĭ, și am pus mâna pe puștĭ.

— «Amigo»! strigă o voce răsunătoare.

Un om robust apăru, un om cu fața bronzată, cu ochiĭ licăritorĭ, sub un sombrero deformat; purta două cuțite și un revolver la cingătoare, o pușcă în bandolieră.

— Ah! e gaucho! strigă «el capi taus» Belevuete. Apropie-te Ramon!... Apropie-te!... Veĭ avea și tu partea ta!..

Necunoscutul se apropie, salută cu mândrie, și zise:

— Senor Pico, când te-am întâlnit ecum opt zile, împreună cu senorul Balevuete, în urmărirea cailor sălbaticĭ din Zaera Boso, mĭ-aĭ indicat o mână de aur...

— Da. Eĭ bine?...

— Eĭ bine!.... Caramba!.... D-ta aĭ mințit!..

Pico se sculă, cu cuțitul în mână. Dar Ramon începu să rîdă și exclamă:

— Ah!.. ah!.. știam eŭ bine că te veĭ supăra!.. Nu, senior, am voit să glumesc. Dar ascultă-mĕ: am explorat partea pe care mi-ațĭ indicat-o și n'am găsit nicĭ urmă de aur.

Pico și Belevuente sunară metalul prețios care le umplea buzunarele.

— Și cu toate acestea, zise Pico, ascultă.

— Atuncĭ, zise noul venit, probabil că vina este a mea; nu voiŭ fi căutat cu destulă atenție... Dar să nu maĭ vorbim de asta... Maĭ bine să bem câte un pahar de «cana»!..

Și Ramon întinse celor douĭ căpitanĭ o sticlă plină cu alcoolul acela extras din trestia de zahar, care provoacă o beție foarte repede. Pico și Belevuente fuseseră lipsițĭ multă vreme de băutura aceasta care le plăcea foarte mult și sticla fu deșertată repede.

Ochiĭ luĭ Ramon străluceaŭ, plinĭ de o bucurie sălbatică.

Ramon mĕ privea cu oare-care neîncredere și la rîndul meŭ am recunoscut că aventurierul acela era un individ pe care îl întâlnisem de maĭ multe orĭ în cale și care îmĭ făcea impresia că rîvnește partea mea de moștenire.

Dar am păstrat tot timpul cea maĭ complectă indiferență și Ramon, asigurat, a început să povestească peripețiile uneĭ vânătorĭ de caĭ sălbaticĭ la care luase parte.

— Caramba! senor Belevuente, exclamă dênsul, d-ta aĭ fost în adevĕr eroul acesteĭ «recogida» (goană). Nimenĭ altul nu știe să se servească atât de bine ca d-ta de un «lasso»!

— Eĭ!.. Miĭ de bombe!.. replică Pico furios; știĭ d-ta că părerea aceasta nu este împărtășită de către toată lumea. Eĭ!.. Voiŭ da acolo!.. Domnĭ vaqueros, ce spunețĭ despre asta?

Provocarea

Vânătoriĭ și indieniĭ, carĭ pînă atuncĭ stătuseră de-o parte, înfundațĭ în iarba moale, se sculară pe jumătate și unul dintre eĭ declară:

— D-tră, Pico și Belevuente, sunterĭ ceĭ maĭ bunĭ mânuitorĭ aĭ «lasso-luĭ» din toată America de nord. Cu toate acestea credem că Belevuente nu ne va ține în nume de rĕŭ dacă iĭ vom spune că noĭ, carĭ suntem cunoscătorĭ, admirăm maĭ mult dibăcia excepțională a luĭ Pico.

— Ah!.. asta-ĭ!.. răspunse Ramon, dar nu de aceiaș părere sunt toțĭ amiciĭ din Pampas, carĭ l'aŭ văzut pe Belevuente la lucru!..

Belevuente, amețit de alcoolul pe care îl băuse, adăogă cu violență:

— Nicĭ părerea mea nu e asta!.. Caramba!.. Eŭ nu mĭ cunosc nicĭ un rival...

Pico începu a rîde:

— «Capitano», zise dênsul, știŭ că eștĭ foarte dibaciŭ și puternic, dar forța d-tale este lipsită de eleganță!..

Belevuente sări în sus, ca și cum i-ar fi aruncat cine-va în față cea maĭ grozavă injurie.

— Pe caĭ!.. strigă dênsul; pe caĭ amândouĭ!.. Și d-ta, d-le, (căpitanul se întoarse spre mine) și voĭ cu toțiĭ, vaqueros, vețĭ fi judecătoriĭ!.. Haide, «capitano» Pico, primeștĭ acest duel?..

Pico încălicase și învârtea pe d'asupra capuluĭ solidul și elegantul sĕŭ «lasso». Cu toate că era amețit de băutură, Belevuente fu pe cal dintr'o săritură. Ceĭ douĭ cavalerĭ începură să galopeze, luând poziție la margenile câmpieĭ.

Un surâs diabolic ilumina fața melancolică a luĭ Ramon. Toată lumea se sculase, foarte contrariată de întorsătura pe care o luaseră lucrurile, gata să intervie pentru a opri lupta aceasta primejdioasă între douĭ oamenĭ care trăiaŭ împreună, și în cea maĭ strânsă prietenie, de maĭ bine de două-zecĭ de anĭ.

Dar vaĭ!... Era prea târziŭ!

Duelul

Cele două lassurĭ zburară prin aer în acelaș timp. Dar fie-care dintre ceĭ douĭ căpitanĭ își implântase pinteniĭ în burta